॥ હરિ ૐ ॥

શ્રી સદ્ગુરૂ સ્વામી શ્રી મુક્તાનંદજીની દયાથી

# પ્રેમવાણી ભજનમાળા.

## ભાગ ૩ જો.

બનાવનાર,

હરિભક્ત સોમનાથ બુલાખીદાસ

સરસપુર.

સનાતન ધર્મનો ખોજ કરનાર

તે

હરીજન સજ્જનોને માટે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

લુહાર હરજીવનદાસ મુળજી.

અમદાવાદ—તાબે સરસપુરના.



ધી અમદાવાદમાં યુનિયન પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ કંપની લીમીટેડમાં

મોતીલાલ શામળદાસે છાપી

આવૃત્તિ પહેલી. પ્રત ૬૦૦.

સંવત ૧૯૭૨. સને ૧૯૧૬.

કિંમત અમૂલ્ય.

# હરિજનોનાં નામ.

## સરસપુરમાં.

ભા. ત્રીમકલાલ કુબેરદાસ
ભા. મીઠાલાલ હરજીવન
ભા. પરષોતમ ત્રીકમલાલ
પો. ઇશ્વરદાસ ગોપાળદાસ
પ: શકરાલાલ હવસા
લ. મગનલાલ મોતીરાંમ
લ. મગનલાલ ગીરધરદાસ
લ. મંગળદાસ રણછોડદાસ
લ. જુગલદાસ વાલજી
લ. જીવરાંમ રામદાસ
લ. શાંકરચંદ ગીરધરલાલ
લ. છગનલાલ રણછોડલાલ
લ. સુરચંદ છગનદાસ
લ. સોમનાથ નાગરદાસ
સુ. સોમનાથ જીવરાંમ
સુ. જમનાદાસ જેઠારાંમ
સોલંકી છગનભાઈ ગગાજી
સો. દાનભાઇ ગગાજી

## શહેરમાં.

લ. છગનદાસ આશારાંમ
મોદી છોટાલાલ ગોકળદાસ
મોદી કેશવલાલ ગોકળદાસ
લ. માધવજી રણછોડદાસ
લ. મુળચંદાસ શીવરાંમ
લ. પૂજારાંમ રણછોડદાસ
લ. ઇશ્વરદાસ હીરાચંદ
લ. માધવજી રણછોડ

॥ હરિ ૐ ॥

શ્રી સદ્‌ગુરૂ સ્વામી શ્રી મુક્તાનંદજીની દયાથી

# પ્રેમવાણી ભજનમાળા.

## ભાગ ૩ જો.

બનાવનાર,

હરિભક્ત સોમનાથ બુલાખીદાસ

સરસપુર.

સનાતન ધર્મનો ખોજ કરનાર

તે

હરીજન સજ્જનોને માટે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

લુહાર હરજીવનદાસ મુળજી.

અમદાવાદ-તાબે સરસપુરના.



શ્રી અમદાવાદમાં યુનિયન પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ કંપની લીમીટેડમાં

મોતીલાલ શામળદાસે છાપી.

આવૃત્તિ પહેલી. પ્રત ૫૦૦.

સંવત ૧૯૭૨. સને ૧૯૧૬.

કિંમત અમૂલ્ય.

# કળિયુગમાં પાખંડ વિશે.

## દાંભિક ભક્તનું અંગ.—સાખી.

પર ધન પથ્થર જાણિયે, પર સ્ત્રિ માત સમાન;
એટલું કરતાં હરિ ન મિલે, તો તૂલસીદાસ જમાન. ૧
પ્રભુને જો હોય પામવું, તો મન ઈંદ્રિ વશ રાખ;
દાસ **સોમો** સાચું કહે, પરમાનંદ રસ ચાખ. ૨
કહેવાયે માર્ગી ખરા, (પણ) ચાલે મારગે ક્રૂર;
કંચન કામની શું પ્રીત ઘણી, રહેવું તેથી દૂર. ૩
ઓઢું ભજનનું જડયું. પદ શિખ્યા બેને ચાર;
સંતનું કહેલું ગાઈ ગયા, ઉર ન કર્યો વિચાર. ૪
વિચાર વિના ભક્તિ નહિ, એ પાખંડ કહેવાય;
ઘાંટા તાણી તાણી મરે, તેથી ભવ ન તરાય. ૫
કંઠ સારો હોયે ઘણો, ગાતાં રીઝે લોક;
**સોમા** ગાઈ વિચાર કરે, એવા સમજુ કોક. ૬
વિચાર કેમ કરિ કરે, ગાવાનો લાગ્યો મોહ;
ભગત ભગત સૌ કો કહે, તેમ ચઢે બહુ ચોહ. ૭
ભક્ત થઈ ભટકે મુઆ, ન જાણો ભક્તિનો ભેદ;
**સોમા** કુકર્મ તજ્યા નહિ, ન પડયો કાળજે છેદ. ૮
છેદ તે કેમ કરી પડે, ન ગ્રહ્યું ગુરૂનું જ્ઞાન;
**સોમા** ભજન ગાઇ ગાઇને, વધ્યું દેહાભિમાન. ૯
કોઈ સમજુ પુછે તેહને, શો લીધો ભજનનો બોધ;
અજ્ઞાની સમજે નહિ, ઉલટો કરે બહુ ક્રોધ. ૧૦

તમે ડાહ્યા છો તે જાણીયા, નથી પાંમ્યા કોઈ પાર;
એવું કહી ઉભા રહે, એ મુરખ ગુમાર. ૧૧
ચોરી જારિને ઢાંકવા, છાપાં તીલક બનાય;
દાસ **સોમો** સાચું કહે, બગલો હંસ ન થાય. ૧૨
કળિયુગમાં પાખંડ વધ્યું, ભક્તિ ગઈ ઢંકાઈ;
છીદ્ર પોતાનાં ઢાંકવા, જન કરે છે ભક્તાઈ. ૧૩
મીરાં મહેતાના વાદથી, સૌ ગાય છે ભજન;
**સોમા** પ્રભુ કેમ રીઝશે, વશ ના કીધું મન. ૧૪
મીરાંએ રાણાનું ઘર તજ્યૂં, ના માંડયો સંસાર.
મન ઇંદ્રીને વશ કરી, હરદમ ભજ્યા ગોપાળ. ૧૫
મહેતાએ ભેટ કયાં લીધી, ઘેર ઘેર કરતા ભજન;
મંડળિકે દ્રવ્ય મોકલ્યું, ન લલચાયું મન. ૧૬
મહેતે ઘેર ઘેર ભજન કરી, કોના લીધા દામ; ?
**સોમા** નિસ્પૃહા તે ખરા, કંચન કામની હરામ. ૧૭
ગોપી કૃષ્ણના સંગમાં, ભૂલી હતી ઘરબાર;
અવળાં ચીર અંગે ધરી, એ પ્રેમ જુઓ નરનાર. ૧૮
કૃષ્ણે ગોવર્ધન કર ધર્યો, વ્રજની કીધી સહાય;
જે વાદ લેશે તે તણા, નિશ્ચે નર્કમાં જાય. ૧૯
બુદ્ધિ વિનાની બાઇડી, મતી એની પાની;
કથાની ગમ પડે નહી, રાત રાણીકે કાણી. ૨૦
કથા સંભળાવે રાસની, લે કૃષ્ણ ગોપીનું નામ;
વિષયાકાર વર્ત્તી કરી, પછી વરતે હરામ. ૨૧
નારી તો ગોપી બને, મહારાજ બને કહાન;
**સોમા** એવી નારી ઘણી, કરે કાયાનું કલ્યાણ. ? ૨૨

મંદિરોમાં અનીતિ, કળિયુગમાં વરતાયો કેર;
**સોમા** ધર્મને ઘેર ધાડ છે, અધર્મમાં લીલા લહેર. ૨૩
પાપ તો પ્રગટ થાય છે, અધર્મનો અંતે ક્ષય;
દાસ **સોમો** સાચું કહે, સત્યનો સહાય જય. ૨૪
આકનું દૂધ હોય ઉજળું પીતાં લે છે પ્રાણ;
કહેતાં દુઃખ લાગે ઘણું, **સોમા** સાચું માન. ૨૫
માતાનાં છીદ્ર હોય તે, બતાવે તેનો પૂત;
**સોમા** સાચું કહેતામાં, માતા મારે સૂત. ૨૬
સાચું બોલે ડર નહિ, જુઠું બોલવું હરામ;
**સોમા** જુઠ સમ પાપ નહિ, સાચે રિઝે રામ. ૨૭
અંધે અંધા ભેગા થયા, અંધારે અથડાય;
દમડા આપે ભજન તણા, ધુત્તાને લાગે પાય. ૨૮
રંડી ગજલો ગાય છે, એ પણ લે છે દામ;
ભજન નાટકીયા ગાય છે, પ્રભુનું લે છે નામ. ૨૯
એમાં ને તેમાં ફેર શો ? એનું થાય કલ્યાણ; ?
હરી ભજન ઓઠે રહી, કરે ધન કમાણી જાણ. ૩૦
નારી ભજનમાં આવે ઘણી, ભક્ત જાણે કૃપા થઈ;
**સોમા** કંચન કામનીએ કરી, લબ્ધ્યો માયા મહીં. ૩૧
ગુરૂ જેના આંધળા, તેના બેહેરા થયા શીશ;
દાસ **સોમો** સાચું કહે, સુખ માનો કે રીસ. ૩૨
ગુરૂ લોભી શિષ્ય લાલચું, દોનું ખેલે દાવ;
દોનું બિચારા ડૂબિ મરે, બેઠ પથ્થરકે નાવ. ૩૩
ભક્તિ બગાડી લાલચે, સભા બગાડી કૂડ;
ખેતર બગાડયું તરખલે, પડી કેસરમાં ધૂડ. ૩૪

નમે નમેમેં ફેર હે, બહોત નમે નાદાન;
દગલબાજ દોહોડા નમે, ચિત્તા ચોર કમાન. ૩૫

## ચોપાઇ.

ગુરૂ કર્યા મેં સર્વે સાથ, ઘરડા બળદને ઘાલી નાથ;
ધન હરે પણ ધોખો ન હરે, એવા ગુરૂ કલ્યાણ શું કરે. ૩૬

## ૧ ॐ सतगुरु प्रमाद—આરતિ ૧.

### સવયા.

શંખનકી ધુન ઘંટનકી, કર ફૂલનકી બરષા બરષાવે;
આરતિ કોટ કરે સુરસુંદર, પેખ પુરંદર કે બલ જાવે. ૧
દાનત દક્ષન, દે કે, પરદક્ષન, ભાલમેં કુકુંમ અક્ષત લાવે;
હોત કુલાહલ દેવપુરિમિલ, દેવનકે કુલ મંગલ ગાવે. ૨

### દોહા.

એસે ચંદ પ્રતાપતે દેવન બડો પ્રતાપ;
તિન લોક જય જય કરે, રરે નામ સત જાપ. ૩
ઐસર રાખી દ્રૂપતા, સંકટ જયું પ્રહલાદ;
કહેન સુનનકી કછૂ નહિ, શરણ પરેકી લાજ. ૪
જેહું ભૂલ બિગારિ હું, ના કરો મેલા ચિત્ત;
સાહેબ ગોરા લોરિયે, નફર બિગારે નિત. ૩
ઓગુનહારેકી બિનતી, સુનો ગરિબનિવાજ;
જેહું પુત્ર કુપુત્ર હું, બહોરે પિતાકીં લાજ.
સકલ દ્વારકીં છાંડકે, ગ્રહ્યો તુમ્હારો દ્વાર;
બાંહે ગ્રહેકી લાજ, શ્રી અસ્ગોવિંદદાસ તુમ્હાર. ૫

## સવૈયા.

પાહે ગ્રહે જબ તે તુંમરે, તબ તેં કોઉ આંખ તરે નહિ આન્યો;
રામ રહિમ પુરાન કુરાન અનેક કહ્યો મત એક ન માન્યો. ૧
સ્મૃતિ શાસ્ત્ર બેદસબેદ બહુ ભેદ કહે હમ એક ન જાન્યો;
શ્રી અસ પાન કૃપા તુમ્હારી કર, મૈને કહ્યો સબ તોહે બખાન્યો.૨

## દોહા.

હે અચ્યુત હે પારબ્રહ્મ, અબિનાશી અઘનાસ;
હે પૂરણ હે સર્વમેં, દુઃખભંજન ગુણ તાસ. ૧
હે સંગી હે નિર્હંકાર, હે નિરગુન સબ ટેક;
હે ગોબિંદ હે ગુણનિધાન, જાકે સદા બિવેક. ૨
હે અપરંપર હરહરે, હે બિ હોવન હાર;
હે સંતાંકે સદા સંગ, નિરધારા આધાર. ૩
હે ઠાકોર હમ દાસરો, મેં નિર્ગુન ગુન નહિ કોય;
નાનક દીઝે નામદાન, રાખો હિયે પરોય. ૪

## આરતિ ૨ જી.

ધન ધન ગુરૂદાતા, ઓહં ધન ધન ગુરૂ દાતા;
સત્ય સુખ નિત્ય પ્રકાશી, વિભુ અધિષ્ઠાતા. ધનધન ટેક.
આદિત્યે આદ્ય અક્ષર, ઓહં સ્વરૂપ કહાવો; (૨)
નામ રૂપ આધારા, મન વાણીમાં નાવો. ધનધન. ૧
સોમે સુધ બુધ હોય, તે જન તે જાણે; (૨)
પરમાનંદ સુખ સોઈ, સંત જનો માણે. ધનધન. ૨
મંગળે મંગળતા થાય, વિઘ્ન અનેક નાસે; (૨)
ચરણકમળ ચિત્ત ધરતાં, આપ મળો પાસે. ધનધન. ૩

બુધે બુદ્ધિના પડદા માંહ્ય, રહીને તમે બોલો; (૨)
ભોગી ભોગતણારે વિલાસી, તે ન જાણે ઓલો. ધનધન. ૪
ગુરૂગોવિંદ એકરૂપ, અનૂપ, રૂપ જગમાં ધરતા; (૨)
પતીત પાવન સ્વામી, ભક્તોનાં સંકટ હરતા. ધનધન. ૫
શુકરે સદ્‌ગુરૂ શુદ્ધ સ્વરૂપ, અરૂપ અનામી કહાવો; (૨)
ગુણાતિત ગોવિંદા, હરિજનોને ભાવો. ધનધન. ૬
શનિએ સમજે સાન, ભાનુ ઉદય થાશે; (૨)
સોમા ગુરૂ સમરણથી, જનમ મર્ણ જાશે. ધનધન. ૭

## આરતી ૩ જી.

જય સદ્‌ગુરૂ સ્વામી, ગુરૂ જય સદ્‌ગુરૂ સ્વામી;
આરતીઓ ઊતારૂં પ્રભુ અંતરજામી, જય ટેક૦
આદિત્યે અવિનાશ, પધાર્યા પુરમાં; (ગુરૂ)
ભક્ત વત્સલ ભગવાન, વસિયા છો ઉરમાં. જય. ૧
સોમે સત્ય સ્વરૂપ, સુંદરતા શોભે; (૨)
નિરખે નરને નાર, મુનિનાં મન લોભે. જય. ૨
મંગળે મૂરતિ મહારાજ, ત્રિગુણાતિત કહાવો; (૨)
પિંડ બ્રહ્માંડની પાર, ભક્તજનોને ભાવો. જય. ૩
બુદ્ધે અનૂપમ સાર, ગાય વેદની વાણી; (૨)
ઉપનિષદ્‌નો સાર, સંત રહ્યા જાણી. જય. ૪
ગુરૂ પ્રગટ કરૂણાકાર, ભક્તને બ્રહ્મ વિદ્યા આપી; (૨)
કોટી જનમનાં કર્મ, તે નાખ્યાં કાપી. જય. ૫
શુકરે સદ્‌ગુરૂ સોય, જીવ કોઈક જાણે;
અખંડાનંદ અદ્વૈત, તે સુખને માણે. જય. ૬

શનિયે સમજે જેહ, તે કૈવલ્ય પામે; (૨)
કૃષ્ણજી ભજશે સોય, ગર્ભ વેદના વામે. જય. ૭

## શ્રી રામચંદ્રજીની સ્તુતિ.

શ્રી રામચંદ્ર કૃપાળુ ભજ મન, હરણ ભવ ભય દારૂણં;
નવકંજ લોચન કંજ મુખકર, કંજ પદકં જારૂણં. ૧
કંદર્પ અગણિત અમિત છબિ, નવનીલ નિરંજન સુંદરં;
પટપીત માનહુ તડિત રૂચિ સુચિ, નૌમી જનક સુતાવરં. ૨
શિર કિરિટ કુંડલ તિલક ચારૂ, ઉદાર અંગ બિભૂષણં;
અજાનુ ભુજ શર ચાપધર, સંગ્રામ જીત ખર દૂષણં. ૩
ભજો દીનબંધુ દીનેશ દાનવ, દલન દુષ્ટ નિકંદનં;
રઘુનંદ આનંદકંદ કૌશલ્યચંદ, દશરથ નંદનં. ૪
ઇતિ વદિત તુલસીદાસ, શંકર શેષ મુનિ મનરંજનં;
મમ હૃદય કંજનિવાસ કરિ, કામાદિ ખળદળ ગંજનં. ૫

## સાખી.

એક ઘડી આધી ઘડી, આધીમેં પુનિ આધ;
તુલસી સંગત સાધુકી, કટે કોટિ અપરાધ. ૧
સંત મિલનકોં જાઇએ, તજિ મમતા અભિમાન;
જ્યું જ્યું પગ આગે ધરે, ત્યું ત્યું યજ્ઞ સમાન. ૨
સંત બડે પરમારથી, શિતલ વાકા અંગ;
તપત બુઝાવે ઔરકી, દેદે અપના રંગ. ૩
બેર બેર ન પાઇએ, સુંદર મનુષ્યા દેહ;
રામ ભજન સેવા સુકૃત, એ સોદા કર લેહ. ૪

हरि ॐ

# પ્રેમવાણી ભજનમાળા

## ભાગ ૩ જો.

### મંગલાચરણ.

ॐ सत्यं ज्ञानमनंतं यन्निष्कलं निष्क्रियं परम् ॥
अद्वितियं निर्विशेषं ब्रह्म तत्समुपास्महे ॥ १ ॥
शंकरं शंकराचार्यं केशवं बादरायणम् ।
सूत्रभाष्यकृतौ वन्दे भगवन्तौ पुनः पुनः ॥ २ ॥
अज्ञानतिमिरांधस्य ज्ञानांजनशलाकया ॥
चक्षुरुन्मिलितं येन तस्मै श्री गुरवे नमः ॥ ३ ॥
ब्रह्मानन्दं परम सुखदं केवलं ज्ञानमूर्तिम् ॥
द्वंद्वातीतं गगनसदृशं तत्त्वमस्यादिलक्ष्यम् ॥ ४ ॥
एकं नित्यं विमलमचलं सर्वधीसाक्षिभूतम् ।
भावातीतं त्रिगुणरहितं सद्गुरुं तं नमामि ॥ ५ ॥
गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णु गुरुर्देव महेश्वरः ॥
गुरुरेव परब्रह्म तस्मै श्री गुरवे नमः ॥ ६ ॥
ध्यान मूलं गुरुर्मूर्ति पूजामूलं गुरु पदम् ॥
मंत्र मूलं गुरु वाक्य, मोक्ष मूलं गुरु कृपा ॥ ७ ॥

॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥

छंद भुजंग प्रयात.

नमो शारदा मात विद्या प्रदेनी ।
करो मेध्य मेधा अथा कं त्रिवेनी ।
करो नष्ट मोहादि शांत्यादि दीजे ।
हरो आपकारी हृदय धाम कीजे ।। १ ।।

---

ભજન ૧—( હમને ખોજી કાયારે ) એ રાગ.

ગુરૂએ મહા મંત્ર સુનાયારે, મુક્તિકા માર્ગ બતાયાજી. ટેક.
ચાર અક્ષરકા મંત્ર દીના, વા મેં ચિત્ત પરોવાયારે ભાઈ;
ગુરૂ મંત્ર હરદમ સાધતાં, પ્રેમ લેહેર ચઢ આયા. ગુરૂએ. ૧
પ્રેમ ભાવ ઓર સચ્ચા દિલસે, એકાંત આસન જમાયારે ભાઈ;
ચિત્ત વૃત્તિ નિરોધ કરકે, સુનમેં ધ્યાન લગાયા. ગુરૂએ. ૨
ઝીણા ઝીણા નાદ ઘણેરા, સીંગી નાદ સુણાયારે ભાઈ;
અનહદ વાજાં વાજે ગગનમાં, જળહળ જ્યોત દરસાયા. ગુ૦ ૩
મહામંત્રસે અબ કોઈ સીધ્યા, જોગી જોગ કમાયારે ભાઈ;
જ્ઞાની મુની પંડીત પુરાણી, જે મોટા સીદ્ધ કહાયા. ગુરૂએ. ૪
જો કુચ્છ હે સબ એહી મંત્રમેં, નિદ્ધિ સિદ્ધિ સમાયારે ભાઈ;
જીસને પાયા સોઇ કમાયા, સોહં સેજ ધુન લાયા. ગુરૂએ. ૫
જનકે પાયા સનકે પાયા, શુકદેવકું સમજાયારે ભાઈ;
પ્રલ્હાદ મીરાં મહેતા નરસિંહ, કબીર કમાલે ગાયા. ગુરૂએ. ૬
મુસલમાન કલમાકુ પઢતા, મહામંત્ર કલમા કહાયારે ભાઈ;
મહા મંત્રકા સબ કોઈ ભોગી, સતગુરૂ મિલ્યા સો પાયા. ગુ૦ ૭

દત્ત ગોરખ ગોપીચંદ ભરથરી, જલંદર જોગી કહાયારે ભાઈ;
બ્રહ્મા વિષ્ણુ કૈલાશપતી, ગગનમંડળ મઠ છાયા. ગુરૂએ. ૮
રામચંદ્ર લંકામાં જાતાં, મહામંત્ર પથ્થર પર લખાયારે ભાઈ;
કપી સૈન્યા પાર ઉતારી, રાવણકું જીતકર આયા. ગુરૂએ. ૯
મહાદેવજીએ પારવતીકુ, મહામંત્ર પઢાયારે ભાઈ;
હનુમાન મહામંત્ર જપતા, રોમરોમ રામ દરસાયા. ગુરૂએ. ૧૦
મહામંત્ર શ્રી કૃષ્ણે ગાયા, મોરલીકી ધુનમે સુનાયારે ભાઈ;
ચાર વેદ ઓર ખટ શાસ્ત્રકા, ગોપીઓંકું જ્ઞાન કરાયા. ગુ. ૧૧
પ્રેમ લગનમાં મગ્ન થઇ મહાલી, દેહકા ભાન ભુલાયારે ભાઈ;
કૃષ્ણ કૃષ્ણ મુખથી બોલી, અવળાં ચીર અંગ ધરાયા. ગુ૦ ૧૨
ચાર વેદ હે મહામંત્રમેં, ઉસમેં સબ ભેદ સમાયારે ભાઈ;
ચૌદ ભુવન ઓર નવખંડમે, મહા મંત્ર પસરાયા. ગુરૂએ. ૧૩
સત્ય જાણ્યા તેણે સબ કછુ જાણ્યા, ઓર જાણના ન રહ્યારે ભાઈ;
નામ રૂપ ગુણ નાશ કરકે, આપમેં આપ સમાયા. ગુરૂએ. ૧૪
મહા મંત્ર જેસા હમને દુજા, ઓર મંત્ર ન દિખાયારે ભાઈ;
જો કુછ હે સો એહી મંત્રમેં, જીને જો માગ્યા સો પાયા ગુ૦ ૧૫
એંસી શહસ્ત્ર પેગમ્બર કહીએ, મુની સહસ્ત્ર અઠયાશી ગવાયારે ભાઈ;
નવનાથ શિદ્ધ ચોરાશી, મહામંત્રસે પાર પાયા. ગુ૦ ૧૬
નામસેં ગુરૂ નાનક સીઝયા, પરચા પ્રત્યક્ષ બતાયારે ભાઈ;
બ્રહ્મ દેવકુ શંકરાચાર્ય, મહા વાકય દઢ કરાયા ગુરૂએ. ૧૭
રામાનંદી નેમાનંદી વલ્લભ, સેજાનંદ સમજાયારે ભાઈ;
સાડાબાર પંથ કબીર કહાયા, સો નિરક્ષર મેં સમાયા. ગુ૦ ૧૮
નિરક્ષર હે સબકે ઉપર, જગત સબ લખાયારે ભાઈ;
રંગરૂપ કછુ ન દિસે, અકળિત ખેલ રચાયા. ગુરૂએ. ૧૯

મહામંત્રસેં મનકું ધોયા, દિલકા દાગ મીટાયારે ભાઈ;
ગંગા જમુના સરસ્વતિ, અડસઠ તિરથ ઘટમેં સમાયા. ગુ૦ ૨૦
પુરણ શ્રદ્ધાસે જો કોઇ સમરે, સો જ્ઞાન સાગરમેં નહાયારે ભાઇ;
ચાર પદારથ એહી પાવે, તેજમેં તેજ સમાયા. ગુરૂએ. ૨૧
સંત સાધુકા એહીહે રસ્તા, એહીસે સંત કહાયારે ભાઈ;
આપે આપકુ લેવે પીછાની, નિજાનંદ ઉર છાયા. ગુરૂએ. ૨૨
દોઉ કર જોડી સોમદાસ કંહેતા, મેં સંતોકા દાસ કહાયારે ભાઈ;
સદ્‌ગુરૂ મુકતાનંદ મલિયા, અગમ પંથ મેં પાયા. ગુરૂએ. ૨૩

## અથ ભકિત મહિમા.

### પેહેલી શ્રવણુ ભક્તિ–રાગ ચોપાઇ.

પ્રથમ નમુ સદ્‌ગુરૂકે ચરના, જીનકી કૃપાસે ભવસાગર તરના;
સદ્‌ગુરૂ મો પે કીરપા કીજે, હરિગુણુ ગાવા બુદ્ધિ દીજે. ૧
શ્રીમદ્‌ભાગવત શ્રી મુખ ગાવે, પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ બતાવે;
દશધા ભક્તિ વેદમેં ગાઇ, શુકદેવ મુનીએ કહી સંભળાઇ. ૨
સુનત પરિક્ષિત પ્રેમ લાઇ, સાત દિવસમેં પરાંગત પાઈ;
દશધા ભક્તિ ભિન્ન ભિન્ન કહું ભાઇ, સુનો હરિજન શુદ્ધ ચિત્ત લાઇ.૩
પ્રથમ ભક્તિ શ્રવણુ કહાવે, હરિ કથા સુનનકો જાવે;
નાદના મોહ્યા જેમ મૃગ આવે, ચારો પાણી તેને નહિ ભાવે. ૪
એગારે થાય શબ્દના મોહ્યા, એક સુરતાએ કરી ચિત્ત પ્રોયા;
એવા થઈ કથામાં બેસો જાઈ, ભીંતપર ચિત્ર ન હાલે ભાઇ.૫
શ્રવણુ ભક્તિ પરિક્ષિતે માણી, શુકદેવ મુનીની સુણી વાણી;
સોમો કહે પામ્યા સારંગપાણી, જગમાં નથી વાત અજાંણી. ૬

## બીજી કિર્તન ભક્તિ-રાગ ચોપાઇ.

કિર્તન ભકિત સુણજો ભાઈ, પ્રભુને રીઝવો શબ્દ ગુણ ગાઇ;
ફરિ નહિ આવે અવસર આવો, હરિ ગુણ ગાઇને લેવો લહાવો. ૧
જોર ન પડે જીભને જરીએ, ઉઠત બેઠત રામ સમરીએ;
ગદગદ કંઠે આંસુ ભરાયે, કૃષ્ણ ગુણ ગાતાં ઉર ઉભરાયે. ૨
તો જાણો હિરદે ભકિત આઈ, કિર્તન ભકિતકાએ લક્ષણ ભાઈ;
કિર્તન ભકિત બુજે વિરલા કોઈ, કહે સોમો જેને હરિ કૃપા હોઈ. ૩

## ૩ જી સ્મરણ ભક્તિ-રાગ ચોપાઈ.

સ્મરણ ભકિત કરે જન કોઈ, જગત આશ જીને દીધી ખોઈ;
મુખથી નામ કરે ઉચ્ચારા, નાભીથી રટે કંઠ દ્વારા. ૧
શ્વાસો શ્વાસમેં રટે ઓહંકારા, ફરી ન આવે તે ગર્ભ દ્વારા;
નિશદીન તાર લાગી રહે સોઈ, ભવસાગરમેં આવે ન ઓઈ. ૨
જેમ નિર્ધનની ધનમાં પ્રીતિ, જેમ કામીને કામની સંગ રીતિ;
વન મધ્યે જેમ ધેનુ ચરતી, સુરતા વાછરડામાં રહે ફરતી. ૩
દોર ઉપર જેમ નટ ચડે છે, સુરતા વરત ઉપર તે ધરે છે;
ઉઠત બેઠત સમરો ભાઈ, સોમાએ સમરણ ભક્તિ કહાઈ. ૪

## ૪ થી પાદ સેવન ભક્તિ-રાગ ચોપાઈ.

ચોથી ભકિત સંતોનીરે સેવા, તા ઘર ગંગા જમુના ને રેવા;
મન કર્મ વચને કરીએ સેવા, સેવા કરવાથી પામીએ મેવા. ૧
સંત ચરણમાં છે સુખદાઈ, જન્મ મર્ણ દુઃખ જાય વિસરાઈ;
ગરજુ થઇને રહેવુંરે ભાઇ, આજ્ઞા કરે તે લે શીર ચહાઇ. ૨
સંત ચરણમાં નીશદીન રહેવે, સંત વચન માન કરી લેવે;
યથાયોગ્ય અન્ન વસ્ત્ર દેવું, કહે સોમો જો હોય મોક્ષ પદ લેવું. ૩

## ૫ મી અર્ચન ભક્તિ–રાગ ચોપાઈ.

પાંચમી ભક્તિ અર્ચન કહાવે, સાચો ભાવ ઉરમાં જો આવે;
પ્રભુને નિત્ય લાડ લડાવો, ચંદન પુષ્પ ને થાળ ધરાવો. ૧
ભાવ ધરીને આરતી ઉતારો, કૃષ્ણ મૂરતીને ઉરમાં ધારો;
પછી કરીએ દંડવત પ્રણામ, એ વિધે રીઝે સુંદરશ્યામ. ૨
ભૂલચૂકની માફીરે માગો, નિષ્કામ કર્મ કરી ફળ ત્યાગો;
કહે સોમો હરિ કરણા કરશે, ભવસાગરથી સેહેજે તરશે. ૩

## ૬ ઠી દાસત્વ ભક્તિ–રાગ ચોપાઈ.

દાસ ભક્તિ છે કઠણ ભાઈ, ભક્તિની મુક્તિ લુંડી કહાઇ;
પુરવ પુન્ય ઉદય જો હોવે, દાસ ભક્તિમાં ચિત્ત પરોવે. ૧
હુંપદ ત્યાં લગારે નહિ ચાલે, નિજાનંદમાં અહોનીશ મહાલે;
જ્ઞાન હિમાળે જેનું મન ગળિયું, ભવભટકણ તેનુંરે ટળિયું. ૨
એવી લેહ લાવે જન કોઈ, દાસ ભક્તિકા અધિકારી સોઇ;
દાસ ભક્તિકા કોઇ જન ભોગી, કહે સોમો તે નર ખરા જોગી. ૩

## ૭ મી વંદન ભક્તિ–રાગ ચોપાઈ.

સાતમી ભક્તિ તો વંદન કહાવે, સંત ચરણમાં શીર નમાવે;
તે જન તો અભયપદ પાવે, જનમ મરણનો ભય મિટાવે. ૧
અમૃતબુંદ અખંડ ધારા વરસે, આત્મ તત્વ તેનેરે દરસે;
અહં મમતાકું દેવે ટારી, કરે કાલ પર જાઇ સવારી. ૨
આવાગમન ફીર તેને નાહી, સત્ય વચન સુણી લ્યો ભાઇ;
સોમા જો સદ્‌ગુરૂ મિલ જાવે, કરમ ભરમ સબ દૂર બહાવે. ૩

## ૮ મો સખા ભક્તિ–રાગ ચોપાઈ.

સખા ભક્તિ અષ્ટમી લ્યો જાણી, પુરણ પ્રીત જો હોય પરમાણી;
જલમાં જેમ રહેરે મીન, એમ હરીમાં રહે તદલીન. ૧

પ્રભુને કરે જો પ્રાણથી પ્યારા, એક નિમિષ ન મેલીએ ન્યારા,
મીન રહે જેમ જળમાંહી, પળ એક બાહેર આવે નાંહી. ૨
ચકોર વૃત્તિ ચંદ્દાકે ચરણમેં, અમૃતબુંદકી આશહે મનમેં;
સોમા જો મિલે સદ્‌ગુરૂ રામ, સેહેજે થાયે પુરણકામ. ૩

## ૯ મી નવધા ભક્તિ–રાગ ચોપાઈ.

નવમી ભક્તિ નવધા કહીએ, આત્મનિવેદન તાકુ લહીએ;
નવધા સંસુતી છેદન કરે, આવાગનકો સંશય ટળે. ૧
હરિને અરપે તનમન કાય, ભક્તિ વિન પળ ખાલી ન જાય;
અહોનીશ તાળી લાગી રહે, જ્ઞાનાગ્નિમાં કર્મને દહે. ૨
પાપ પરસ તેને ન હોઇ, જળ કમળ રહે નીશદીન સોઇ;
એકમેક થઇને રહાવે, સોમા તે અનન્ય ભક્ત કહાવે. ૩

## ૧૦ મી પ્રેમ લક્ષણા ભક્તિ–રાગ ચોપાઈ.

દશમી પ્રેમ લક્ષણા ભારી, ગોપીઓએ વશ કીધા મોરારી;
ભાન ઘરબાર દેહનું ભૂલી, કૃષ્ણ સંગાથે મનમાં ફૂલી. ૧
હરે કૃષ્ણ કૃષ્ણ મુખથી ઉચારે, અંગે અવળા પેહેર્યા શણગારે;
મોરલીની ધુન સુણી ચાલી, કૃષ્ણ ચરણમાં જઈને મહાલી. ૨
પ્રેમલક્ષણા જેણે ઉરમાં આણી, તે જનપર રીઝયા સારંગપાણી;
પ્રેમલક્ષણા ભક્તિ જે કરશે, કુળ ઈકોતેર સત્યજ તરશે. ૩
અડસઠ તીરથનું ફળ પાવે, શ્રીમદ્‌ભાગવત શ્રીમુખ ગાવે;
જપતપ તીરથ વ્રત કરે જન કોઈ, પ્રેમ ભક્તિ વિન મુક્તિ ન હોઈ. ૪
દશમી ભક્તિ સુને અરૂ ગાવે, દુઃખ પાપ તેને નજીક ન આવે;
દાસ સોમો કહે સ્વર્ગવાસ હોઈ, ભાવથી ગાવે સુનાવે કોઈ. ૫

## દુહો.

ભક્તિ પરા તિનકે ઉપરે, મોક્ષકી દાતા જાણુ;
સદ્‌ગુરૂ મુક્તાનંદ કહે, સોમા તે તું માણુ. ૧

## ૧૧ મી પરાભક્તિ–રાગ ચોપાઈ.

અગમ દેશ પરાભક્તિ હોઇ, સતગુરૂ સંત બતાવે સોઈ;
ત્યાં ન પહોંચે વેદની વાણી, ધરણી આકાશ પવન નહી પાણી. ૧
ચંદા સૂરજ તારાગણુ નાંહી, રેન દીન નહી ધૂપ કે છાંહી;
બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેષ ન હોઇ, દેવી દેવતા નહિ એક ન હોઇ. ૨
ભક્ત અભક્ત નહિ કહાવે, જ્ઞાની ધ્યાની નહિ લહાવે;
ત્યાં નહિ સંશય નહિ અરૂ શોકા, ભોક્તા ભોગ નહિ દુઃખ ન ધોખા. ૩
સત્‌ચિદ આનંદરૂપ હમારા, યું સમજે હોય ભવજલ પારા;
સદ્‌ગુરૂ મુક્તાનંદ કહાવે, સોમા જયું કા ત્યું સમ જાવે. ૪

## ભજન—રાગ (સૌનું કરો કલ્યાણુ દયાળુ પ્રભુ).

જ્ઞાન કદી ના થાય, ગુરૂ વિના જ્ઞાન કદી ન થાય;
ચોરાશીમાં ભટકાય, ગુરૂ વિના જ્ઞાન કદી ના થાય. ૧
હાથે પોથી પુસ્તક વાંચે, મનના સંશય ના જાય. ગુરૂ૦ ૨
તીરથ વ્રત અપવાસ કરે જો, નિત્ય ગંગામાં નહાય. ગુરૂ૦ ૩
સેવા પુજા કરે નિત્ય કીરતન, વાસના માંહી બંધાય. ગુરૂ૦ ૪
કથા સાંભળી કાનજ ફુટયા, ટીલુ કરતાં ઉમ્મર ગમાય. ગુરૂ૦ ૫
દાન પુણ્ય કરે ભલે કોડે, પ્રેમની પ્રિત્ય ન પળાય. ગુરૂ૦ ૬
કાગળ માંહિ અગ્નિ લખિયો, કાગળ ના રે બળાય. ગુરૂ૦ ૭
ગુરૂ વિના સાધન શિખ્યો પણુ, હુંપદ ઉરમાં ભરાય. ગુરૂ૦ ૮
ચાર વેદ ભણી કરે જો કંઠે, ઝીણી વસ્તુ ન જણાય. ગુરૂ૦ ૯

મનમુખી તું હવે સમજને, સેવને સદ્‌ગુરૂ રાય. ગુરૂ૦ ૧૦
કહે સોમો મુક્તાનંદ ચરણે, જ્ઞાન વિના ગોથાં ખાય.ગુરૂ૦ ૧૧

**ભજન**–રાગ ઉપરનો.

ગુરૂ કરીને લ્યો જ્ઞાન, એ મન મારા ગુરૂ કરીને લ્યો જ્ઞાન. ટેક.
બ્રહ્મનિષ્ટ બ્રહ્મ શ્રોત્રીય, હોય બે વિશેષણ વાન. એ મન. ૧
વેદનો અર્થ જાણે બ્રહ્મનિષ્ટ. મટાડે દેહાભિમાન. એ મન. ૨
સતગુરૂના શરણે જઇને, મુકવું માન ગુમાન. એ મન. ૩
ચરણમાં શિર નમાવી બેસવું, વચન સાંભળવાં કાન. એ મન. ૪
શાન્ત થઈ સેવા કરતામાં, પુછવું હું તે ગુરૂ કોણ. એ મન. ૫
હું કોણ હું આવ્યો ક્યાંથી, ગુરૂ તેની કરાવો પિછાણી. એ મન. ૬
દયાળુ ગુરૂ દયા કરીને, છોડાવે ચોરાશીની ખાણ. એ મન. ૭
કોટી જન્મનાં કરમને બાળે, આપે ગીતા ભાગવતનું જ્ઞાન. એ૦ ૮
સદગુરૂ મુક્તાનંદે કહ્યું, વેદ વચન પરમાણ. એ મન. ૯
સોમો કહે જમ હાથથી છુટે, જો સમજે ગુરૂની સાન. એ૦ ૧૦

**ભજન**–( અલબેલી અંબે માત જોવાને જઇએ ) એ રાગ.

ભાગવતની સુણજો વાણ, સજ્જન ચિત્ત ધરી;
ગોપીઓને કરાવ્યું જ્ઞાન, કહે શ્રી કૃષ્ણ હરી. ટેક૦
હું છું તુજમાં તમો છો મુજમાં, તમોથી હું નહિ ભીન્નરે;
હું તું બે એકજ છીએ, જેમ જળમાં મીન. કહે શ્રી૦ ૧
નીજ પતીની સેવા કરવી, જો હોય રૂપ કરૂપરે;
ગાંડો ઘેલો જો હોય માંદો. તેને માની લેવો ભૂપ. કહે શ્રી૦ ૨
પોતાના પતીને મેહલી, અવરને જો ચહાયરે;
તે નારી હોય ભલે ભકતાણી, નિશ્ચે નરકમાં જાય. કહે શ્રી૦ ૩

પતી સેવામાં તતપર રહેવું, કરવો નહિ કંકાસરે;
સાસુ સસરાનું વચન પાળવું, સંપી કરવો સહવાસ. કહે શ્રી૦ ૪
પરભાતે ઉઠી પતીને પુછવું, શું જમશો હો નાથરે;
નિત્યતણા નિયમ પ્રમાણે, સેવા કરવી હાથ.કહે શ્રી૦ ૫
થોડા માંહી કહી સંભળાવ્યું, વિશેષ ન કહેવાયરે;
વ્યભિચારીને રૂચે નહીં, પતિવ્રતાથી પળાય. કહે શ્રી૦ ૬
પતીવ્રતા ધર્મ પાળ્યા વિના, કલ્યાણ રહી ગયું છેટેરે;
ભલે ભકતાણી થઈને ભટકે, એમ હરિવર ન ભેટે. કહે શ્રી૦ ૭
મીરાં ગોપીઓનો વાદ લેશે, તે ચોરાશીમાં જાશે રે;
કહે સોમો મુકતાનંદ ચરણે, ભવમાં ગોથાં ખાશે. કહે શ્રી૦ ૮

**ભજન**–રાગ બીહાગ.

ગુરૂ પદવી તેને પાઈ, જગતમેં ગુરૂ પદવી તેને પાઈ;
માન અપમાન મેલીને સરવે, હરિ સુરતી મન લાઇ. જ૦ ટેક.
કામક્રોધ મદ લોભ અભિમાના, ત્યાગી સરવે પ્રભુતાઇ;
પરનિંદા પરદારા ત્યાગી, મનની મીટી કુટલાઇ. જગતમેં૦ ૧
આશા તૃષ્ણા દૂર થઈ બેઠી, જગ રચના બિસરાઈ;
કંચન જાણે ધૂળ સમાના, સૂપને યાદ ન આઇ. જગતમેં૦ ૨
શિલ સંતોષ વૈરાગમાં પૂરણ, સમદમ સાધન પાઈ;
તત્વમસિ મહા વાકય ઉચારે, મથા બોલે નાંહી. જગતમેં૦ ૩
ઓહં સોહં શબ્દ ઉચ્ચારે, રાત દીન ધૂન લાઇ;
મુક્તાનંદજી તેજ લગનમેં જયોતમેં જયોત મિલાઇ.જગતમેં૦ ૪

**ભજન**–( પદ રાગ કાફી–ઉપદેશી. )

જીવ અજ્ઞાની, સાંભળને શીખામણ મુરખ મારી;
કહું હીત કાજે, સત્ય માની અંતરમાં લે તું ધારી. ટેક૦

પ્રભુ ના ભજ્યા નર દેહ ધરી, આણી ખોટામાં પતીજ ખરી;
મહા દુઃખ પામીશ તું મુંઢ મરી, જીવ અજ્ઞાની૦ ૧
તારાં માતપિતાને સુત કહાવે, તારાં ભેળાં તેતો નહિ આવે;
તોએ મુરખ તારે મન ભાવે. જીવ અજ્ઞાની૦ ૨
તું ઘર ‥ાર સાચા જાણી, તેમાં બંધાણો અતિશે પ્રાણી;
ન ઓળખ્યા તેં સારંગપાણી, જીવ અજ્ઞાની૦ ૩
તારૂ ધન જોબન સરવે કાચું, જમ પકડી જશે મરડી ડાચું;
કહે મુકતાનંદ તું માન સાચું, જીવ અજ્ઞાની૦ ૪

ભજન ૧–રાગ ( પરને પીડે તે આપ પીડાશે )

ભકિત કર્યાથી પ્રભુ મારો રીઝે; નિશદીન કામ હવે એજ કીજે;
ભકિત૦ ટેક૦
ધ્રુવે ધ્યાન પ્રભુનુંરે ધરિયું, ત્યારે કારજ સરવેરે સરિયું,
અવિચળ પદ તો તેને જ મળિયું; ભકિત૦ ૧
પિતાનું વેણ પ્રલ્હાદે ન પાળ્યું, વિષ્ણુએ આપીને દુઃખડુંરે ટાળ્યું;
ખંભ ફોડીને નરસિંહ રૂપ ધાર્યું, ભક્તિ૦ ૨
ચંદ્રહાસની સહાયજ કીધી, બાળપણામાં તેની શુદ્ધ લીધી;
વિષ ફેડી વિષયા પરણાવી દીધી; ભકિત૦ ૩
સવાપહોર સેવા સુધન્વા રે કરતો, અશ્વ આવ્યો ત્યાં અરજુનનો
ફરતો; શિતળ કીધો તેલ કઢા ઉકળતો; ભક્તિ૦ ૪
અંતરજામી અંતરની જાણ, ભકતવચ્છળ છે ભગવાન;
કહે સોમો ગાવે વેદ પુરાણઃ ભક્તિ૦ ૫

ભજન ૨–રાગ ઉપરનો.

પ્રેમને વશ થયા મારા વાલા, બીજા શું જાણે કુબુદ્ધિરે કાલા;
પ્રેમને વશ૦ ટેક૦

કૌરવનાં પકવાન ન જમ્યારે જાણી, વિદૂરના ઘેર ગયા ભાવ આણી;
ભાજી લુખી ખાધી વાહાલે વખાણી; પ્રેમને૦ ૧
સુદામાને પોતાના રે કીધા, કંચન થાળમાં ભોજન દીધાં;
તાંદૂલ ઝડપી ને પાસેથી લીધા, પ્રેમને૦ ૨
આચારી આચાર કરી કરી મરતા, મેહેતાજીને ભુધર પાણીરે પાતા;
કરમાનો ખીચડો જગજીવન ખાતા, પ્રેમને૦ ૩
કાજીરે પંડીત પોથીમાં જોતા, વાદવિવાદ કરી આયુષ્ય ખોતા;
હોવનહાર તે સહેજમાં હોતા, પ્રેમને૦ ૪
પ્રેમની પ્રીત પાળે જન કોઇ, જેને પ્રભુની કીરપારે હોઈ;
સોમો કહે જગ જીત્યારે સોઈ; પ્રેમને૦ ૫

### ભજન ૧–રાગ ચોપાઈ.

સબ મત અધિક પ્રેમ બતાવે, યોગ યુગત શું બડા દિખાવે;
પ્રેમહીશું ઉપજે વૈરાગ, પ્રેમહીસુ ઉપજે મન ત્યાગ. ૧
પ્રેમ ભકિતશું ઉપજે જ્ઞાના, હોય ચાંદના મીટે અજ્ઞાના;
દુર્લ્લભ પ્રેમ જો હાથ ન આવે, હરિ કૃપા કરી દેતો પાવે, ૨
પ્રેમ પ્રિતેકે વશ ભગવાના, સકલ શાસ્ત્ર કીયે બખાના;
કીસી ભકિત કીયે પ્રેમસું જાગે, તો હરિદર્શન રહેજું આગે; ૩
પ્રેમહી શું જગ નેહ છોડાવે, નિર્ગુણ શિરગુણ ભેદ મિટાવે;
સકલ શિરોમણી પ્રેમહી જાણો, ચરણ દાસ નિશ્ચે મન આણો;૪

### દુહા.

પ્રેમ બરાબર યોગના, પ્રેમ બરાબર જ્ઞાન;
પ્રેમ ભકિત બીન સાધન, સબહી થોથા ધ્યાન. ૧
પ્રેમ છોડાવે જગતકું, પ્રેમ મિલાવે રામ;
પ્રેમ કરે ગતિ ઓ રહી, જઈ પહોંચે હરી ધામ. ૨

હિરદે માંહી પ્રેમ જો, નેણા ઝલકે આય;
સોઈ ઈશક હરિરસકા, વા પગ પરસો ધાય. ૩
ગદગદ વાણી કંઠમેં, આંસુ ટપકે નેંન;
વેતો વિરહની રામકી, તલફત હે દીન રેન. ૪
હાય હાય હરિ કબ મીલે, છાતી ફાટી જાય;
એશા દીન કબ હોયગા, દર્શન કરે અઘાય. ૫
બીન દર્શન કલ ના પડે, મનુવા ધરે ન ધીર;
ચરણદાસકી શ્યામ બીન, કોન મીટાવે પીર. ૬

**ભજન**—રાગ ( સૌનું કરો કલ્યાણ દયાળુ પ્રભુ સૌનું કરો કલ્યાણ )—એ રાગ.

સતસંગત છે સાર, જગતમાં સત સંગત છે સાર;
સતસંગત સુખ સેજમાં આવે, તેનો કદી ન નાશ થનાર. જ૦ ૧
સતસંગતે કરી સંશે જાયે, મટે મન તણારે વિકાર. જ૦ ૨
સતસંગત કરી ભૂલજ ભાગે, વાસનાનો ક્ષય કરનાર જ૦ ૩
સતસંગતે વિવેક વિચાર આવે, જ્ઞાન વૈરાગ લાવનાર. જ૦ ૪
સતસંગત ગંગાથી અધિક છે, દીલ કેરા ડાઘ ધોનાર. જ૦ ૫
સતસંગતે પાપ પળમાં પળાએ, ક્ષણ એક લાગે ન વાર. જ૦ ૬
સતસંગતે પરમાનંદ પામે, વામે દુઃખ અપાર. જ૦ ૭
સતસંગત કરી જીવ બ્રહ્મ થાય, બેસે કાળપર થઈ સવાર. જ૦ ૮
સતસંગ વિના સઘળે દુઃખ છે, તેમાં સુખ ન મળે લગાર. જ૦ ૯
સતસંગ કરશે તે ભવજળ તરશે, છુટે જમ કેરા માર. જ૦ ૧૦
દાસ સોમો કહે મુકતાનંદ ચરણે, સતસંગથી મોક્ષ દ્વાર. જ૦ ૧૧

### ભજન—રાગ ઉપરનો.

ભકિતહીણાનો ભાર, જગતમાં ભકિતહીણાનો ભાર. ટેક.
ભકિત વિના જે નર જીવે, ધિક્ક પડયોરે અવતાર. જ૦ ૧
સેવા પૂજા સ્મરણ ન કીધું, તે ખાશે જમનો માર. જ૦ ૨
સંત સભામાં કદી ન બેઠો, અધમ જાત ચંડાળ. જ૦ ૩
પરનું રૂડુ દેખી દીલમાં દાઝે, ઘર ખુણે જઇ રોનાર. જ૦ ૪
સાધુ સંતની નિંદા ભાવે, તૃષ્ણા ઉરમાં અપાર. જ૦ ૫
વાટે ઘાટે લઢતો હીંડે, ઠરી ન બેસે લગાર. જ૦ ૬
દુરીજનનો સંગ કર્યાથી, દુઃખ આવે તતકાળ જ૦ ૭
સોમો કહે સમ ખાઈ સાચું ભકિત વિન પડે નર્ક મોઝાર. જ૦ ૮

### ભજન—( રાગ ઉપરનો )

નામ તણો આધાર, કળિજુગમાં નામતણો આધાર;
હરિ ભજી ઉતરો પાર, કળિજુગમાં નામ તણો આધાર. ટેક.
નામ પ્રતાપે પતિત ઉદ્ધારે, જીવન જગદાધાર. કળિ૦ ૧
નામે અજામેળને વૈમાન આવ્યું, જમ હાથ લિનો ઉગાર. કળિ૦ ૨
નામે ગુણકા સધામ પામી, અધમ અતિ અપાર. કળિ૦ ૩
નામે ગ્રાહને હરિએ છોડાવ્યો, ગરૂડ થયા અસવાર. કળિ૦ ૪
નામે દ્રુપતીનાં ચીર પુર્યાં, ભરી સભા મોઝાર. કળિ૦ ૫
નામે કોટી અધમ ઉધરીયા, સેજે તર્યારે સંસાર. કળિ૦ ૬
નામસ્મરણમાં મન રહે લાગ્યાં, વાકું કયા કરે જમકાર. કળિ૦ ૭
કહે સોમો મુકતાનંદ ચરણે, હરિ ભજેથી બેડો પાર. કળિ૦ ૮

### ભજન—પદ ( રાગ ઉપદેશી કાફી )

સતસંગ વિના, જીવ તણો ન હોવે કંઈ સુધારો;
જેમ નામ વિના, મહા સમુદ્રનો કોઈ ન પામે આરો. ટેક.

જળને જેમ શરદ ઋતુ જેવી, જળ મળને હરે તરત તેવી;
સતસંગ ગતી નરને એવી. સતસંગ વિના. ૧
મેલા લુગડાને સાબુનો રસ અડે, મળ છાંડીને ઉજળું તે નિવડે;
શઠ સુધરે એમ સતસંગ વડે. સતસંગ વિના. ૨
જેમ હોય ગાંગડુ કણુ જેવા, જળ પરશે ન પલડે તેવા;
તે કોરા રહે કંકર જેવા. સતસંગ વિના. ૩
જેનું કોમળ મન કોમળ વાણી, સતસંગરે ઉલટ આણી;
કહે છોટમ તે સુધરે પ્રાણી. સતસંગ વિના. ૪

## ભજન—રાગ ઉપરનો.

શુદ્ધ ચિત્ત વિના, જપ તપ તિરથ વ્રત કરે શું થાય;
હરિ નામ વિના, રૂદિયાનો અંધકાર કયમે ન જાય. ટેક.
શુદ્ધ ચિત્ત વિના શી જોગ જુગતી, શુદ્ધ ચિત્ત વિના શી ભાવ ભકિત;
શુદ્ધ ચિત્ત વિના નહિ પામો મુકિત. શુદ્ધ ચિત્ત વિના. ૧
શુદ્ધ ચિત્ત વિના જો ન્હાવે ગંગ, સો વરસથી જો કરે સંગ;
રૂદિયામાંહી નવ વાધે રંગ. શુદ્ધ ચિત્ત વિના. ૨
શુદ્ધ ચિત્તે મોહનલાલ મળે, ચિત્ત ચૈતન સાગર માંહી ભળે;
કહે પ્રિતમ આવાગમન ફેરા ટળે. શુદ્ધ ચિત્ત વિના. ૩

## ચોપાઇ.

ગુરૂ સમ દાતા ન કો મેરે ભાઇ, મુક્તિનો મારગ દીઓરે બતાઇ.
ગુરૂ બિન મિટે નહી આપનારે આપા, જેસે રજ્જુમે ભાસત સાપા. ૧
ગુરૂ બિન જ્ઞાન હિરદે નહી આવે, જેસે કસ્તુરી મૃગકુ ભુલાવે;
ગુરૂ બિન ગજ છાયાસે લડીયા, ગુરૂ બિન કેસરી કુપમે પડીયા. ૨

ગુરૂ બિન શ્વાન કરત બહુ પેખા , મંદિર એક કાચકારે દેખા;
જયાં જુવે ત્યાંહાં અપનીરે છાયા, ભસત ભસત સારા જનમ ગુમાયા. ૩
ગુરૂ બિના સુડા પિંજરમેં બંધા, ગુરૂ વિના કપિલ ઘટ જુરા ફંદા;
કહત કબિર ભરમત સંસારા, ગુરૂ બિન કેસે ઉતરોગે ભવપારા. ૪

**ભજન** બિહાગ રાગ.

હરિ બિમુખકો સંગ તજ મન, હરિ બિમુખકો સંગ ટેક. ૧
જાકી સંગતે કુબુદ્ધિ ઉપજત, પાડત ભજનમેં ભંગ; તજ૦ ૨
શાકુટકું કયા કથા સુનાવે, મુરખ મોડે ન અંગ; તજ૦ ૩
પાશાણુ પાણી બાણુ ન ભેદે, નિત્ય કરે સતસંગ; તજ૦ ૪
કાગકું કયા કપુર ચુગાવત, સ્વાન નાહવત ગંગ; તજ૦ ૫
ખરકું કયા અગરકો લેપન, મ્રકટ આભુષણ અંગ; તજ૦ ૬
બસીયલકું પયપાન પીલાવત, વિખ ન તજે ભોરીંગ; તજ૦ ૭
સુર કહે પ્રભુ કાલી કામલીએ, ચડે ન દુજો રંગ; તજ૦ ૮

**ભજન ૧** (જુના ધરમ લ્યો જાણી મારા સંતો જુના.) એ રાગ

તારો ભરોંસો મને ભારે, વિશ્વંભર તારો ભરોંસો મને ભારીરે હેજી;
ભાગ્ય બડા જેને સદ્‌ગુરૂ મળિયા, ભક્તિ કરેથી ભય ટાળી. વિ. ૧
રામ ભજન પ્રલ્હાદજી કરતા, પિતાએ દુઃખ દીધું ભારીરે હેજી;
તાતા થંભે બાથ ભિડાવી, પ્રગટયા નરસિંહ રૂપધારી. વિ. ૨
હિરણ્યાકશ્યપને નખે વધેર્યો, પ્રલ્હાદ લીધો ઉગારીરે હેજી;
શરણુ પડયાને તુંહી બચાવે, દુઃખભંજન સુખકારી. વિ. ૩
નરસૈંમહેતાને હારંજ આપ્યો, મંડળીકે કેડો લીધો જયારેહેજી;
કુંવરબાઈનું પુર્યું મામેરૂં, ભૂધર થયા વેહેપારી. વિ. ૪

બાઈ મીરાંપર રાણોજી કોપ્યો, નામ જપતાં ગિરધારીરે હેજી;
ગિરધરલાલજી વહારે ચઢિયા, રંગભેર રમ્યા મોરારી. વિ. ૫
રોહીદાસની પાત્રી લીધી, નાત જાત ન ભાળીરે હેજી;
પ્રેમને વશ તું થયો પાતળિયા, કાજી પંડીત રહ્યા પોકારી. વિ. ૬
શેના ભગતને સનમુખ રહીને, નાઈ થયા વનમાળીરે હેજી;
અનેક ભક્તોનાં કારજ સુધાર્યાં, અકલીલા તારી. વિ. ૭
દાસનો દાસ સોમદાસ કહે છે, હરી ભજો નરનારીરે હેજી;
પ્રિત્યો જેણે પ્રભુ સાથે જોડી, લાજ જતાં નથી ભાળી. વિ. ૮

## ભજન ૨ જું–રાગ ઉપરનો.

સાચો ભરોંસો મને તારો, હરિવર સાચો ભરોંસો મને તારોરે હેજી
બાનાની જો લાજ જશે તો, કોણ જપશે જાપ તારો. હરિવર. ૧
કાળુ ભોઇએ બાનું લીધું, અઘોર પાપ કરનારોરે હેજી;
બાનું દેખીને ભુપતિ નમિયો, નમિયો સંગાથ સારો. હરિ. ૨
અજામેલ હતો મહા પાપી, અંતે નામ ઉચાર્યોરે હેજી;
મરતી વેળાએ નારાયણ કંહેતાં, જમ હાથથી ઉગાર્યો. હરિ. ૩
ગુણકા પોપટને રામનામનો, અભ્યાસ કરાવતી સારોરે હેજી;
કરણી સામું જોયું નહીને, અધમને ઓધારો. હરિવર. ૪
સજના કસાઇને સુખજ આપ્યું, ગર્ભવાસ નિવાર્યોરે હેજી;
નામદેવની ગાય જીવાડી, જગમાં જાહેર થનારો. હરિવર. ૫
ધના ભગતે ધીરજ આણી, હરિ થયા રખવાળોરે હેજી;
મધરાતે છોડાવીને લાવ્યા, મહેતાજીનો કેદારો. હરિવર. ૬
ભાવ ધરીને કરમા બાઇનો, આરોગ્યા ખીચડો સારોરે હેજી;
દાસનો દાસ સોમો કહે પ્રભુ, બાનાનું બિરદ સંભારો. હરિવર. ૭

ભજન ૧—( પરને પીડે તે આપ પીડાશે. એ રાગ.)

રામકૃષ્ણ રામકૃષ્ણ રામકૃષ્ણ ગાવો, ફરીફરી નહિ આવે અવસર આવો,
રામકૃષ્ણ. ૧

રામનામ પ્રતાપે શિલ્યા જલ તારી, રામનામ ભજો સૌ નરનેનારી;
સુડાને પઢાવત ગુણકા ઓધારી, રામ. ૨

રામને ભજતાં પ્રલ્હાદ ઉગાર્યો, બળતી જવાળાથી બાહેર કાડયો;
હિરણ્યકશ્યપુને નરસિંહે માર્યો, રામ. ૩

રામ નામ નારદ મુનીએ ગાયા, પાર્વતિને માહાદેવે સુણાયા;
રામ મહામંત્ર વાલ્મીકે પાયા, રામ. ૪

નામે શીરગુણ થયા ગીરધારી, ભક્તવત્સલ છે દેવ મોરારી;
ધર્મ રક્ષણ કારણ નર તનુ ધારી, રામ. ૫

યુગયુગમાં પ્રભુ લે અવતાર, દુષ્ટ સંહારી ઉતારે ભોમી ભાર;
સંત સાધુ તણા રામ રખવાળ, રામ. ૬

ગીધને દર્શન દઇને ઓધાર્યો, પોતાનો કરી સ્વધામ પોચાડયો;
વિભીષણને રાજ્યસને બેસાડયો, રામ. ૭

શવરીને દર્શન દીધાંરે રામ, સમરણું કરતી આઠોરે જામ;
એઠાં બોર ખાધાં શ્રી ઘનશ્યામ, રામ. ૮

જનક સનક સૌ નામના ઉપાસી, શેષ બ્રહ્માદિક સમરે અવિનાશી;
દાસ સોમો નીજ નામનો પ્યાસી, રામ. ૯

ભજન ૨—( પરને પીડે તે આપ પીડાશે એ રાગ )

કળિજુગમાં હરીકીર્તન કરવું, શ્રીકૃષ્ણ ભજીને ભવસાગર તરવું, ટેક
કળિજુગમાં. ૧

હરીકથા નિત્ય કીર્તન જ્યાં થાય, તે ઘર મંદિર પવીત્ર કહેવાય;
અડસઠ તીરથ ત્યાંહાં સમાય, કળિજુગ. ૨

શ્રીમુખ ભાગવતમાં એમ ગાય, સત્ય સંગતમાં જે નિત્ય જાય;
જીવ મટીને શીવ તે થાય, કળિજુગ. ૩
સતસંગે શુભ વિચાર આવે, જીવન મુક્તિનું તે સુખ પાવે;
આતમરામ જો ઉરમાં ભાવે, કળિજુગ. ૪
મનુષ્યા દેહનો એ છેરે લાવો, સંત સમાગમમાં તમે જાવો;
ગોવીંદ ગુણ અહોનીશ ગાવો, કળિજુગ ૫
જપતપ તીરથ વૃત જે કહાવે, હરી નામ સમાન તે ન આવે;
ભટકી ભટકીને આયુષ ગમાવે, કળિજુગ. ૬
જે કોઇ હરીનું ભજન કરશે, ભવસાગરથી સહેજે તરશે;
દાસ સોમો કહે હરી તેને મળશે, કળિજુગ. ૭

ભજન ૧-(પુરી જેને ગુરૂ સંગાથે પ્રીત) એ રાગ.

જેને કીયા સદ્‌ગુરૂકા સંગ, તીનકા ભાગ્ય બડાહે;
પૂર્વ પુન્ય ઉદય જો હોવે, તીનકા ગુરૂ સંગ ચિત્ત પ્રોવે;
તન મનકા સંશય સબ ખોવે, કરે કામનાનો ભંગ. તીનકા. ૧
અષ્ટ સાધન સેજે મિલ આવે, વિવેક વૈરાગ મનમાં ભાવે;
જ્ઞાન હિમાળેમેં ગળિ જાવે, જો હોય નિત્ય સત્સંગ. તીનકા. ૨
ભુલ ભીન્ન ભ્રમણા ભાગે, અખંડ જયોત અનુભવ જાગે;
અંતર સેજ સમાધી લાગે, જીતે સત્વર જંગ. તીનકા. ૩
કહે સોમો નિત્ય સત્સંગ કરશે, ભવસાગરથી સેજે તરશે;
પરમાનંદ પાસમાંથી મળશે, લાગે હરિ શું રંગ. તીનકા. ૪

ભજન ૨-(રાગ ઉપરનો).

શૂરા હશે કોઈ શિષ્ય, તે પુરા ગુરૂ સેવેગા. ટેક.
શૂરા જેમ સંગ્રામ ચઢે છે, શિર પડે પણ ધડ લડે છે;
ઝટકા સામા તે ઝીલે છે, સત્સંગ કરે અહોનીશ. તે પુરા. ૧

ભાવ પ્રતિવ્રતાનો ભારી, અનેકમાં હોય કોઈ એક નારી;
નીજ પતિવિન અવર ન નિહાળી, એમ નિત્ય પદ પ્રીછ. તે પુરા.૨
શૂરા હોય તે સન્મુખ લડશે, કાયર નર તે પાછા પડશે;
લક્ષ ચોરાશીમાં તે રડવડશે, ઠામ ઠરે ન નિમિષ. તે પુરા. ૩
કહે સોમો પ્રીત ગુરૂ શું કીજે, પ્રેમ સુધારસ સેહેજે પીજે;
સદ્‌ગુરૂ મુક્તાનંદ રીજે, ઓળખાયા જુગદીશ. તે પુરા. ૪

**ભજન** ૩–રાગ ( ઉપરનો )

હોય સમદૃષ્ટિ જે સંત, તેવા સદ્‌ગુરૂ કરવા; ટેક.
બ્રહ્મ નિષ્ટ હોય વેદ વક્તા, પરમ વિચાર માન ભવ મુકતા;
દયા ક્ષમા સંતોષ સંયુકતા, શાન્તિ પામે જંત. તેવા. ૧
પાંચ દશ ઇંદ્રિ જેણે જીતી, ચિત્તમાંથી ત્યાગી અનીતિ;
વિવેક વૈરાગ્ય નિદધ્યાસન પ્રીતિ, તે સ્વરૂપ છે ભગવંત. તેવા. ૨
સુખ દુઃખને સમ કરી જાણે, માન અપમાનમાં મન ના માને;
પક્ષપાત રહિત મત ન તાણે, એ રેણીમાં રહંત. તેવા. ૩
કહે સોમો એવા સદગુરૂ કીજે, મુક્તાનંદ ચરણમાં રહીજે;
તનમન ધન ત્યાં અરપિ દીજે, એમ વદે સંત મહંત. તેવા. ૪

**પદ**–૧ ( હાંરે ચાલો ડાકોરમાં જઈ વશીએ ) એ રાગ.

હાંરે માથે નગારાં મોતનાં વાગે, મુરખ સુતો શું ન જાગેરે. ટેક.
જોતજોતામાં કંઈક રહ્યા જાતા, જોને તારી નજરો આગેરે. માથે.
જાયું તેતો સરવે જવાનું, ખોટી આશ ઉગરવાની રાખેરે. માથે.
દેવ ગાંધર્વ ને રાક્ષસ મુની, જોગી ભોગી સહુ ભાગેરે. માથે.
નથી રહ્યું કોઈ નથી રહેવાનું, કાળ સૌનો ભોગ માગેરે. માથે.
અકળિત લીલા અવિનાશીની, જગત બાંધ્યું એક ધાગેરે. માથે.
કહે સોમો આત્મરામ રેહેવાના, બીજું અગ્નિમાં લાગેરે. માથે.

## પદ ૨–( રાગ ઉપરનો. )

હાંરે એક રામનામ છે સાચું, બીજું જાણજો સરવે કાચુંરે. ટેક.
રામ નામ જેણે ન લીધું, તેનું જમ ભાગશે ડાચુંરે. એક. ૧
રામ નામનો મહિમા મોટો, નિશદીન જો તું રાચુંરે. એક. ૨
રામ નામથી પથ્થર તરિયા, વેદ પુરાણમાં વાચુંરે. એક. ૩
રામ રીઝશે એણીપેરે સોમા, જો ગુણ ગાઇ નાચુંરે. એક. ૪

## પદ ૩–( રાગ ઉપરનો. )

હાંરે હરી ભજન કરોને પ્રાણી, આવો અવસર રૂડો લે જાણીરે ટેક.
ધન જોબન સુત દારા તારી, એ માયા જાળ બંધાણીરે. હરી. ૧
અંતસમે કોઈ કામ ન આવે, એકલું જાવું છે લે જાણીરે. હરી. ૨
રળી રળીને ધન ભેગું કીધું, એ પાપની પુંજી ભરાણીરે. હરી. ૩
ન ખાધું ન પુણ્યજ કીધું, મિથ્યા ગર્વ કરે અભિમાનીરે. હરી. ૪
અંતે અહીંનું અહીંજ રહેશે, સાથે નહિ આવે કોડી કાણીરે.હરી. ૫
દાસ સોમો કહે રામ રટણ કર, છુટે ગર્ભવાસ ખાણીરે. હરી. ૬

## પદ ૪–( રાગ ઉપરનો )

હરે તેં દેહ ધરી છે નર તરવા, હરી ભજીને પાર ઉતરવારે. ટેક૦
પ્રભુનો ઉપકાર જોને વિચારી, કેમ રસ્તે લાગ્યો રમવારે. તેં દેહ.
ચરણ આપ્યા ચાલવા સારૂ, કર આપ્યા સેવા કરવારે. તેં દેહ.
હરી કથા સાંભળવાને કરણ, રસના આપી રામ રટવારે. તેં દેહ.
ઈશ્વરે આપી છે તુજને બુદ્ધિ, નેણ આપ્યાં સંત નિરખવારે. તેં દેહ.
ઉદક અંન્ન ખાવા પ્રાણજ આપ્યો,સુરતાએ પ્રભુ ધ્યાન ધરવારેતેં દેહ.
દાસ સોમાના સ્વામિને વિસારો, કેમ બેઠો ડોઝક ભરવારે. તેં દેહ.

પદ ૫-( રાગ ઉપરનો )

તું તો હરિ ભજન કર અભાગી, આ અવસરમાં જોને જાગીરે. ટેક.
મિથ્યા સુખ જોઈ મુઢ શું ફૂલે, ભોગ દેખીને થયો રાગીરે. તું. ૧
કુટુંબ કબિલામાં તું ગુંથાયો, માયા બંધનથી શકયો ન ભાગીરે. ૨
રાત દિવસ તાણ્યું ઘરનું તરેલું, હરિ નામની લેહ ન લાગીરે. તું.૩
કાળ આવીને ઝડપ ઝાલશે, હાડ નાખશે તારાં ભાગીરે. તું ૪
તે વેળા કોઈ છોડાવવા નાવે, માત પિતા દેશે ત્યાગીરે. તું. ૫
દાસ સોમો કહે ચેત મુરખા, ભજી લે પરમ સોહાગીરે. તું. ૬

પદ ૧-( ચાલો ડાકોરમાં જઈ વશીએ ) એ રાગ.

હાંરે રામકૃષ્ણ ભજો નરનારી, કરો અમરવર સાથે યારીરે. રામકૃષ્ણ ૧
દશ માસ ઊંધે મુસ્તકે ઝુલ્યો તે દહાડા કેમ દિધા વિસારીરે. રા. ૨
ચંદ્ર સૂરજની દીધી સાક્ષી, લીધી જમે જમાની તારીરે. રામ ૩
માયા આવરણે ગયો તું ભૂલી, દેખી ધામ સુતને નારીરે. રામ. ૪
દીનાનાથે દયા કરીને, છોડાવી નર્કની કયારીરે. રામકૃષ્ણ, ૫
મોરારીએ મહેર કરીને, આપ્યો મનુષ્યા અવતારીરે. રામ ૬
શું બોલ્યો તો ને શું પાળ્યું, હરામી કેમ બેઠો હારીરે. રામ. ૭
અંતે જમડા લઇ જાશે, મુદગરના માર મારીરે. રામકૃષ્ણ ૮
રામ ભજો સોમા શ્વાસોશ્વાસે, છુટે કાળની કરાળીરે. રામકૃષ્ણ. ૯

પદ ૨-( રાગ ઉપરનો )

હાંરે હજુ લાજ તુને ન આઇ, કેટલું કહે સંત સમજાઇરે. હજુ.
અનેક જન્મ તું ભમ્યો અવનિમાં, તોએ વિષયમાં રહ્યો વિંટાઇરે.
ઝાડ પહાડ જડ રૂપ થયો તું, તારાં કષ્ટ ન જાય કહાઇરે. હ. ૨
ઉંટ થઇને ખાધા બહુ કાંટા, અણુતોળ્યા ભાર ઉઠાઇરે. હજુ ૩

અજા થઈને કસાઈના હાથે, અનેકવાર રહ્યો કપાઈરે હજુ ૪
ખર થઈને બહુ ગુણો ઉપાડી, ડફણાનો માર ખાઈરે. હજુ. ૫
પેટપુર ખાવા નહિ પામ્યો, કુંભાર કરી લે કમાઈરે. હજુ. ૬
સ્વાન થઈને શેરીએ શેરીએ, ચાટયો ચાટી ખાઈરે. હજુ. ૭
હાડ હાડ કરીને સહુ હાંકે, માર મારે લાકડી લાઈરે. હજુ. ૮
શુકર થઈને વિષ્ટા બહુ ખાધી, કીચમાં રહ્યો લપટાઈરે. હ. ૯
લક્ષ ચોરાશી ફર્યો એણી પેરે, તોહે થાકયો ન દેહ ધરાઈરે હ. ૧૦
દાસ સોમાના સ્વામીને ભજી લે, ગર્ભવાસ છુટે જાઈરે. હજુ. ૧૧

પદ ૩—(રાગ ઉપરનો.)

હાંરે રામકૃષ્ણ મુખથી કહેવું, બીજું બકવું મુકી દેવુંરે. રામકૃષ્ણ. ૧
જે કોઈ બોલે વેણુજ કડવાં, દુરિજનનું વચન સહેવુંરે. રા. ૨
સુખને દુઃખ આવી પડે તો, સમાન કરી લેવુંરે. રામકૃષ્ણ. ૩
શ્રી રામકૃષ્ણનું ભજન કરીને, આણંદ મગ્નમાં રહેવુંરે. રા. ૪
ભક્ત ઉધારણ છે શ્રી હરી, દ્રઢ નિશ્ચે કરી લેવુંરે. રામકૃષ્ણ. ૫
દાસ સોમો કહે પ્રભુને ભજતાં, ના રહે લેવું દેવુંરે. રા. ૬

ભજન ૧–રાગ (દેખાદેખી તમે મત કરો ભાઈરે)

ભટકેલ મનવાને કેઈ પેરે વારૂરે, ઠરિ ન બેસે ગુરૂ એક ઠેકાણેજી;
અનેક જનમનુંરે એતો છે ભમતું, સંત શબ્દ ન સુણે કાનેજી. ભ.
કામ ક્રોધ અને લોભનું ભરિયુંરે, આત્મજ્ઞાન એના હિરદે નાવેજી;
આશાને તૃષ્ણાના પુરમાં વહ્યું જાય, વિષયા ભોગ તેને બહુ ભાવેજી.
અમૃત ઢોળી એતો વિખડાં પીવેરે, તિરથ વ્રતમાં જઈ ધાવેજી;
તેને તોરે કાંઈ ભવ દુઃખ ન જાય, ઉલટોરે સંસાર આવેજી. ભટકેલ.
ગુરૂ વિના જ્ઞાન હિરદામાં નાવેરે, જે જન અનેક દેવ જઈ પુજેજી;

સ્વાન કરડે હાડકું ને લોહી ચુશે મુખનું,મુરખને તો કાંઈ ના સુજેજી.
નિસ્પ્રહા જો સંતજ મળેરે, અથર મનવાને થીર થાપેજી;
પદ પરખાવીને બીજક બાળે, જરા મરણનું બંધન કાપેજી. ભ.
નિશ્ચે વિના તો હરી નહિજ મળેરે, વેદ શ્રુતિ એમ ગાવેજી;
કહે સોમો મુક્તાનંદ ચરણે, કોઈ વિરલા પરમ પદ પાવેજી. ભ.

### ભજન ૧ (ચૈતન દડી રમત હાથ ચડી) એ રાગ.

હરિજન સમરી લ્યો શ્રીહરી, અવસર આવો નહી આવે
ફરી ફરી હરિજન. ટેક.

વિવેક વિચારીને ચાલજોરે, દુરમતી પરહરી;
મિથ્યા કામના ત્યાગ કરીને, અંતર દૃષ્ટિ લ્યો કરી. હરિ. ૧
અવિનાશીને ઓળખી લેવા, એ સમજણ છે ખરી;
રૂદિયામાંથી અંધકાર કાઢો, દ્વૈતભાવ દૂર કરી. હરિ. ૨
દેહાન બુદ્ધિ મુકી દઈને, શુદ્ધ ચૈતનમાં ચિત્ત લે ધરી;
અહંકાર અભિસાન વણસાડો, જાય કાળનો ભય ટળી. હરિ. ૩
ત્રણ ગુણના પાર જાવું, શું બેઠો આળસ કરી;
ચાંપ કરીને ચેતી લ્યો, કાયા પળમાં જાશે પડી. હરિ. ૪
જનમ મરણને ટાળવા, નીજ પુરૂષારથ છે બળી;
હું કોણ ને કયાંથી આવ્યો, તેની ખોજ લેજો કરી. હરિ. ૫
મનુષ્યા દેહનું એ કર્તવ્ય છે, બીજી સાધના મેલો પરી;
સદ્‌ગુરૂને શરણે રહોતો, જાય સંશય શોક ટળી. હરિ. ૬
સોમાને ગુરૂ મુક્તાનંદ મળિયા, દડીક અહં મમત્તા થઈ પરી;
હરતાં ફરતાં આનંદ ઉપજે, જીવ શીવ ભેદ ગયા ટળી. હરિ. ૭

પદ ૧–( ચાલો ડાકોરમાં જઇ વશીએ ) એ રાગ.

હાંરે હવે કોણ થાએ બાવા, ઘેર બેઠાં મળ્યા માવારે. હવે. ટેક.
શેરીએ શેરીએ લાકડાં માગી, ધુણીઓને ધીખાવારે. હવે. ૧
રાખોડી થાએ ઘણેરી ભેગી, ભભુતિ અંગ લગાવારે. હવે. ૨
પ્રભાતે ઉઠીને પેટની ચિંતા, પરાયા ટુકડા ખાવારે. હવે. ૩
જટા વધારિ કોણ લંગોટી વાળે, નિત્ય જાય ગંગમાં ન્હાવારે.હવે.
કોણ ગેરૂનો વેષજ પહેરે, પરાઇ આશ ધરાવારે. હવે. ૫
દાસ સોમો કહે શામળીઆના, સંસારમાં રહી ગુણ ગાવારે.હવે. ૬

પદ ૨–( રાગ ઉપરનો )

હાંરે અડશઠ તીરથ વસે તનમાં, શું શોધે પ્રભુને સદનમાંરે. અ.ટેક.
ગંગાને જુમનાં નીશદીન વહે છે, નાહી લ્યો જ્ઞાન ગોમતીમાંરે. ૧
મનને વિષયમાંથી વાળીને, રૂચિ કરો હરિ ભજનમાંરે. અડ. ૨
બેસો પદ્માસન વાળીને, સુરતા ધારી શૂન્યમાંરે અડ. ૩
પૂરક કુંભક રેચક કરીને, રહેવું આનંદ મગનમાંરે. અડ. ૪
વિના વાદળ વરશે વૃષા, વિજળી ચમકે ગગનમાંરે. અડ. ૫
પ્રેમીજન ત્યાં ભેળા થાએ, વિશ્વનાથ દરશનમાંરે. અડ. ૬
કહે સોમો મુક્તાનંદ ચરણે, રહેવું સદ્દગુરૂના શરણમાંરે. અડ. ૭

ભજન–( હારે ચાલો ડાકોરમાં જઇ વશીએ ) એ રાગ.

હાંરે તારા માથે મરણનો માર છે, હરી ભજે તો બેડો પાર છેરે ટેક
મારી મારી જેને તું કહે છે, એ છુડાડવાની નારછેરે. તારા. ૧
આજ કાલમાં જાતી રહેશે, જુવાની દીવસ ચાર છેરે. તારા. ૨
જાશે જુવાનીને જરા આવશે, શીર ઉપર ભમતો કાળછેરે. તારા.૩
આખા ઘરમાંથી થયો અળખો, તોએ તૃષ્ણા ઉર અપારછેરે. તારા. ૪

વચેથી મરે તો ઘણું સારૂ, એમ કહે કુટુંબ પરીવારછેરે. તારા. ૫
ભુંડાઇનો ભાર ભરીને સુતો, અંતે જમડાનો મારછેરે. તારા. ૬
દાસ સોમાના સ્વામીને વિસાર્યો, તેની જનુનીને ધીક્કારછેરે.તારા. ૭

## ભજન ૨–રાગ ઉપરનો.

હાંરે હરી ભજે તો છે ઘણું સારૂં, મુરખા કહ્યું માન તું મારૂંરે.હરી.
શાને મારૂં મારૂં કરી મરે છે, તલભાર નથી કાંઇ તારૂંરે. હરી. ૧
હાથે ખરચ્યું તે સાથે આવે, જો પરમાર્થ ચિત્તમાં ધારૂંરે. હરી. ૨
ઉગરવાનો નથી આરો, ખોળ બળતામાંથી બાહારૂંરે. હરી. ૩
નાત જાતમાં મોટા થવાને, ધન ખરચી નાખ્યું સારૂંરે. હરી. ૪
પરમારથની પેર ન જાણી, મુરખના ઘટમાં ઘોર અંધારૂંરે. હરી. ૫
સોમાના સ્વામિને ભજતાં છુટે, મનથી માયાનું લારૂં. હરી. ૬

## ધોળ ૧.

સદ્દગુરૂએ મુજપર કીધી સહાયરે;
નામ આપ્યું સોહં ત્રીભુવનરાયરે. ૧
જેને વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ નિત્ય ગાયરે;
રૂષિ મુનિ ધ્યાનમાં અહોનિશ ધાયરે. ૨
એવા છે અલખ નિરંજન જગ ઈશરે;
ઓળખાવ્યા પ્રાસમાં જુગદીશરે. ૩
મોહન વરને જાઉં હું બલિહારીરે;
જ્યાં જોઉં ત્યાં દરસે હવે વનમાળીરે. ૪
હરિ વિના ઠાલો નહિ દીસે ઠામરે;
ચર અચરમાં વસિયા આતમરામરે. ૫
સદ્દગુરૂ નીજ રૂદિયામાંહી રહેજોરે;
દયા કરીને દરશન મુજને દેજોરે. ૬

એવી છે દાસ સોમાની વિનતિરે;
મુક્તાનંદે કરાવી પ્રભુ સાથે પ્રીતિરે. ૭

ભજન—રાગ ધોળ.

સદ્‌ગુરૂએ મેહેર મુજ ઉપર કીધીરે,
દયા કરીને બુટ્ટી અનોપમ દીધીરે. ૧
જેને નિત્ય પુરાણ વેદ વખાણેરે;
અનુભવી સંત વિરલા તે જાણેરે. ૨
જનક સનક નારદ શૂકજી દેવારે,
સમરણ કરે શેષ માહેશ્વર જેવારે. ૩
એતો મારા રૂદીયા કમળમાં જાણ્યારે,
સદ્‌ચિદ આનંદ આત્મ બ્રહ્મ માણ્યારે. ૪
અનેક જનમનું હતું મારે અંધારૂંરે,
અગમ અગોચર ઘર લાધ્યું હવે મારૂંરે. ૫
હવે હું તો નહિ ભુલુ બીજી ભ્રાન્તરે,
આદ અનાદેની ઓળખાવી મારી જાતરે. ૬
ગુરૂ મળ્યા તો વાત સાચી સમજાણીરે,
પૂરવ જન્મના પુન્યની એ કમાણીરે. ૭
સદ્‌ગુરૂનો મહિમા હું શું વખાણુંરે,
સોમો કે મારે વાગ્યું વિવેકરૂપી વાહાણુંરે. ૮

રાગ પ્રભાત.

પિંડ બ્રહ્માંડમાં એક તું આત્મા, પરમાત્મા પરબ્રહ્મ નામ તારૂં;
નિર્ગુણ શિરગુણ તું થયો જાદવા. માંડણી માંડી તેં રમવા સારૂ. ૧
નંદ ઘેર જન્મીને ધર્મ સ્થાપન કર્યો, સંત સાધુ તણું કષ્ટ કાપ્યું;
અસુર સંહારીને ભોમિ ભાર ઉતારિને, દેવાદિકને સુખ તેં આપ્યું. ૨

ગોકુળમાં રહી ધેનુ ચારી ઘણી, અંગપર કાળી કામળિ ઓઢી;
વાટમાં રોકતો વ્રજની નારને, મહીં માંખણ ખાધાં માટ ફોડી. ૩
મથુરામાં જઈ મામો કંસ મારીયો, માસી પુતનાએ કપટ કીધું;
પયપાન કરતાં હાડ ચુશી શામળા, કુબજાનું રૂપ બનાવી દીધું. ૪
ગોવાળ ભેળા રહી ગેડી દડે રમતા, દડુલો દોટાવી જમુનામાં નાખ્યો;
કુદકો મારીને માંહે કુદી પડ્યા, પાતાળે જઈ કાળી નાગ નાથ્યો. ૫
વ્રજમાં રહીને લીલા તેં કરી, માત જસોદા બંધનમાં ન આવ્યો;
અનેક રસક્રિડા ભોગતે ભોગવ્યા,તોય કૃષ્ણ બાળબ્રહ્મચારી કહાવ્યો. ૬
સોળસેં ગોપીની વ્રેહવાળી વીઠુલા, ભોગવિલાસ તુને ન ભાવે;
નિરલેપ નિરાકાર અવિનાશી આતમા, કહે સોમો એમ વેદ ગાવે. ૭

## પદ ૧—રાગ કાફી-ધીરાના પદનો.

રણછોડ રણ છોડાવેરે, જે કોઈ આવે શરણે તારા;
બુદ્ધાવતાર ધારીરે, બેઠો સરજનહારા. ટેક.
અકળ લીલા કળ્યામાં ન આવે, તારામાં દિસે નહી ખોડ;
મુનિવ્રત લઈ બિરાજ્યા, નામ ધરાવ્યું રણછોડ.
પ્રેમને વશ થઈનેરે, મહિ માંખણ ખાનારા. રણછોડ. ૧
બોડાણાપર મેહેર કરી, આવ્યા દ્વારકાં છોડી ડાકોર;
સવા વાલ સોનાવાળી બરાબર, થયા નંદ કીશોર;
ગોમતીમાં રહ્યા છુપીરે, ગુગળીને પાછા વાળનારા. રણછોડ. ૨
જે જન તારે દ્વારે આવે, તેના પુરા કરો છો કોડ;
ભાવના અનુસાર ફળ આપો, ધન પુત્ર આદીની જોડ.
દુઃખ સહુનું ભાગોરે, ભક્તોની વાહારે ચઢનારા. રણછોડ. ૩

સકળ સામગ્રી છે પ્રભુ તમ તણી, લેઇ અરપે છે સહુ કોય;
માંખણુ સાકર મગસ તુળસી, ફુલના હાર કહીએ સોય.
તમારૂં તમને અરપેરે, ક્રિયાનું ફળ દેનારા. રણછોડ. ૪.
દાસ સોમાની અરજ ઉરમાં ધરજો, કરૂણા કરો કિરતાર;
તન મન ધન તમો આગળ છોડી, આવ્યો છું તમ દ્વાર.
હરિ હાથ ઝાલોરે, દીનબંધુ દીન દયાળા. રણછોડ. ૫

પદ ૨—રાગ કાફી-ઉપરનો.

અરજ એક મારીરે, સાંભળજો છોગાળા;
શરણે તારે આવ્યો રે, શ્રી રણછોડ રૂપાળા. ટેક.
દરશનથી તમો દુઃખજ ભાગો, કાપો છો કષ્ટ અનેક;
ચોવીશ અવતાર ધર્યા અવનિપર, તમો તો એકના એક;
અકળ તારી લીલારે, મધુરી મોરલી વાળા. અરજ. ૧
ગોકુળમાં રહી ગાયો ચારી, પીધી આહીરની છાશ;
મહિ માંખણનાં ગોરસ ઢોળ્યાં, માસી પુતનાનો કીધો નાશ;
ગોપીઓને ઘેલી કીધીરે, બંસરિ બજાવનારા. અરજ. ૨
મોરલીમાં મોહ પમાડી, વ્રજવાસીનાં હરી લીધાં મન;
કામણગારા કામણ કરીને, ઘેરઘેર ખાધાં મહી માંખણ.
રાસ લીલા રમીયારે, ગોવરધન તોળનારા. અરજ. ૩
ઇંદ્રરાજાને હરાવી દીધો, સંહાર્યા અસુર અપાર;
નંદઘેર બાળક થઇને બંધનમાં, નાખ્યો કોઈ કાળ;
મામા કંસને માર્યોરે, કાળી નાગ નાથનારા. અરજ. ૪
અનેક ચરિત્ર તમારાં કહિએ, કહેતાં ન આવે પાર;
દાસ સોમો તો શરણે આવ્યો, તેની લેજો સંભાળ;
કરૂણાના સાગરરે, ઉતારોને ભવપારા. અરજ. ૫

### પદ ૩—રાગ કાફી–ઉપરનો.

હેતે હરી આવોરે, જુઓ વાહાલા સામુ ફરી;
દયા દીલે લાવોરે, અરજ લેજો કાને ધરી. ટેક.
મોહન હુંતો તમને ભુલ્યો, ચઢયું માયાનું ઘેન;
ધન જોબનને સુત સુંદરીમાં, થઈ રહ્યો તદલેન.
જાગીને ન જોયુંરે, ખોયો હીરો હાથે કરી. હેતે હરી. ૧
ગર્ભવાસમાં કોલ કર્યો છે, જમને આપ્યા છે જમાન;
તે કરાર હું ભૂલી ગયો, હવે આવી સમજણને સાન;
કૃતઘ્નીના સામુંરે, જુઓ ભુધર ભાવ ધરિ. હેતે હરી. ૨
ઈશ્વર તમો છો દીન દયાળુ, લ્યો સેવકની સંભાળ;
કાળાગ્રહ રૂપી ભવસિંધુમાં બુડયો, ઉતારો ભવપાર.
દારૂણ દુઃખ દેખીરે, આવ્યો તમ શરણે હરી. હેતે હરી. ૩
અપરાધીનો કંઈ ફંદ ન જોશો, કીરપા કરો નિધાન;
વિષયમાં મન ભમતું જ રહે છે, તેને પમાડો સ્થાન.
કામ ઘણો પીડેરે, બેસવા ન દે ઠામ ઠરી. હેતે હરી. ૪
કામ ક્રોધ મોહ લોભ એ, અસુર મહા બળવંત;
કાયા ઘટ ઘેરી લીધો, ભજવા ભૂલ્યો ભગવંત.
ભજંન વિના ભવસિંધુરે, જવાશે કેમ તરી. હેતે હરી. ૫
હવે તો હરી હાથ ઝાલો, તમો ઉતારો તો ઉતરાય;
હું અનાથ તમો નાથ મારા, સુણો જાદવરાય.
દાસ સોમાનેરે, લ્યો પ્રભુ તમારો કરી. હેતે હરી. ૬

### પદ ૪ થું–રાગ. કાફી–ઉપરનો.

કાયારૂપી ડગલોરે, પહેરાવ્યો કીરતાર ધણી;
દામોદર દરજીનીરે, કહિયે વીરા અક્કલ ઘણી. ટેક.

ગજ કાતરણી વિના વેત કીધો, સોય ધાગાનું નહી કામ;
હાથ પગ વિનાનો હરજી, ત્રણ લોકમાં જાહેર જેનું નામ;
સાંચા વગર શીવ્યોરે, સરસ કીધી ચાળવણી. કાયારૂપી. ૧
સાંધો તેનો હાથ ન આવે, નવસેં નાડી તાર તણાય;
મુખ ખીસુ અસલ બનાવ્યું, તેમાં અન્ન ઉદક ભરાય,
કંઠ કલર મુક્યું રે, શોભા પાંચ કાપ તણી. કાયા. ૨
પચીસ કળીનો ઘેર કીધો, ડબલ બખીઆ ભરાય;
નખશીખ સુધી પેહેરાવ્યો, અજબ ડગલો સોહાય.
પ્રાણધરી જીવેરે, મારો ડગલો લીધો માની. કાયા. ૩
કાયા ડગલો દેખી દેખી, મુરખ મન હરખાય;
તેલ ફુલેલ સુગંધી સારી, નીત્ય અંગ પર લગાય;
ચામડાને જોઇ મોહ્યો રે, પળમાં થાશે ધુળધાણી. કાયા. ૪
કાચા કુંભમાં નીર ન રહે, તરતજ ફુટી જાય;
જોબન લટકું ચાર દિવસનું, અંતે ફજેતી થાય,
મરણ ઘાંટી વસમી રે, કાળ કરાળ તણી. કાયા. ૫
હાડ માંસનો કાયા ડગલો, તેનો ન ધરિયે અહંકાર;
તન મન અંતરજામીને અરપી, ઉતારો શીરનો ભાર,
દાસ સોમો કહે છે રે, સુરતા રાખો હરિ ભણી. કાયા. ૬

પદ ૫—રાગ કાફી–ઉપરનો

બાહારે મારી ધાજોરે હજાર, હાથવાળા ધણી;
બાનાની પત રાખોરે, ભાવે ભાળો ભક્તો ભણી. ટેક.
અનેક દ્વાર છોડીને, હું આવ્યો છું તમારે દ્વાર;
બાંહે ગ્રહ્યાની લાજ રાખો, હરજી દીન દયાળ;
મુજને એક તમારી રે, અંતરજામી આશ ઘણી. બાહારે. ૧

પ્રલ્હાદની તમે પ્રતમા પાળી, ધરી નરસિંહ રૂપ;
થંભ ફોડીને પ્રગટયા નરહરી, ત્યારે થરથર કંપ્યો ભૂપ.
હરણ્યાકશ્યપને નાખ્યોરે, વાલા મારા હાથે હણી. વહારે. ૨
નરસિંહ મેહેતાની હુંડી શીકારી, લેઈ શામળશાનું રૂપ;
રોકડા રૂપીઆ ગણીને આપ્યા, તારી અગમ ગતી અનૂપ.
ચીર પુરયાં જાદવારે, પ્રતિજ્ઞા પાળી દ્રુપદી તણી. વાહારે. ૩
સુદામાના તાંદુળ આરોગ્યા ભાવે, મિત્રનું ભાગ્યું દુઃખ;
ઝુંપડીને ઠેકાણે મેહેલ બનાવ્યો, આપ્યું અલૌકીક સુખ;
દારિદ્ર કાઢી નાંખ્યું રે, દયા જાણી રંક તણી. વાહારે. ૪
તારા દરબારમાં ખોટ છે શાની, લક્ષ્મિ તણા ભરથાર;
મને આપતાં કેમ સંકોચ આવે, નાથ શાને લગાડો વાર;
તલ ભાર દેવું તેમાં રે, ઢીંગલમલ ધીંગા ધણી. વાહા રે, ૫
ત્રણ લોકનો તું ભૂપ કહાવે, સૌનો પાલણ હાર;
મન વાંછીત ફળ સૌને આપે, જીવણ જગદાધાર;
દાસ સોમાની અરજી રે, ઉરમાં લ્યો કીરતાર ધણી. વાહારે;૬

### પદ ૬ ઠું—રાગ કાફી–ઉપરનો.

પ્રિત્યો તમ સાથેરે, નાથ મારા મને ઘણી;
અવરને છોડીરે, ધાર્યા મેં તો તમને ધણી. ટેક૦
હું અનાથ તમો નાથ કહાવો, સાંભળજો જદુરાય;
અલ્પજ્ઞ હું તો કહાવું, તમો સર્વજ્ઞ છો મહારાય.
હરીવર સામું જુવોરે, વાલા મારા રંક ભણી. પ્રિત્યો૦ ૧
હું તો પતિત તમો પાવન, ગુણ ભર્યા મહારાજ;
અનેક અવગુણ મુજમાં ભરીયા, આપ છો ગરીબનવાજ.
પાપીને કરો પાવનરે, માફી માગું દોષ તણી. પ્રિત્યો૦ ૨

પાપ કરતાં પાછું નૌ જોયું, આખી ઉમ્મર ગાળી એમ;
ધ્યાન સમરણ તારૂં નવ કીધું, હ્રદેમાં ન વાધ્યો પ્રેમ,
કરૂણાના સાગરરે, ના જોશો મારા કૃત્યો ભણી; પ્રિત્યો૦ ૩
અંતરજામી અલબેલા છેલા, જગતતણા પ્રતિપાળ;
અનેક પાપીને તમે ઓધાર્યા, હરિ મારો હાથ ઝાલ;
સગો તું તો સાચોરે, આશા તારા નામ તણી; પ્રિત્યો૦ ૪
ભરોંસો વિશ્વંભર આંવ્યો તારો, મને મારા નાથ;
દુઃખ સંકટ ટાળો મારાં, હું છું અપરાધી અનાથ;
લજ્યા મારી રાખોરે, પત જાશે બાના તણી. પ્રિત્યો૦ ૫
બાનાનું બિરદ સંભારો, નહિ તો જાશે તમારી લાજ;
ભક્ત વત્સલ તું કહાવે, અનેક ભક્તોનાં કીધાં કાજ.
દાસ સોમો કહે છેરે, સંકટ મારાં નાખો હણી. પ્રિત્યો૦ ૬

પદ ૭ સું-રાગ કાફી-ઉપરનો.

સમજ મન મારા રે, સમરી લે તું તો શ્રીહરી;
પામ્યો મનુષ્યા દેહીરે, આ અવસર નાવે ફરી. ટેક.
માતપિતા ને કુટુંબ કબીલો, એ સ્વારથનું સૌ કોય;
અંતસમે કોઈ કામ ન આવે, તું વિચારીને મન જોય.
તારે જાવું એકલાંરે, માની લે તું વાત ખરી. સમજ. ૧
ધન જોબન ને સુત સુંદરીમાં, પ્રોવાયું છે તારૂં ચિત્ત;
કાળના શ્રાસમાં સરવે જવાનું, તેને માની બેઠો તું નિત્ય;
નિત્યપદ ના જાણ્યુંરે, માણ્યું માયીક સુખ સાચું કરી.સમજ.૨
માયાનું સુખ સરવે કાચું, જેમ વાદળ છાયાનો રંગ;
કાયા કાચો કુંભ છે, તે ક્ષણમાં થઇ જાશે ભંગ.
મમતા દે મેહેલીરે, સતસંગ કર ભાવ ધરી. સમજ. ૩

સંત મળે તો સેજે તારે, ઓળખાવે નીજ સ્વરૂપ;
જ્ઞાન ગરિબાઈ શીલ સંતોષ આવે, એ ભક્તિનું રૂપ.
આપ સહીત દેખોરે, સચરાચરમાં હરીરે હરી. સમજ. ૪
સદગુરૂ સ્વામી મુક્તાનંદ મળિયા, આપ્યું નીજ જ્ઞાન;
જ્ઞાને ગોવિંદ ઓળખ્યા, ટળ્યું દેહાભિમાન.
દાસ સોમો કહે છે રે, કિરતારે તો કરૂણા કરી. સમજ. ૫

પદ ૮ મું–રાગ કાફી–ઉપરનો.

હવે તો નહિ મુકુંરે, શિર સાટે લીધા શ્રી હરી;
રસબસ થઈછું રે, રસિયા સંગાથે રસ ભરી. ટેક.
અગ્નિ સામાં ડગલાં ભરવાં, કેસરિ સાથે ભરવી છે બાથ;
સિંહણના દૂધનું પાન કરવું, એવો છે સદ્‌ગુરૂનો સાથ.
અધિકારી વિનારે, રૂહિયામાં રસ રહે ન ઠરી. હવે તો. ૧
ખરને તો જોઇએ ખડ ખાવા, ખીર તે તો નવ ખાય;
બગ તો કહીએ મીનનો આહારી, શ્વાનનું હાડકે મન જાય.
હંસની ગતી હંસજરે, ચારો લે મોતીનો ચરિ. હવે તો. ૨
તન મન ધન તુચ્છ કરી જાણ્યાં, એવા શૂરા સંત જન;
ચાર દિશા ને ચૌદ ભૂવનમાં, વાળી લીધું જેણે મન.
તે તો ના ડોલેરે, આશા તૃષ્ણામાં જરી. હવે તો. ૩
કાયર હતા તે પાછા પડયા, સનમુખ થયા શૂર;
ડરના સામાં ડગલાં ભરી, બાળ્યાં કામ ક્રોધનાં મૂળ.
કર્મના પાશ કાપ્યારે, મોહ મમતા ગઈ મરી. હવે તો. ૪
શિરના સાટે મોંઘી વસ્તુ, મરજીવા લે વિચાર;
અમર પ્યાલો સદ્‌ગુરૂએ પાયો, રોમ રોમ રણુંકાર.
દાસ સોમો કહે છેરે, પીધો મેં તો ભાવ ધરી. હવે તો. ૫

## પદ ૯ મું–રાગ કાફી–ઉપરનો.

મન મારૂં માન્યુંરે, નિત્ય સોહં રામ રટે;
હરતાં ને ફરતાં રે, ફુંવારા તો પ્રેમના છુટે. ટેક.
પુરણ પ્રીત પ્રભુ સાથે જોડી, છોડી જગતની ચાલ;
દેહ સંબંધનો સંગ પરહરી, ધર્યું આત્મ સાથે વહાલ;
પ્રેમની ગાંઠ પડીરે, તોડીએ તો ના તુટે. મન મારૂં. ૧
પુરવ જનમની પ્રીત્યે મળિયા, લખિયા અમારા લેખ;
આપ એકલા બહુ નામી, ધર્યા છે વિધવિધના ભેખ.
નૈણાં ભરી નિરખ્યારે, હરિ ઉભા વાટે ઘાટે. મન મારૂં. ૨
હાલતા ચાલતા રમતા જમતા, જોયા મેં જુગદીશ;
ચૌદ ભુવનમાં છુટા રમે છે, સકળ ઇશનારે ઇશ.
અકળિત બાજી છાઇરે, અવિનાશી નટવર નટે. મન મારૂં. ૩
પ્રેમની તો ચઢી ખુમારી, ઉરમાં છાયો ઉમંગ;
રંગ લાગ્યો નીજ નામનો, ન ગમે અવરનો સંગ.
મગ્ન થઇને મહાલુંરે, પીઊં પ્રેમરસ ઘુંટે ઘુંટે. મન મારૂં. ૪
પ્રેમના પ્યાસી ભાવના ભોગી, હરી છે હાજરા હજુર;
અણુ ઠામ ઠાલો ન દિસે, બ્રહ્મ ભરી રહ્યો ભરપુર;
દાસ સોમો કહે છેરે, જમડા તો હવે ના કુટે. મન મારૂં. ૫

## પદ ૧૦ મું–રાગ કાફી–ઉપરનો.

દુનિયાં નથી દિવાનીરે, બ્રહ્માનંદ ભલે પુજે;
પુજન કર્યા વિનારે, સરજનહારો નવ સુજે. ટેક.
રામા અવતારમાં રામે કીધું, સ્વેતબંધુ રામેશ્વરનું સ્થાપન;
ચાર ધામ એણીપેરે બંધાયાં, સૌ કરવા જાય છે દર્શન;
કાશીમાં વિશ્વનાથરે, ડાકોરમાં ઠાકોર બિરાજે. દુનિયાં. ૧

ગંગા સ્નાન ઈશ્વર સ્મરણથી, અનેક પ્રાશ્ચિત જાય;
નિસ્કામ કર્મ કર્યાથી, અંતઃકરણનો મળદોષ દૂર થાય.
વર્ણાશ્રમમાં રહીનેરે, નિત્ય શુભ કર્મ કીજે. દુનિયાં. ૨
આર્ત અર્થી જીજ્ઞાસુ જ્ઞાની, ચાર પ્રકારના ભક્ત કહેવાય;
અધિકાર અનુસાર ઉપદેશ સૌને, શ્રુતિ સ્મૃતિ ગાય.
ત્રણ કાંડ રચીયારે, ગીતા માંહે કહ્યું છે જે. દુનિયાં. ૩
ચળ અચળ બે સ્વરૂપ પ્રભુનાં, મૂરતી અચળ રૂપ કહેવાય;
સંત સાધુ ચળરૂપ જાણો, એમ કહે શ્રીકૃષ્ણ સમજાય.
અભિમાની નિંદેરે, સદ્ગુરૂને ના બુઝે. દુનિયાં. ૪
સદ્ગુરૂને સેવ્યા વિના, ન આવે વિવેકને વિચાર;
મહા પુરૂષના શ્રેષ્ઠ આચારને, નિંદતાં ન ડરે લગાર.
સૌમાં શ્રદ્ધા રાખેરે, હોય સમદ્રષ્ટિ સમજુ જે. દુનિયાં. ૫

પદ ૧૧ મું.—રાગ કાફી—ઉપરનો.

વાડા તો છે સારારે, વાડાથી પ્રાણી વશ રહે છે;
આચાર્ય વિનારે, કુકર્મ ઘણાં આચરે છે. ટેક.
હરાયાં ઢોર તે રસ્તે ન ચાલે, જે ખેતર પરાયાં ખાય;
અભિમાની પાડો મોકલાતો હીંડે, વંઠેલો વંઠી જાય.
કોટમાં હોય ડેરોરે, તો ડરતો ડરતો હાલે છે. વાડા તો. ૧
કળિજુગમાં પંથ અનેક થયા છે, ભેખધારીના અપાર;
ખેંચાતાણ મતામતની પેઠી, સૌમાં એક છે સરજનહાર.
એકમે રહેજે વળગીરે, તે સહેજે પાર પડે છે. વાડા તો. ૨
જપતપ તીરથ નિષ્ફળ ન કહિયે, તે વડે પૂન્યદાન થાય;
ગંગાસ્નાન હરિ સ્મરણ કરી, સંત સાધુને પોષાય.
ભાવવાળું ફળજારે, ઇશ્વર સૌને આપે છે. વાડા તો. ૩

શુદ્ધ ભાવથી મૂર્તિમાં મન પરોવી, જો કરે નિરંતર સેવ;
ચૈતન્ય વ્યાપક સચરાચર ભરિયો, ઘટઘટની જાણે છે દેવ;
મુરતિમાં પ્રભુ વશિયારે. જુઓ થંભમાં પ્રગટ્યા છે. વાડા તો. ૪
શુદ્ધ ભાવે પ્રહ્‌લાદજી રામ ભજતા, દ્રઢ રાખી વિશ્વાસ;
તાતા થંભે બાથ ભરાવી, મનમાં પામ્યા નહિ ત્રાસ.
ભક્ત તો તેને કહિયેરે, ભક્તિ તો શીર સાટે છે. વાડા તો. ૫
પ્રેમને વશ છે વિશ્વંભર, ભક્તોની અહોનીશ લે સંભાળ;
હરિને ભજે તે હરિમાં સમાશે, એમ કહ્યું શ્રીકૃષ્ણ કિરતાર.
સૌ હરિજનનારે, દાસનો દાસ સોમો છે. વાડા તો. ૬

## પદ ૧૨ મું—રાગ કાફી—ઉપરનો.

રણછોડ તેને કહીએરે, જે ભવરણ છોડાવે;
સદગુરૂ તે સાચારે, અમ્મર વસ્તુ પરખાવે. ટેક.
ભવ સંસારનું ભટકણ ભાગે, કરાવે તૃષ્ણાનો ત્યાગ;
સંશય સઘળા છેદન કરે, મટાડે મનના દ્વેષ રાગ.
ભેદ ભ્રાન્તી ભાગેરે, પ્યાલો અદ્વૈત પાવે. રણછોડ. ૧
ત્રિવિધ તનના તાપ બૂઝાવે, આપે સોહં નીજ નામ;
હરખ શોક ને કામ ન વ્યાપે, રમે થઈને રામ.
દિલની દુગધા ટાળેરે, અંતર પ્રેમ ઉભરાવે. રણછોડ. ૨
સુરતા આત્મ સંગે રહેવે, નિરભે પટા લખાય;
જરા મરણનો ભય નિવારે, ચંચળ મન સ્થિર થાય.
જીવતાં જીવન મુક્તિરે, જુક્તિ કરી સમજાવે. રણછોડ. ૩
શાસ્ત્ર મારગની સાન બતાવે, ઉર લાલચ નહીં લગાર;
નિરસ્પૃહા પર ઉપકારી, મહા અનુભવના ભંડાર.
દાસ સોમો કહે છે રે, તે સંત મારે મન ભાવે. રણછોડ. ૪

### પદ ૧૩ મું-રાગ કાફી.

અંતરજામી હેજીરે, અરજી મારી સ્વીકારી;
હું તો એક માગુંરે, ભુધર સદા ભક્તિ તારી. ટેક.
અલ્પ આયુષ્યમાં હું શું માગું, નહિ દેહનો ભરૂંસો લગાર.
રાજ પાટ ને હુકમ ઠકરાઇ, ન માગું હું જગદાધાર;
સ્વર્ગ ભોગ ન જોઇએરે, ભક્તિની છે ભીખમારી. અંતર૦ ૧
ધન ધામ સુત દારા ન માગું, ન માગું જગમાં માન;
ચાર લોકને જાચું નહિ, સુણો કરૂણાસાગર કાન.
મુક્તિને ન ઇચ્છુંરે, એતો છે દાસી તારી. અંતર૦ ૨
હીરા પન્ના માણેક મોતી, જગતમાં જાહેર છે જાણ;
કથીર સરખાં હું તો જાણું, ન માગું સુવર્ણની ખાણ,
દેવતાનું સુખ ન માગુંરે, સત્ય વચન કહું છું ઉચ્ચારી. અં૦ ૩
નવ ખંડ ને ચૌદ બ્રહ્માંડ, મારે મન તરણા સમાન;
એટલું માગું હું વાલા મારા, આપો પ્રેમભક્તિને જ્ઞાન.
દાસ સોમો કહે છે રે, જ્યાં જોયું ત્યાં વનમાળી. અં૦ ૪

### ભજન—રાગ બીહાગ.

મોક્ષ કદી ન થાય, જ્ઞાન વિના મોક્ષ કદી ન થાય;
જટા વધારી ભભૂત લગાવે, કંદ મૂળ જો ખાય જ્ઞાન. ૧
વનમાં જઇને જોગ જો સાધે, વાસના ઉર બંધાય. જ્ઞાન. ૨
નખ વધારી બાંહે સુકાવે, ધૂણી તાપે અંગ જલાય. જ્ઞાન. ૩
અન્નઉદક જો દેવે ત્યાગી, મુન્ય વ્રત લે ધરાય; જ્ઞાન. ૪
ઘર છોડીને જાય જો વનમાં, માયા માંહી લપટાય. જ્ઞાન. ૫
ભેખ ધરીને મધુગરી માગે, શિર કેશ મુછ મુડાય. જ્ઞાન. ૬
પુણ્ય કરી જો જાય સ્વર્ગમાં, ક્ષીણ થયે પાછા પડાય. જ્ઞાન. ૭
કહે સોમો સદ્ગુરૂ મળે તો, આત્મદેવ ઓળખાય. જ્ઞાન. ૮

ભજન-(પરને પીડે તે આપ પીડાશે ) એ રાગ.

ભજો મન રામ ભજો મન હરી, કળિજુગમાં ભવ જાશોરે તરી. ભ ટેક.
શ્રીરામે કહ્યુ શવરીના પ્રત્યે, મમ ભક્તિ વિના ભવ નહિ તરતે;
વારંવાર જનમતે ને મરતે, ભજો મન રામ. ૧
કળિજુગમાં સાધન એક ન સધાયે, જપ તપ કરતાં આયુષ્ય વહી જાયે;
જોગ સાધતા વપુ ક્ષીણ થાયે. ભજો મન રામ. ૨
વેદશાસ્ત્ર ભણતાં પાર ન આવે, ગ્રંથ અપાર બુદ્ધિ ભરમાવે;
સારમાં સાર એક રામ નામ ગાવે. ભજો મન રામ. ૩
આરત દુઃખ હરે દીનદયાળ, જગતતણા પ્રભુ પ્રતિપાળ;
નિશદીન ધરો ગોવિંદ સાથે વહાલ ભજો મન રામ. ૪
નામનો પ્રતાપ એવો છે પ્રાણી, અનેક અધમ ઉધરીયા લે જાણી;
દાસ સોમા ભજ વિશ્વાસ આણી. ભજો મન રામ. ૫

ભજન-રાગ કાફી—ઉપદેશી.

( હરી ભજન કરો ભય ભાગે જમ દુતનો ભક્તિ ભાવે ) એ રાગ.

મારા વાલાજી, અંતે રહેજો સમરણ નાથ તમારૂં;
હું તો એ માગું, જોશો ના કાંઇ કૃત્ય પ્રભુ મારૂં. ટેક૦
હું કપટીને લંપટ કામી, પરપંચી પાખંડી હરામી;
તમે સૌ જાણો અંતરજામી. મારા વાલાજી. ૧
મેં તો પાપ કર્મ બહુજ કીધાં, પુણ્ય મારગે આડા પગ દીધા;
હાથે દાન કરી ના લીધાં. મારા વાલાજી. ૨
અંતે શી થાશે રે ગતી મારી, મરતી વેળાનો છે ભય ભારી;
તે વેળા લેજો સંભારી. મારા વાલાજી. ૩
તમો વિના તે કોણ છોડાવે, માતપિતા આડે ના આવે;
જમ આગળ તેનું નવ ફાવે, મારા વાલાજી. ૪

ગાંડો ઘેલો છું દાસ તમારો, ક્ષમા કરજો અપરાધ મારો;
ગર્ભવાસથી કરો છુટકારો. મારા વાલાજી. ૫
દાસ સોમો કહે છે કરજોડી, મારી તૃષ્ણા નાખજો તોડી;
કરો મુક્ત ભવ બંધન છોડી. મારા વાલાજી. ૬

વેરાડા પદ ૧ રાગ–આત્મા એક છે રે.

સદગુરૂ સેવજોરે, સેવે જરા મરણ દુઃખ જાયજી;
સુખ અચળ આવી મળે, તેનો નાશ કદી ના થાય. ટેક૦ ૧
ગુરૂ કહે તું બ્રહ્મ છે, સદ્‌ચિદ આનંદ રૂપજી,
આદ અનાદિ આત્મા, નિશ્ચે કર નીજ રૂપ. સદગુરૂ૦ ૨
દેહ ભાવ છોડીને, ઉર આત્મ ભાવ ધારજી,
હું બ્રહ્મ લક્ષ્ય લહે, તેને શું કરે જમ કાળ. સદગુરૂ૦ ૩
વેદનું સિદ્ધાંત ગ્રહીને, જીવતાં લે નિત્ય સુખજી;
મુવા કેડે મુક્તિ ન મળે, ના મટે ભવ દુઃખ. સદગુરૂ૦ ૪
મહા પુન્ય હોય પાછલાં, ત્યારે આવે બ્રહ્મ વિચારજી,
કહે સોમો મુક્તાનંદ ચરણે, સહેજે ઉતરે ભવપાર. સદગુરૂ૦ ૫

પદ ૨–રાગ ઉપરનો.

આત્મા ઓળખોરે, પામ્યો મનુષ્યા દેહ મોક્ષનું દ્વારજી;
ભટકણ ભાગે ભવતણું, ગુરૂ સહેજે ઉતારે પાર. આત્મા ટેક. ૧
ગુરૂ આપે જ્ઞાન બુદ્ધિ, તિમીર ટળી જાયજી,
હરિ લાગે સુજવા, ખલક બ્રહ્મ દરસાય. આત્મા૦ ૨
ખીલોના જેમ ખાંડનાં, નામ રૂપ કલ્પાયજી,
ગળતાં તે એક રસ થાય, મીસરી તે કહેવાય. આત્મા૦ ૩
કંચન કેરા ઘાટ અનેક, કડુ કંઠી કહેવાયજી.
ઘાટ ગળતાં નામ ન રહે, સુવર્ણ રહી જાય. આત્મા૦ ૪

માટી કેરા ઘાટ સર્વે, ઘટ સરાવાદિ કહેવાયજી;
કારજ ભાગે માટી થાયે, કાર્ય ના રહેવાય. આત્મા૦ ૫
ઉદકનો બરફ થાયે, ને બરફનો જલ થાયજી,
વસ્તુ પ્રીછવી બુદ્ધિવડે, આ દ્રષ્ટાંત કેરે ન્યાય. આત્મા૦ ૬
સંત સમજાવે સાનમાં, મહા વાક્યનું જ્ઞાનજી,
કહે સોમો મુક્તાનંદ ચરણે, છુટે દેહાભિમાન. આત્મા૦ ૭

## પદ ૩—રાગ ઉપરનો.

જીવ બ્રહ્મ એક છે રે, લહો મહા વાક્યનું જ્ઞાનજી;
તત્વમસિ તે તુંજ છે, સમજ ગુરૂની શાન. જીવ૦ ૧
હક્ક છે એ તાહરો, ભેદ હ્રદય ગ્રંથીને છેદજી;
કર્મ બળે ચિર કાળનાં, નિશ્ચે કર નીજ અભેદ, જીવ૦ ૨
ભેદ બુદ્ધિ ભયનો હેતુ, જરા મરણ થાયજી;
ગિતામાં શ્રી કૃષ્ણે કહ્યું, અર્જુનને સમજાય. જીવ૦ ૩
હું છું તે તુંજ છે, તુજ મુજમાં નહિ ભેદજી,
હું આત્મ એક અમ્મર જાણી, ઉરથી દુર કર ખેદ. જીવ૦ ૪
જરા મરણ ધર્મ વપુ કેરો, ક્ષુધા પિપાસા પ્રાણજી,
હરખ શોક ધર્મ મન તણો, પોતે શુદ્ધ ભગવાન. જીવ૦ ૫
બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિ વૈસ્ય નહિ તું, તું નહિ શુદ્ર જાણજી;
ચાર આશ્રમ નથી તાહરે, તું તેનાથી ભિન્ન માન. જીવ૦ ૬
બાળ યૌવન વૃદ્ધ ગૌર કૃસ્ય, તે નહિ તું પ્રમાણજી;
એ વિનાશી ધર્મ વિના, ચૈતન્ય વ્યાપક જાણ. જીવ૦ ૭
સ્થુળ સૂક્ષ્મને કારણ, મહા કારણ કહેવાયજી;
જાગ્રત સ્વપ્ન સુશુપ્તિ, તુર્યાતિત સદાય. જીવ૦ ૮

અવિનાશી જેમનો તેમ, અરૂપ બ્રહ્મ જાણજી;
કહે સોમો મુક્તાનંદ ચરણે, વેદ વચન પ્રમાણ. જીવ૦ ૯

પદ ૪–રાગ ઉપરનો.

જગત એવું જાણવુંરે, જેમ મૃગ તૃષ્ણાનું જળજી,
સુરજ ઉદય ભાસે ખરૂ, નહિ પ્યાસ નાશનું બળ. જગ૦ ટેક. ૧
મૃગ પિવા ધાય પણ, પ્યાસ ના છીપાયજી;
એમ અજ્ઞાની આથડે, આહાર જોવા જાય. જગત૦ ૨
છીપોલીમાં રૂપુ ભાસે, જેવરી માંહી સાપજી;
ગાંધર્વ નગ્ર આકાશમાં, ભ્રાંતિએ ભુલ્યો આપ. જગત૦ ૩
વંઝાનો જેમ છોકરો, પહેરે પુલની માળજી;
સસલાને જેમ શીંગડાં, એવું ખલક વિચાર. જગત૦ ૪
હોય નહિ ને ભાસ થાયે, ભ્રાંતિ એ કહેવાયજી;
ભ્રાંતિ ભાગે સદ્દગુરૂ ત્યારે, સુખ શાંતિ થાય. જગત૦ ૫
એ વિશેષણ વાળા ગુરૂથી, દિલનો ધોખો જાયજી;
બ્રહ્મનિષ્ટ બ્રહ્મશ્રોત્રિય, નિઃસંદેહ બોધ થાય. જગત૦ ૬
કહે સોમો ગુરૂ જ્ઞાની કરવા, ઉતરવા ભવ પારજી;
જાગે જગત મિથ્યા ભાસે, એક બ્રહ્મ સત્ય સાર. જગત૦ ૭

પદ–૧ રાગ (આત્મા એક છે રે)–એ રાગ.

પ્રાણી તમે પ્રીછજોરે, આવ્યો મનુષ્યા જનમ અવતારજી;
સદ્દગુરૂને શરણે રહીને, ઓળખો જગ કીરતાર. પ્રાણી. ૧
શુભાશુભ નિજ કર્મે કરી, બંધાયો છે પિંડજી;
દેવ દાનવ પશુ પક્ષી, એમ અખિલ બ્રહ્માંડ. પ્રાણી. ૨
સુખ દુઃખ છે પિંડનું, માટે તેનો ન ધરવો રોષજી;
કર્યા કર્મ ભોગવવાં, એમાં ઈશ્વરનો શો દોષ. પ્રાણી. ૩

સમદ્રષ્ટિ છે વિભુ તણી, તમે વિચારી જુઓને મનજી;
વર્ષા વર્ષે સઘળે સરખી, કંઇ પાકે ન પાકે અન્ન. પ્રાણી. ૪
બી રહ્યું હોય ત્યાં લગી, સેજે ઉગે ને અલપાયજી;
પાવક લાગ્યા વિના, તેની જડ મૂળ ન જાય. પ્રાણી. ૫
શાસ્ત્ર અનુસાર કરે જો, પુરૂષાર્થમાં પહેલજી;
ગુરૂગમ જ્ઞાન વડે, પુર્વે સંચિત કર્મને ઠેલ. પ્રાણી. ૬
અહંકૃતી ત્યાગી કરે, નિત્ય નૈમિતિક કર્મ જંતજી;
પાદકને જળ પરસે નહિ, આવે અવિદ્યા કાર્યનો અંત. પ્રાણી.૭
પુરા સદગુરૂ સંત મળે, ત્યારે ઉઘડે અનુભવ આંખજી;
કહે સોમો ઉડી આકાશ જાવે, આવે જ્ઞાન વૈરાગ્યની પાંખ. પ્રાણી.૮

પદ ૨ જું—રાગ ઉપરનો.

હશે કોઇ અનુભવીરે, કરે આતમ સાથે સ્નેહજી;
આપ સદા ન્યારા રહેવે, જાણી મિથ્યા દેહ. હશે૦ ૧
કૃત્ય સઘળાં દેહનાં, તેના સામું તે ન જોયજી;
બીજક બાળે બ્રહ્મ અગ્નિમાં, દ્વૈત ભાવ ન હોય. હશે૦ ૨
પાપ તેને પરસે નહિ, નિત્ય જ્ઞાન ગંગામાં નહાયજી;
અહોનીશ કમળો જળમાં રહેતાં, લેપ કળુ ન થાય. હશે૦ ૩
કુંભાર ઘડો ઉતારી લે, તોય ચાક ફરે જેમ ફેરજી;
તીર છુટી ગયું હાથથી, પાછું વાળ્યું ન આવે ઘેર. હશે૦ ૪
જીવન મુકતા જગમાં રમે, જેમ અનળ આકાશજી;
ચિત્ત ચૈતન્યમય રહે, શરીર ભોગે સસાર વિલાસ. હશે૦ ૫
શેષ પ્રારબ્ધ કર્મ વડે, કરે ભ્રમણ પિંડ બ્રહ્માંડજી;
ક્રિયા કરતાં લોક દેખે, દુરમતિયા મતિમંદ. હશે૦ ૬

નિંદા સ્તુતિ જે કરે, તેનાં પુણ્ય પાપ ફળ લેતજી;
રાગ દ્વેષી જન તેને, શુદ્ધ કરી તે દેત. હરીે૦ ૭
કદાપી ચંડાળ ઘરમાં જો, સંતનો પિંડ પડી જાયજી;
કહે સોમો સદા મુકત છે, એમ વેદ શ્રુતિ ગાય. હરીે૦ ૮

પદ ૩ જું–રાગ ઉપરનો.

નહીં તેને શું નિંદીએરે, રહીએ નીજ અનુભવ માંયજી;
ઈંદ્રજાળવત જગત છે, નજરે કરી દેખાય જે કાંય. નહીં. ૧
સ્વપ્નામાં જેમ કાશી દરસે, દેવને દ્વારજી;
જાગી જોતાં કાંઈ ન દિસે, કાશીકે કેદાર. નહીં. ૨
નજરબંધી મદારી કરે, તે ચામમાં સાપ દેખાયજી;
ભુજંગ દેખી લોક નાસે, જાણે હમણાં ખાવા ધાય. નહીં. ૩
જંબુરાને મન જેવરી, નિત્ય કરે જોગીનો સંગજી;
હાથે ઝાલીને કોટે વળગાડે, તેને વિષ ન વ્યાપે અંગ. નહીં. ૪
ઠીકરાનો કરે રૂપીઓ, સૌ જુવે નરને નારજી;
પીકચર નાટકના ખેલ જેવો, આ સઘળો છે સંસાર. નહીં. ૫
એકનો અનેક થઇને, માંડી રમત રમવા રામજી;
આપે સેવકને આપે સ્વામી, વચે જગત કલપ્યું નામ. નહીં. ૬
સુરજમાં જેમ કિરણો રહે છે, પ્રતિબિંબ પડે જળ માંયજી;
તેમ ચૈતન્ય ઘન સૌને વિષે, પટ તંતુથી ન્યારો નોય. નહીં. ૭
બહાર ભિતર સઘળે સરખો, અણુ ઠાલો નહીં ઠામજી;
જગત જુગદીશ રૂપ છે, અખંડ પુર્ણાનંદનું ધામ. નહીં. ૮
હું તું ને તે ટળે, ત્યારે અદ્વૈત થઇ રહેવાયજી;
કહે સોમો જેમનો તેમ સદા, વાણીથી ન કહેવાય. નહીં. ૯

## પદ ૪ થું-રાગ ઉપરનો.

સ્વેપદ જાણીયોરે, બોલે બોલણુ હારજી;
અણુછતો તે છતો થયો, જ્યારે હુંની કાઢી ભાળ. સ્વે૦ ૧
હું તું ને તે ટળ્યો, ઠર્યો અદ્વૈત આપો આપજી;
હું ખોવાણો આપમાં, ત્યારે સઘળે દેખ્યો વ્યાપ. સ્વે૦ ૨
વાજું જેમ વગાડયું વાગે, નાદ વાજાં અનુસાર હોયજી;
પ્રેરક પ્રેરણા વડે બોલે, જડ વપુ વાજું જોય. સ્વે૦ ૩
બ્રહ્મ સાગર ભરપુર ભરયો, તેમાં પરપોટો છે સ્થુલજી;
મથન કરતાં હાથ લાધ્યું, રામ રતન અમૂલ્ય. સ્વે૦ ૪
નિરાકાર નિરલેપ ચૈતન્ય, નિરગુણ નિરાધારજી;
તે પદ પોતે પ્રિછતાં, બાવન અક્ષરથી બહાર. સ્વે૦ ૫
મન બુદ્ધિ ચિત્ત અહંકાર તણો, સાક્ષી એ કહેવાયજી;
પાંચ કોશ પર આત્મા, અનુભવથી ઓળખાય. સ્વે૦ ૬
જાગૃત સ્વપ્ન સુષુપ્તી, નહિ તુરીયા મુજ માંયજી;
તુરીયાતીત નિર્વિકલ્પ સદા, જેમનો તેમ હોય. સ્વે૦ ૭
વેદ પુરાણ પહોંચે નહિ, પામે મનવાણી વિરામજી;
કહે સોમો ન ગ્રહે ન ત્યાગે, સો મોક્ષ પદ ધામ. સ્વે૦ ૮

## પદ ૫ મું-રાગ ઉપરનો.

હક્ક છે તુજમાં રે, લહો શીરના સાટે બ્રહ્મજી;
અંતરવૃત્તિ કરીને, સોહં ઉઠે દમપર દમ. હકક છે. ૧
તારૂં સુખ છે તુજમાં, બહાર સુખ લેવા ક્યાં ધાયજી;
મૃગ તનમાં કસ્તુરી, પણ વનોવન ભટકાય. હકક છે. ૨
વિષય વૃત્તિના અંતરે, અવરાયો અનિતજી;
પોતાને ગયો વિસરી, જઈ પરશું કીધી પ્રીત. હકક છે. ૩

કાચ સદનમાં શ્વાન પેઠું, દેખી પોતાની છાંયજી;
સામું કુકર દેખીને, ભશી થાકયો તેની માંય. હકક છે. ૪
એવું જગત બધું જાણવું, ગુરૂ વિના જ્ઞાન ન થાયજી;
નિજ દેહાભિમાને કરીને, ઉપજે ને વણુશી જાય. હકક છે. ૫
ભેદવાદી ભરવાડે, સિંહ બાળને નાંખ્યો પાશજી;
અજા સંગે વાડામાં પુરતાં, પડયો અજાનો અધ્યાસ. હકક છે. ૬
મોટા સિંહે સ્વરૂપ લખાવ્યું, ત્યારે આવી મનમાં ધીરજી;
અજા લાગી નાસવા, ઘુઘવાટો કીધો સિંહ વીર. હકક છે. ૭
વેદ વેત્તા બ્રહ્મનીષ્ટ, નિસ્પૃહા હોય કોઈ સંતજી;
કહે સોમો તેના સંગથી, સેહેજે થાય શિવ રૂપ જંત.હકક છે. ૮

### પદ ૬ ઠું—રાગ ઉપરનો.

મનુષ્યાદેહ આવિયોરે, ભાઇઓ કરો નિજનો શોધજી;
સત્ય સંગત કરી લેવો, સદગુરૂનો બોધ. મનુષ્યાદેહ. ૧
એક તું છે એક તું છે, એમ વદે સૌ કોયજી;
કોણ હું હું કયાંથી આવ્યો,કયાં પિંડ પડે જાવું મોય.મનુષ્યાદેહ. ૨
જડ કને જઈ અહોનિશ જાચે, દુઃખ ન જાવે લેશજી;
મન શુદ્ધ નિરાશ થયા વિના, ન મટે ઉરથી કલેશ. મનુષ્યાદેહ. ૩
અડશઠ તીરથ વ્રત્ત કરે, મન ઠરી ન બેસે ઠામજી;
ગંગા ગોમતીમાં નિત્ય નહાએ, ન મળે શ્રીરામ. મનુષ્યાદેહ. ૪
બાવો થઈ જપ તપ કરે, કદી અન્ન ઉદક ન ખાયજી;
છુટવા ઉપાય કરે ઘણેરા, તેમ બેવડા પાશે બંધાય. મનુષ્યાદેહ. ૫
ઘરનું ઘોર અંધારૂ, બાહેર દીવા કરે ન જાયજી;
કરમાં દીવો લેઈ માંહે પેશીએ, તો તરત અળશું થાય.મનુષ્યાદેહ.૬

હિમાળે જઇ હાડ ગાળે, જો લુંચાવે સઘળા કેશજી;
જ્ઞાન વિના મુકિત નહિ, ભલે ધરે સંન્યાસીનો વેશ. મનુષ્યાદેહ.૭
શુદ્ધ મતિને શાનકા, મંદ મતીને કહે શું થાયજી;
મરકટને સોમા શીખ દેતાં, સુગ્રીનું ઘર જાય. મનુષ્યાદેહ. ૮

## પદ ૭ મું—રાગ ઉપરનો.

સંગત કરીએ સંતનીરે, જેથી પાઇએ નિજ સ્વરૂપજી;
તાપ બુઝે તનમન તણા, ટળે શોક ભવકુપ. સંગત. ૧
સંગત તો સૌ કોઈ કરે, પણ સંગતે સંગતે ફેરજી;
એકસંગતે ચોરાશીમાં ભમે, એક સંગતે બેસે નીજ ઘેર. સંગત. ૨
નિસ્પૃહા પરોપકારી, દયાળુ સદ્‌ગુરૂ દેવજી;
તનમન અરપી તેહને, જો કરે નીરંતર સેવ. સંગત. ૩
કંઠી બંધાવીને કાન કુંકાવ્યે, જનમ મરણ ન જાયજી;
દિલના દોષ ટળ્યા વિના, ભવમાંહી ભટકાય. સંગત. ૪
ભરમે ગયેલું મનડું, ન મુકે પોતાનો મતજી;
સ્વરગ ભોગને સત્ય માની, તેની કર્મ ઉપર રત. સંગત. ૫
વેદ શાસ્ત્ર પુરાણનો, સમજી શકયો નહી સારજી;
કર્મ ફળ સુણી રાચતો, મતી વિનાનો ગમાર. સંગત. ૬
ગરવો થઇને ગોવિંદ સમરે, પણ માંહી ધનની ધાંખજી;
સદ્‌ગુરૂને સેવ્યા વિના, ન ઉઘડે અનુભવ આંખ. સંગત. ૭
પડોળ પરાં થયા વિના, અંધારે અથડાયજી;
ઉલૂક સદા અંધ રહે, તેને રવિ ન દરશાય. સંગત. ૮
પુરા સદ્‌ગુરૂ સંત મળે, તો લાગે રંગનો પાશજી;
સ્વામી મુકતાનંદ ચરણે, ગુણ ગાય સોમદાસ. સંગત. ૯

પદ ૮ મું—રાગ ઉપરનો.

પારસ મણી શું કરે રે, જો હોય લોહામાં કાટજી;
શુદ્ધ નિરાશા થયા વિના, ન હોવે કંચન પાટ. પારસમણી. ૧
પટ ઉપર ડાઘ પડ્યા ગળીના, તે કેમે ન જાયજી;
ભઠ્ઠી માંહી નાખ્યા વિના, શુદ્ધ કપડું ન થાય. પારસ. ૨
ધોળી ઉપર બાણુ દઇને, જો નાખે તપ્પણુ નિત્યજી;
સતસંગ કરતાં જીવ સુધરે, નિરમળ થાયે ચિત્ત. પારસ. ૩
હરી ભજનમાં કરે કલ્લોલ, નિત્ય ઓરમ ઓરા આયજી;
છેડે પલાળીને કંકર બાંધે, તોએ કોરા તે રહી જાય. પારસ. ૪
સદ્‌ગુરૂ તેમાં શું કરે, જો હોય પાત્રમાં પાપજી;
તર્ક મતી ઘણા તર્ક ઉઠાવીને, કરે વચનનો ઉથાપ. પારસ. ૫
મેલું મનડું સમજે નહિ, કદી બ્રહ્માદિ આવી દે બોધજી;
પૂર્વે પુન્ય ઉદય વિના, ન લહે નીજનો શોધ. પારસ. ૬
પૂરણ શ્રદ્ધા હોય તેના, રૂદિયામાં લાગે રંગજી;
સ્વામી મુકતાનંદનો દાસ, સોમાને મળ્યો સંગ. પારસ. ૭

પદ ૯ મું—રાગ ઉપરનો.

સ્વપનું સંસાર છે રે, આ માંડણી માંડી તે ફોકજી;
અવિનાશી નીજ આતમા, જાણે જે વિરલા કોક. સ્વપનું. ૧
દ્રષ્ટીએ કરીને જે દેખીએ, તે સાચું ના કહેવાયજી,
મન કલ્પે તે સરવે માયા, અંતે વણસી જાય. સ્વપનું. ૨
નવ ખંડ ને ચૌદ બ્રહ્માંડ, ચાર લોક ગાયજી;
અથર વિનાશી એહ છે, કાળના ગ્રાસમાં જાય. સ્વપનું. ૩
ઉપજે વણસે તેજ માયા, માયામાં શું રહ્યા મોયજી;
રામ કૃષ્ણે લીલા કરી, જીવા સમરથ રહ્યા ન કોય. સ્વપનું. ૪

મન તું આશા કોની કરે છે, તૃષ્ણામાં કેમ તણાયજી;
સાચું કાંઇ રંચ નથી, જગ ભ્રાન્તિથી જણાય. સ્વપનું. ૫
રાત કેરા કૂપમાં, ભાસે જેવરીમાં ભુજંગજી;
જેવરી જાણે ભુજંગ નાશે, જો હોય સદ્‌ગુરૂનો સંગ. સ્વપનું. ૬
સંગે રંગ લાગે સહી, ત્યારે જીતે સત્વર જંગજી;
વૈરાગ ઉપને સુખ આવે, થાય કામના કેરો ભંગ. સ્વપનું. ૭
ત્યાગ કર્યા વિના વાસના, ફરે લક્ષ ચોરાશી ફેરજી;
સાધન સાધે ન છુટે, ઠરી બેસે નહિ નિજ ઘેર. સ્વપનું. ૮
સદ્‌ગુરૂને સેવ્યા વિના, જઈ પુજે ભુતને પ્રેતજી;
ઉપજે વણસે તેના સાથે, મુઢ મતિએ કીધું હેત. સ્વપનું. ૯
કોણ આવી છોડાવે, અંતે કાળ આવીને ખાયજી;
કહે સોમો પુરા ગુરૂ મળે તો, જીવ અમર થઇ જાય. સ્વનું. ૧૦

## પદ ૧૦ મું—રાગ ઉપરનો.

સદ્‌ગુરૂ સેવ્યા વિનારે, જીવ ફરે ચોરાશીની ખાણજી;
અંતે જમડા લેઇ જાતાં, કરે ખેંચાતાણ. સદ્‌ગુરૂ. ૧
અનેક સાધન હાથે સાધી, બંધાયો બેવડે પાશજી;
ઘટમાં રહ્યું ઘોર અંધારૂં, જ્ઞાનદીપક કીધો નાશ. સદ્‌ગુરૂ, ૨
માતા સાધી ભૈરવ સાધ્યા, સેવ્યા ભોળાનાથજી;
પોતાને તો ભૂલી ગયો, જઈ ભરી અવર શું બાથ. સદ્‌ગુરૂ. ૩
નકલને સહુ રહ્યું વળગી, અસલનો ન કીધો શોધજી;
કામના અંતર સ્વર્ગની, ના લહે ગુરૂનો બોધ. સદ્‌ગુરૂ. ૪
બોધ કેમ કરીને લેવે, કામનામાં ન પડે સૂઝજી;
સ્વર્ગ ભોગને સત્ય માને, સમજણ વિના અબૂજ. સદ્‌ગુરૂ. ૫

ખુચટ તે કોઇને ન ખુજે, કરે મનની દોડાદોડજી;
ચાર ધામને અડસઠ તીરથ, ફર્યો પિંડ બ્રહ્માંડ. સદ્ગુરૂ. ૬
તોય મન ઉછાળા મારે, કદી ઠરી ન બેઠો ઠામજી;
વૃક્ષ ફળ દેખી મરકટ, ફરે ડાળે આમથી આમ. સદ્ગુરૂ. ૭
મરકટ મતિ ફળ ખાવામાં, ઝડપ પકડાઇ જાયજી;
મદારી ફાંસો ગળે ઘાલી, રમત રમાડી ખાય. સદ્ગુરૂ. ૮
કસાઇ નિજ સ્વાર્થ માટે, અજાનો લે છે જીવજી;
કહે સોમો ગુરૂ પુરા મળે તો, જીવને થાપે કરી શીવ. સદ્ગુરૂ. ૯

## પદ ૧૧ મું—રાગ ઉપરનો.

ભાવશાર તે ખરોરે, જો જડે ભાવશારની જાતજી;
નહિ તો ભાવસાર ન જાણવો, છે હરિરૂપ સાક્ષાત. ભાવસાર. ૧
ભાવશાર થઇને ભુલો પડયો, હાથે પાડી પોતપર ભાતજી;
છીદરી બંગાળુ કરી છાપતો, ન પડી પોતાની પરખ્યાત. ભાવ. ૨
પોતાની પારખ ના પડી, આખી ઉમ્મરમાં તેમાં જાયજી;
પોત પરખે પટ હાથ લાધે, તો અમૂલ્ય લાભ કમાય. ભાવ. ૩
પટતંતુનો ખોજ કરે, આ તાર શેમાંથી થાયજી;
પુણી તપાસે મૂળ જડે, આ તો કપાસ કહેવાય. ભાવશાર. ૪
પણ કપાસનું બીજ વિચારે, પટતંતુ ઓળખાયજી;
બીજ આદ્ય ઓંકારમાંથી, નામ રૂપ સૃષ્ટિ થાય. ભાવસાર. ૫
દ્રષ્ટાંત સિદ્ધાંત કરી સમજે, તે બુદ્ધિશાળી કહેવાયજી;
પણ સદગુરૂને સેવ્યા વિના, જ્ઞાન કશુ ન થાય. ભાવશાર. ૬
પોત પટની પેર પ્રીછતાં, નામ રૂપ કલ્પિત જણાયજી;
કપાસ વિના પટતંતુ, ભાત રંગ ન ભરાય. ભાવશાર. ૭

ગવન ઘરચોળુ છાલ છીદરી, એ વચે પડીયાં નામજી;
આદ અંત વિચારતાં, ઠરી બેસે નિજ ઠામ. ભાવશાર. ૮
હાડ માંસ રૂધિર તણો, ભર્યો કાયા ચામનો કુંડજી;
મારો કરી માની લીધો, તેને દેખી રાચે મતી મૂઢ.ભાવશાર. ૯
પુરા સદગુરૂ સંત મળે, ત્યારે છીપાપણું મટી જાયજી;
કહે સોમો આદ અનાદેની, અસલ જાત ઓળખાય. ભાવશાર.૧૦

## પદ ૧—રાગ પ્રભાત.

( મુજ અબળાને મોટી મીરાંબાઈ) એ રાગ.

જાગોને ઓ પ્રાણી મારા, જાગોને ઓ પ્રાણીરે;
શીરપર કાળની નોબત વાગે, શું સુતો સોડ તાણીરે. જાગો૦ ૧
અનેક જન્મ તારા ગયા નીંદ્રામાં, તોયે ના ધરાણીરે;
આળસ તજીને ઉઠ અભાગી, અવસર રૂડો લે જાણીરે. જાગો૦ ૨
આ વેળા છે હરી ભજવાની, મળ્યો મનુષ્યા દેહ મણીરે;
ચોંપ કરીને ચેતી લેને, આયુષ્ય નદીનું છે પાણીરે. જાગો૦ ૩
ચઢયું પુર તે ઉતરી જશે, જેમ બાદળ વીખરાણીરે;
ચાર દીવસમાં વહી જાશે, જોબન લે તું જાણીરે. જાગો૦ ૪
જાશે જવાની જરા આવશે, અથર કાયા કંપાણીરે;
જમડા આવી ઝડપ ઝાલે, કુટી મારે જમ દાણીરે. જાગો૦ ૫
પાંચ અસુર વસે કાયામાં, તેને વશ થયો અભિમાનીરે;
આતમ ઘાત કરશે તારી, તે ખબર ન જાણીરે. જાગો૦ ૬
પાંચ પચીસ ભેગા રહીને, કરે છે ધૂળધાણીરે;
લંપટ સાથે લપટાઇ રહ્યો, સમજ્યો ન પામર પ્રાણીરે. જાગો૦ ૭
ચાર પહોર વહેવારમાં ગાળી, ચાર પહોર ઉંઘમાં ગમાણીરે;
એક ઘડી સતસંગત ન કીધો, નીવૃત્તિ ન આણીરે. જાગો૦ ૮

વહેવારમાં તું વડો કહેવાયોં, ઘરનું તરીલું તાણીરે;
છળકપટ કરી ધન હરી લાવ્યો,સરવે મળીને માયા માણીરે. જાગો૦૯
તેઓ ન સમજ્યો અજ્ઞાની, અંધારી બાંધી તાણીરે;
ઘાંચી ઘરના બળદની પેરે, ફર્યો માયાની ઘાણીરે. જાગો૦ ૧૦
લોચામાં તું લુબધઇ રહ્યો, ન ભજ્યા સારંગપાણીરે;
આઠ પહોર તારા અફળ ગયા, કેમ કરી છુટે ભવ ખાણીરે જાગો૦ ૧૧
કહે સોમો સમજ મન મારા, શીખ સંતોની લે માનીરે;
હરી ગુરૂ સંતને હરખે સેવો, હરી ભજો ભાવ આણીરે. જાગો૦ ૧૨

**પદ** ૨—રાગ પ્રભાત-ઉપરનો.

જાગીને હરી ભજો પ્રાણી, આત્મ અમ્મર લ્યો જાણીરે;
મૃગ તૃષ્ણાવત જગત પીછાણો, જેમ ઝાકળનું પાણીરે જાગી૦ ૧
ઝાકળ નીર તે પળમાં સુકાશે, રવી ઉગે અલપાણીરે;
ઈંડિજ સ્વેદજ ઉદ્ભીજ જરાયુ, એ છે ચાર ખાણીરે. જાગી૦ ૨
બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિ વૈશ્ય નહિ તું, નહી શૂદ્ર લે જાણીરે;
તું છે જીવન વિશ્વાધારા, એમ વદે વેદ વાણીરે. જાગી૦ ૩
ચાર આશ્રમ નથી તારે, નહિ બાળ વૃદ્ધ કે હાણીરે;
અવસ્થા ચારનો તું સાક્ષી, સચ્ચિદાનંદ ઉર આણીરે. જાગી૦ ૪
તુરિયાતિત તુંહી કહાવે, ત્યાં ન પહોંચે મન વાણીરે;
સોમા સો પદ નિશ્ચે જાણો, તો છુટો ગર્ભવાસ ખાણીરે. જાગી.૫

**પદ** ૩—રાગ પ્રભાત-ઉપરનો.

જાગ્યા વિના જગત ભાસે, ઉંઘમાં ભૂપ થયો ભીખારીરે;
ઘેર ઘેર માગતો ફરિયો, ઉદર ભરવા પ્રાણ ધારી રે. જાગ્યા. ૧
જાચના કરતો ચોદેશ ભટકતો, દરઘાને દવારીરે;
તોએ તેની ભુખ ન ભાગી, ઉઠયો અંગ પસારીરે. જાગ્યા. ૨

આંખ ઉઘાડી સ્વપ્નું સમાયું, જેમ છે તેમ રાજ રાણીરે;
જાગીને ભોગવવા લાગ્યો, સુખેથી રાજધાનીરે. જાગ્યા. ૩
જાગ્યા તેને ચોર ન લુટે, છુટી જમની જમાનીરે;
જનમ મરણુ તે કોનો ગણે, મરજીવે મોજે માણીરે. જાગ્યા. ૪
નવ તીન પાંચ પચીસ કહાવે, પ્રકૃતિ લે તું જાણીરે;
તેમાંથી એકે નથી ટાળવી, જો ઉઘડે અનુભવ ખાણીરે. જાગ્યા. ૫
અનુભવ જાગે ભ્રાન્તી ભાગે, મટે માયાની એંધાણી રે;
જગત સઘળું નીજાનંદ ભાસે, નેરો આત્મ પિછાણીરે. જાગ્યા. ૬
સંત તે ભગવંતજ કહીએ, હરિજન હરી લ્યો જાણીરે;
સોમા કર નિત્ય સંત સમાગમ, પ્રેમે ઉલટ આણીરે; જાગ્યા. ૭

## પદ ૪ થું—પ્રભાત-રાગ ઉપરનો.

પ્રાણી કરો સંત સમાગમ, નીજ આતમ લાભ લેવારે;
સદ્દગુરૂની કીરપા વડે, પામો મોક્ષ પદ મેવારે; પ્રાણી. ૧
પામો મેવા અભંગ દેવા, કરો તનમનથી સેવારે;
અડસઠ તીરથ સદગુરૂ ચરણે. ગંગા જુમના રેવારે. પ્રાણી. ૨
બ્રહ્મા વિષ્ણુ શિવરૂપ જાણો, ચૈતન સદગુરૂ દેવારે;
ભિન્ન ભાવ રૂદીયેથી ટાળી, ગુરૂ છે ગોવિંદ જેવારે. પ્રાણી. ૩
દોષ દ્રષ્ટી સ્વપ્ને ન ધરિયે, પ્રેમ જ્ઞાન રસ પીવારે;
ગુરૂ મહિમા અગમ અપારા, વરણી શકાય નહિ તેવારે. પ્રાણી. ૪
દેવી દેવતા પીર પેગંબર, અંતે ખરે એતો ખેવારે;
કહે સોમો એક સદગુરૂ સાચા, જગ રંગ પતંગી જેવારે. પ્રાણી. ૫

## ભજન ૧—રાગ લાવણી.

આજે આનંદ મારા ઉરમાં છાયો, ગુરૂ મળ્યા મને બ્રહ્મ જ્ઞાની;
શબ્દ સુનાયા ભેદ ઉડાયા, અંતર સુરતા ઠેરાણી. ૧

શુદ્ધ વિચાર વિવેક કીધા, ઉઘડી મારે અનુભવ ખાણી;
સત્ય બ્રહ્મ સનાતન ચૈતન, એમ વદે છે વેદ વાણી. ૨
તત્વમસી પદ કીયા તપાસી, અરથ જથારથકુ જાણી,
જીવ ઇશ્વરકી તજી ઉપાધી, અસીપદસે એકતા આણી. ૩
લુણુ જેમ ઉદકમાં ભળિયું, બરફ ગળી થાય જળ પાણી;
જેમ સરિતા સિંધુ માંહી, સાગર લેહેરી સમાણી, ૪
અબ મન મગન ફરે મન મેરા, નિશદીન આનંદ ઉભરાણી,
સંશય સકળ મિટચા તનમનકા, હરખ શોક નહિ વૃદ્ધ હાની. ૫
એકમાં અનેક અનેકમાં એક હે, અનેક એકમાં સમાણી;
નિરંજન ન્યારા નહી વારપારા, નિરાધાર નીરયવય જાણી, ૬
નિરગુણ શીરગુણ પર જાણ્યા, પેહેલ આતમ પરખાણી;
મરજીવા કોઈ ગુરૂગમ જ્ઞાની, અનુભવી સંતે મોજે માણી. ૭
સાચી લગન લાગી સદ્ગુરૂસે, જ્ઞાન ધ્યાનમાં ઘેરાણી;
કહે સોમો સદગુરૂના ઘરની, ગુપ્ત વાતો જાહેર જાણી, ૮

## ભજન ૨—લાવણી.

સદગુરૂ સંત મળ્યારે બ્રહ્મવેત્તા, દયા કરી પોતાનો જાણી,
મોહ નિંદ્રાથી સૂતો જગાડયો, શબ્દ બાણુ માર્યાં તાણી. ૧
હૃદય ભેદ્યા સંશય છેદ્યા, ઘટ ભીતરમાં ફરે ઘાણી;
હરદમ નામની છુટી હવૈયો, ખૂબ મચી હે ઘમશાણી. ૨
પ્રેમ પલિતા ને જ્ઞાનના ગોળા, છૂટવા લાગ્યા પરમાણી;
ક્ષમા ખડગ ને ઢાલ ધીરજની, માર હઠાયા કૂર દાણી. ૩
શીલ સંતોષ દયા દિલ ભીતર, વૈરાગ બકતર પેહેર્યું તાણી;
સત્ય ધરમની ધ્વજા ચઢાઇ, તો નિરભે નોબત ઘેરાણી. ૪

નિરભે તુરી નિરાધાર ખેલું, આદ્ય અંતકા મેં ઘર જાણી;
કહે સોમો મુક્તાનંદ ચરણે, ઉઘડી મારે અનુભવ ખાણી. ૫

**ભજન**—૧. ( સંતોરે સચિદાનંદસ્વામી ) એ રાગ.

સંતોરે આતમ દેવ અવિનાશી,
પુરણાનંદ પુરણ પોતે, જળજંતુના વાશી. સંતોરે૦ ૧
શેષ મહેષ ને શારદા, સરવે રૂપ એ જાણો;
મન બુદ્ધિ ચિત્ત પરાપરે, સ્વેપદને માણો. સંતોરે૦ ૨
ખલક અલખ સ્વરૂપ છે, નિરંજન નિરમળો;
તે પદ પોતે પ્રિછતાં, મટે દ્વૈતનો કમળો. સંતોરે૦ ૩
પીળાશ ભાસે કમળા વડે, રવિ જેમનો તેમ;
અંતર પ્રેમ પ્રગટયા વિના, ન જાય મનનો વહેમ. સંતોરે૦ ૪
અનુભવી સદગુરૂ વૈદ વિના, રોગ મૂળથી ન જાય;
કામના બાંધી બાંધી કર્મ કરે, તેમ જરા મર્ણ થાય. સંતોરે૦ ૫
રૂચક વાણી પંડીતની, સુણી જગત ભરમાણું;
અણછતા ભવને માંણવા, સહે કષ્ટ સાંજ વહાણું. સંતોરે૦ ૬
ઉરમાં કામના સ્વર્ગની, વિચારી ના જોયું;
પોતાને ગયો વિસરી, મનડું માયામાં મોયું. સંતોરે૦ ૭
તુચ્છ સુખમાં રાચી રહ્યો, ને બેઠો નીજ લાભે;
કહે સોમો ગુરૂ સેવ્યા વિના, ભરી બાથ જઈ આભે. સંતોરે૦ ૮

**ભજન**—( આજ આણંદના દીન હમારે )—એ રાગ.

સંત મળ્યા મને સાંન બતાવી, નામ આપ્યા ઓંકારારેજી;
હરદમ મેંતો હેરી લીધા, બેઠા એકાંતમાં ન્યારારેજી. ૧
આળસ નીંદ્રા આસન જીતી, મન વિષયથી વાળ્યારેજી;
નાસાગ્રે દ્રષ્ટી ધારી ત્યારે, દરશ્યા નિજ દેદારજી. ૨

ત્રિવેણીમાં જ્યોત ઝલકે, બાહેર ભીતર અજવાળારેજી;
રાસમંડળની રચના ભાળી, મોહ્યા મનવા મારારેજી. ૩
સોહં ધુનની મોરલી વાગે, રોમરોમ રણુંકારારેજી;
હરતાં ફરતાં સુરતા લાગી, પીયા સંગ હમારારેજી. ૪
પીયા હમારા પ્રેમકા પ્યાસી, કયા જાણે સંસારારેજી;
પ્રેમ આગળ નેમ નહીં સોમા, છુટ્યા કર્મ કુટારારેજી. ૫

**ભજન**—રાગ ( ગણુપતી ધાયા સહાય સુખ પાયા ગુરૂ મળ્યા ગમ જાણી રેહેજી ) એ રાગ.

નમીયા સો નર ભારી, મારા હરીજનો નમીયા સો નર ભારીરે હેજી;
એવી દશાને જાઉં બલિહારી, મારા હરીજનો નમીયા, ટેક.
નમીયા સો નર સાહેબને ગમિયા, ભેટ્યા શ્રીવનમાળીરે હેજી;
ઝીણા થયા તેને જગપતી જોયા, હું પદ દીધું ગાળી. મારા૦ ૧
વિટંદાવાદ જેના છુટી ગયા, એક અખંડ વરતી ધારીરે હેજી;
આત્મદરશી સબ આતમ દેખે, ભેદ બુદ્ધિ ટાળી. મારા૦ ૨
જીવતાં મુઆ તે મુઆ કહીએ, અહં મમતા જેણે મારી રે હેજી;
અપના મનકું દે ઉપદેશા, જગ ઝગડાથી પરવારી. મારા૦ ૩
ગુરૂ મળ્યા તે એમ જણાય જો, પલટાય નેણુ વાણી સારીરે હેજી;
ચઢી ખુમારી તે ન ઉતરે, નીજ નામ લીધા વીચારી. મારા૦ ૪
દાસ સોમાને ગુરૂ મુક્તાનંદ મળિયા, મારી શબ્દ કટારીરે હેજી;
એ કટારી મારા કલેજામેં લાગી, હો ગઇ આરંપારી. મારા૦ ૫

**ભજન**—રાગ (જગમગ જગમગ જ્યોતો જલકે) એ રાગ.

સતગુરૂ આયા નામ સુનાયા, તો ભેદ ભરમ ઉડાયા રે હોહોજી;
નામ સુણુંતા સેજ ધુન લાગી, સોહં શબ્દ રણુકાયારે હોહોજી. ૧

શ્વાસોશ્વાસ સમરણ કરતાં, મન પવન પકડાયારે હોહોજી;
ત્રિકુટી મધ્યે તાળી લાગી, નુર નજરોમેં વરતાયારે હોહોજી. ૨
અણી અગર પરચંદા ઝલકે, પ્રગટ દેદાર દેખાયારે હોહોજી;
બ્રહ્મ સાગરમાં અહોનીશ નહાતાં,સ્વાંત શીતળ વરસાયારે હોહોજી ૩
પાંચ કોશપર નિશાન હમારા નિરાધાર મંડપ છાયારે હોહોજી;
વાણી ચાર પાર કીયા વિચારા, શબ્દાતિત લખાયારે હોહોજી.૪
શબ્દાતિત નિર્ભે ઘર જાણ્યા, વાં નહીં કારણ માયારે હોહોજી;
દાસ સોમાને ગુરૂ મુક્તાનંદ મળિયા, ગઇ રજની દીન પાયારે હો.૫

**ભજન**–(આજ મેરો ભાગ્ય જાગ્યો, ભલો ઉગ્યો ભાણુજી)

એ રાગ.

આજ આનંદ ઉર વાધ્યો, સમજો ગુરૂજીની સાંનજી;
મને સંત મળ્યા સોહામણા, દીધાં અભય દાનજી. આજ. ૧
આતમ જાગ્યા મહાતમ ભાગ્યા, કીધાં પ્રેમ પલાણુજી;
જ્ઞાન ઘોડા ઘુમન લાગ્યા, સુરત ચઢી અસમાનજી. આજ૦ ૨
વિના વાદળ વિજ ચમકે, ગડગડે નીશાનજી;
શબ્દ બુંદ વરસે અખંડ ધારા, પ્રીતે પીધાં પય પાનજી. આ૦ ૩
કોટાનકોટી રવિ શશીની શોભા, જોતાં બન્યો ગુલતાનજી;
બિના દિપક જ્યોત ઝળકે, ત્યાં લાગ્યું મારૂં ધ્યાનજી. આ૦ ૪
કહે સોમો ગુરૂ મુક્તાનંદ, મળ્યા તે પરમાણુજી;
અરસપરસ દેદાર દરસ્યા, મટી ખેંચ્યા તાણુજી. આજ૦ ૫

**પદ–૧ ભજન**–રાગ સામેરી.

હરી હરી કરતાંરે. હરિમાં સમાઇ રહ્યા રે,
જોતાં ન જડે નામને રૂપ;

વિચારીને જોતાંરે, સત ગુરૂજ્ઞાનમાંરે;
પોતે છે અસ્તી ભાતી પ્રીય રૂપ. હરી હરી. ૧
આનંદની છોળ્યોરે ઉઠે છે અનંત ગણીરે,
કહેતાં તો મુખથી નવ કહેવાય;
મુંગે સાકર ખાધીરે સ્વાદ કોને કહેરે,
હાંરે એતો સમજ સમજ મુસકાય. હરી હરી ૨
લુણ કેરિ પુતળીરે ઉદકમાં જઇ ગળીરે;
થાગ લેતાં થઈ ગઈ રૂપ સ્વરૂપ;
ખોળંતાં ખોવાણીરે તદરૂપ થઈ રહિરે,
નીજ આત્મ છે અદ્વૈત અરૂપ. હરી હરી૦ ૩
નિંદુ વંદુ કોનેરે, કેનાં હવે ગીતાં ગૈયેરે,
આપે હરી વિલસ્યા પોતાનીરે મોજ;
એકથી અનેકરે રમવા બાજી રચીરે;
ધરીયા છે વિધવિધનારે સોજ. હરી હરી. ૪
બીજ માંહી વટરે વટમાંહી બીજ રહેરે,
થડ થકી ડાળાં ફળ ફૂલ થાય;
વેદ એમ વદેરે, શ્રુતી તો સાખદેરે,
સોમા સરિતા બ્રહ્મસાગરમાં સમાય. હરી હરી૦ ૫

**પદ-૧-હોરી**-( ભલારે દેખો નાથને ધુમ મચાઇ ) એ રાગ.

સખીરે દેખો શ્રીકૃષ્ણ ખેલત હોરી, ટેક૦
માથે મુગટ જરકશી જામો, ભાલમેં તીલક કર્યોરી. હેરી૦ (૨)
કાને કુંડલ કર કડાં સાંકળાં, કંઠમાં હાર ધર્યોરી;
સંગ હે રાધિકા ગોરી. દેખો શ્રી કૃષ્ણ૦ ૧

મુખ મોરલી મધુરી સોહે, બાજ રહી હે ઘેરી. હેરી૦ (૨)
વ્રજવાશીકા મન હરો લીના, ઘેલી કીધી ગોપી નારી;
મોરલીમાં મોહ ભર્યોરી દેખો શ્રી કૃષ્ણ. ૨
ધરમ રક્ષણ કારણ હરીએ, નંદ ઘર જન્મ ધર્યોરી. હેરી૦ (૨)
નિર્ગુણ શીરગુણ શ્રી કૃષ્ણ કહાવે, અસુરકો નાશ કર્યોરી;
દેવાદિકો સુખ દિયોરી. દેખો શ્રી કૃષ્ણ૦ ૩
મથુરામાં જઇ મામા કંસને, હાથે હરિયે હણ્યોરી. હેરી૦ (૨)
પયપાન કરતાં પુતના મારી, કુબજાકો રૂપ દિયોરી;
એસો પ્રભુ ચરિત્ર કીયોરી. દેખો શ્રી કૃષ્ણ૦ ૪
ગોકુળમાં રહી ધેનો ચારી, ગોપીની મટુકી ફોરી હેરી૦ (૨)
આહીર ઘરની છાશજ પીધી; મહીં માંખણ ખાધાં ચોરી,
ગોવરધન કરપે ધર્યોરી. દેખો શ્રી કૃષ્ણ૦ ૫
દાસ સોમો ગુણ ગાવા રાજી, આશા પુરણ કરોરી, હેરી૦ (૨)
અંતરજામી અંતરની જાણો, લાજ રાખ્ય પ્રભુ મોરી;
મેંતો પડયો શરણે તોરી. દેખો શ્રી કૃષ્ણ૦ ૬

પદ ૨—હોરી. (બ્રહ્મ લહે બિન જનમ ગમાયો.) એ રાગ.

ભલારે ગુરૂગમ જ્ઞાનસે ખેલું મેં હોરી. ટેક૦
ઓહંસોહંકી ભરી પીચકારી, રંગ ગુરુ ગમ ઘોરી; હેરીહેરી.લાલા (૨)
સ્વાસોસ્વાસ ફાગમેં ખેલું, તરવેણીમાં તાલ મચ્યોરી;
બાજ રહી મોરલી મધુરી, ગુરૂગમ જ્ઞાનસે. ૧
અનહદ વાજાં વાજે ગગનમાં, નોબત વાજે ઘેરી. હેરી૦ (૨)
ગોપિકા સરવે આનંદ પામે, ભાન દેહકા ભુલોરી;
દેવાદીક થીર ભયોરી. ગુરૂગમ જ્ઞાનસે૦ ૨

જ્ઞાન ગુલાલ ઉડને લાગ્યા, અબિર સંતોષ ભર્યોરી. હેરી૦ (૨)
પ્રેમ કેસુડાંસે રોમરોમ ભીંજ્યાં, સત્યકો રંગ ચડચોરી;
તનમનકો મોહ ટર્યોરી. ગુરૂગમ જ્ઞાનસે૦ ૩
આઠો જામ પીયા સંગ મહાલું, સુનશીખર સુરત મોરી; હેરી૦ (૨)
અજરામૃતકા પીધા પ્યાલા, બિષયા બિષકું ઢોરી;
નીજાનંદ ઉર ભયોરી. ગુરૂગમ જ્ઞાનસે૦ ૪
ગુરૂવચનમેં બિશ્વાસ ધારી, કાયામેં ખોજ કરોરી;
મન મંદિરિયામેં દેખો તપાસી, હરિહે હાજર હજુરી;
સોમા કયું બાહેર ભટકોરી ગુરૂગમ જ્ઞાનસે૦ ૫

**પદ ૧—રાગ સંતોરે સોહંપદ તે સાચુ.**

સંતોરે પ્યાલો પ્રેમનો મેં પીધો,
લેહે લગન ત્યારે ઉપની, લ્હાવો ગુરૂ સાથે લીધો. સંતોરે૦ ટેક૦
ભાઇરે ગંગા જુમનાંને સરસ્વતી, કાયા ઘટમાં રહે છે;
જ્ઞાન ગોમતી ઘાટમાં, સંત જન સ્નાન કરે છે. સંતોરે૦ ૧
મન તો રે નિરમળ થયું નુર નજરોમાં આવે;
બીજા અન્ય સાધન તે શું કરે, તાળી હરીસાથે લાવે સંતોરે૦ ૨
હરીજન હોય તે તો એમ બોલે, દુરિજન દૂર ધાવે;
સદગુરૂને સેવ્યા વિના, હરી નેરા ન દરસાવે. સંતોરે૦ ૩
સુરતા હોય હરી મળવા તણી, તો સત્સંગમાં ધાઓ,
વેગે મનુષ્યા જન્મ વહી જાશે, પાછળ થશે પસ્તાવો સંતોરે૦ ૪
જગકર્ત્તા ઇશ્વર તણું, નથી કાંઈ અજાણ્યું;
મિશ્રીત કર્મનું ફળ આપશે, સુખ સ્વર્ગજ તણું. સંતોરે૦ ૫
પુન્યનો ભોગવટો જ્યારે પુરો થશે, પાછા ફરવું પડશે;
મૃત્યુ લોકમાં રહેશો ભટકતા, ચોરાશીનું લગડું ચઢશે સંતોરે૦ ૬

ભાઇરે ગીતામાં શ્રી કૃષ્ણે કહ્યું, તે વચનને પરમાણો;
મનના પ્રપંચ મુકી દેઇ, સત્ય વસ્તુને જાણો. સંતોરે૦ ૭
લાલચ મુકી હરીને ભજો, કાયા કલેશ ન વાધે;
મુક્તાનંદ ચરણે સોમો, ભણે મોક્ષ પદ લાધે. સંતોરે૦ ૮

પદ ૨—રાગ બિહાગ.

નાથ કેશે સુરદાસકો કર સહાયો,તુમ અંતરજામી કહાયો. નાથ કેસે. ટેક
નિજ ભક્તને કારણ વિભુ. ઝટપટ ઉઠકે ધાયો;
કુપમેં ગીરત ઉગારી લીનો, લાઠી પકડકે હઠાયો. નાથ કેસે૦ ૧
રકઝક બહોતેરી કીના, ના ના મુખસેં કહાયો;
ચરિત્ર ભરે હો પ્રભુ મેરે, તુંહી મેરે મન ભાયો નાથ૦ ૨
અબ કહાં જાઓ મેરા પ્યારા, ઢુંડત ઢુંડત હાથ આયો;
છોડું નાંહી પ્રાણ જાવે તબ, હરી દરસ દિખાયો. નાથ૦ ૩
સાથ લે ગયે નીજ ધામ પદ, રચનેકો આરંભ કરાયો;
રચતે રચતે શરીર છુટયો, પીછે સુરશ્યામ કહાયો. નાથ૦ ૪
પહેલા બિગડયા સોહિ સુધર્યાં, હરિસંગ ચિત જોડાયો;
કહે સોમો પ્રભુ તુમ્હારે ચરણકો, મોહે ભરોસો આયો. નાથ૦ ૫

પદ—રાગ બિહાગ.

નાથ તેરી માયા કે વશ પ્રાણી, માયા દેખી જગ ભરમાણી.નાથ૦ટેક.
ધન પુત્ર દારા કે કારણ, સાધે ભૈરવને ભવાની;
જંત્ર મંત્ર તંત્ર કરાવે, ત્રિવિધિ તાપે તપાણી. નાથ૦ ૧
બાધા આખડી ઘણેરી રાખે, દેવને દેવાળિયા માની;
કામના પુરયા પછી કથા કરાવે, પોતાને શાહુકારી જાણી.નાથ૦ ૨

દેવને છેતરવા બેઠો, મેવા બતાવી કલ્લી લે તાણી;
દેવ કોઈના છેતરયામાં નાવે, સમજ્યો ન મૂઢ અજ્ઞાની. નાથ૦ ૩
માયા મિલે તો ધર્મ દે ત્યાગી, ભક્તિ ઊંચે બાંધે તાણી;
નીજ સ્વાર્થ માટે હિંસા કરાવે, દયા ઉરમાં ન આણી નાથ૦ ૪
એમ કરતાં જો બાળ ન થાય, પછી વહેમમાં વેચાણી;
ભૂત કઢાવા જાય ભુવા ઘેર, ધુણી ધુણી ડોક થકાણી. નાથ. ૫
ક્યાંથી ભૂત પેઠું ક્યાં થઈને ગયું, તેની ખબર ના જાણી;
ગાંઠનું નાણું ગુમાવી બેઠો, નર નારીનું કહેવું માની, નાથ૦ ૬
તોએ કાંઇ કાર્ય સરયું નહિ, ત્યારે પાછળથી પસ્તાણી;
હવે તો કામ કોણજ કરશે, એમ ઉમ્મર આખી ગમાણી. નાથ૦ ૭
નાથનું નીરમેલું શકયો નહી સમજી, આપ મત આગળ તાણી;
વિશ્વાસ વિના અથડાઇ મરે, અંધી દુનીયાં અજાણી. નાથ૦ ૮
માત ઉદરમાં રક્ષણ કીધું, છોડાઈ ગર્ભવાસ ખાણી;
કહે સોમો પ્રભુને વિસારી, અવરસે જઇ બંધાણી. નાથ૦ ૯

ભજન ૧—(ગુરૂ પાંચ તત્વ મિલકેજી,) એ રાગ.

ગુરૂ તન તંબુરા મન મંજીરે, તારમાં તાર મિલાયા રે. ટેક૦
ગાંજા પીધા ગુરૂ ગમકા, આપમાં આપ દરસાયારે. ગુરૂ૦ ૧
અગમ નીગમ સુજવા લાગ્યા, ભેદ ભરમ ઉડાયારે;
ઓહંસોહં દો એકતા મિલકે, પ્રેમ ભજન ધુન લાયા. ગુરૂ૦ ૨
સત્ય શબ્દ પ્રમાણા લેકે, હજુરી પટા લખાયારે;
ખરાની સમશેર કરમાં ઝાલી, સુરતી સાખે ગવાયા. ગુરૂ૦ ૩
બાવન અક્ષર બહાર બોલે, રૂપરંગ નહિ કાયારે;
નવ તીન પાંચ પચીશ પર, આત્મ અમર પરખાયા. ગુરૂ૦ ૪

તન મનકા નેહ છુટયા, જગકા ભાન ભુલાયારે;
જ્યાં દેખુ વાં સાહેબ દરસે, દરિયા લેહેર સમાયા. ગુરૂ૦ ૫
ગુરૂ શિષ્યકી ગમ નહિ મોએ, ધ્યાતા ધ્યાન બિસરાયારે;
શબ્દ ઉચારે નહિ વેદ વિચારે, સો અનુભવ ઉર આયા. ગુરૂ૦ ૬
સબ કછુ કરતા તોએ અ કરતા, જલપાદક ન પરસાયારે;
સોમા સદગુરૂ પુરા મળિયા, ભેદ ખોલ બતાયા રે. ગુરૂ૦ ૭

**ભજન ૨**–( લેને લેને લાભ જીવને જોતાં નહી જડે ) એ રાગ.

જો અંતરમાં આતમ રામ, બહાર ભીતર સઘળે;
બાહેર ભીતર સઘળે, ભુલ્યા ભમતા ફરે. અંતરમાં૦ ૧
સદગુરૂ શરણે ગયા વિના, જે હાથે સાધન કરે;
અજ્ઞાની આફળે ઘણું, સદનોમાં જોતા ફરે. અંતરમાં૦ ૨
આપની ઉરમી ગળે નહી, ને પર બોધ કરે;
પ્રભુને પરોક્ષ જાણી, તિરથોમાં અથડાઈ મરે. અંતરમાં૦ ૩
વિના વૈરાગે વાણી કથે, આપોપું ન ગળે;
અધુરીઆ આથડે ઘણું, અતિ આશ વિષયની કરે. અંતરમાં૦ ૪
જ્ઞાન વિના શબ્દ ગુણુ ગાયે, ગુરૂની ગમ ન મળે:
તાર બજાવી લોક રીજાયે, તેમાં કારજ શું સરે. અંતરમાં૦ ૫
પુરણ ભાગ્યે સદગુરૂ ભેટે, તેનું ભાગ્યજ ભળે;
ગુરૂ શબ્દને ગ્રહણ કરી લે, તો પાસમાં પ્રભુ મળે. અંતરમાં૦ ૬
ગુરુ મુક્તાનંદ પ્રતાપે, દાસ સોમો એમ ઉર ધરે;
સદગુરુ સાને જે જન વર્યા, તે સત્ય સ્વરુપે ભળે. અંતરમાં૦ ૭

**પદ ૨**—રાગ ઉપરનો.

મને સદગુરુ કેરી સાનમાં તો, સોહંગ બુટ્ટી જડી;
સોહંગ બુટ્ટી જડી મારી સુરતા સાહેબ સંગ વરી. મને સદ્ગુરુ૦ ૧

સોહંગ બુટ્ટી ચૌદ ભુવન, વૈકુંઠમાં પસરી;
અણુઠામ ઠાલો ન દિસે, જ્યાં જોઉ ત્યાં હરી હરી. મને૦ ૨
દેવ દાનવને નાગ મુનીમાં, સોહંગરામ રહ્યા રમી;
વેદ શ્રુતિ શાખ વદે, બોલે તે બીજો નહિ હરી. મને૦ ૩
દ્વૈત ભાવના છુટી હમારી, એક અદ્વૈતની પારખ કરી,
તન મનની તૃષ્ણા ત્યાગી, મોહ મમતા થઇ પરી. મને૦ ૪
તોડી પાડયો કોટ કુબુદ્ધિ, કર્મ ભર્મ ગયા બે ટળી;
શબ્દસે સુરતા જાગી, બ્રહ્માનંદમાં ભળી. મને૦ ૫
દોઉ કરજોડી દાસ સોમો, કહે છે કરગરી;
સદ્‌ગુરુ મુક્તાનંદ મળ્યા, તો આદ્ય મુક્તિ મળી. મને૦ ૬

## પદ ૩ જું—રાગ ઉપરનો.

સમર સમર નીજ નામ, અવસર આવો નહિ મળે;
આવો નહિ મળે, ફેરા લક્ષ ચોરાશી ટળે. સમર૦ ૧
અવર ઉપાસના કર્યાથી, કાંઈ કારજ નહિ સરે;
આકડાના વૃક્ષથી, અંબ ફળ ના ઉતરે. સમર૦ ૨
કલ્પ વૃક્ષ છાંયા છોડી, જઈ બેઠા બાવળીયા તળે;
ઉસર કેરા જળથી કાંઇ, પ્યાસ પુરી ના ધરે. સમર૦ ૩
નીજ કરતા પ્રભુ વિસારી, દેવીદેવતાનું સમરણ કરે;
કોણ આવી છોડાવે, અંતે જમના હાથે ચડે. સમર૦ ૪
જ્ઞાન હિણાને ગમ ન પડી, માયા અંધારી વડે;
તુચ્છ સુખને સત્ય માની, હાથે ફાંસો ઘાલ્યો ગળે. સમર૦ ૫
કાષ્ટ નાવમાં બેઠા વિના, બેઠો તરવા પથ્થરવડે;
પાર તો પહોંચે નહીં, કીનારે બૂડી મરે. સમર૦ ૬

ચૈતન પુરૂષને સેવે તો, ભવસાગર સેહેજે તરે;
**સોમદાસ** સદ્દગુરુ પ્રતાપે, પાછો ફેર ના ફરે. સમંર૦ ૭

**પદ ૪ થું**—રાગ ઉપરનો.

હરીનું લેતાં નામ, જીવડા આળસ તું કેમ કરે;
આળસ તું કેમ કરે, શીરપર કાળનું ચક્ર ફરે. હરીનું. ૧
જેમ તેતરને પકડવા બાજ, ફેરી ફર્યા કરે;
નાસતાં કુદતાં મંજારી, મુષાના પ્રાણુજ હરે. હરીનું૦ ૨
પાણીનો પરપોટો કાયા, પળમાં તે તો પડે;
મારૂં મારૂં કરી, મિથ્યા, અભિમાનમાં મરે. હરીનું૦ ૩
તારૂં તેમાં કાંઈ નથી, તું જોને વિચારી ખરે;
સામગ્રી સૌ હરીતણી, તેમાં ધણીઆપું શીદ ધરે. હરીનું૦ ૪
તારૂં ધાર્યું થાશે નહી, અણધાર્યું આગળ પડે;
ધણીનો ધાર્યો મનસુબો હર બ્રહ્માથી ન ફરે. હરીનું૦ ૫
હું મારૂં હરીને અરૂપી, જો ધ્યાન નિરંતર ધરે;
**સોમદાસ** સદ્દગુરુ પ્રતાપે, ભવસાગર સેજે તરે. હરીનું૦ ૬

**ભજન**—મહીના—આત્મ જ્ઞાનના.

( સખી પડવે તે પંથે સીધાવ્યારે )—એ રાગ.

કારતકે માસે કઠણુ મારગ કાપ્યોરે, સત શબ્દ ગુરુજીએ આપ્યોરે;
તે રસ રોમ રોમમાં વાપ્યો. હરીરસ પ્રેમથી મેં તો પીધો રે. ૧
માગશર માસે મરજીવા થઈનેરે, સતગુરુના શરણાંમાં રહીને રે;
કર્મ ધોયાં જ્ઞાન ગંગામાં નાહીને. હરીરસ પ્રેમથી૦ ૨
પોષ માસે પરમપદ પામ્યોરે, તાપ ત્રિવિધિના વિરામ્યો રે;
હવે હરી આકાર રંગ જામ્યો. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૩

મહા માસે તો મન મારૂં માન્યુંરે, સુખ નીજાનંદ નિત્ય જાણ્યુંરે;
ટળ્યું તીમરને ભભક્યો ભાનું. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૪
ફાગણ માસે નફિકરા થઇ ફરિયેરે, બીજી અન્યોપાસના શું કરીએરે;
ધ્યાન નીજ આતમનું ધરીએ. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૫
ચૈતર માસે ચિંતામણી સાચીરે, સુરતા સોહંગ સંગ રાચીરે;
હું તો ગગને ચઢી હવે ગાજી. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૬
વૈશાખ માસે વિચાર એ કીધોરે, લહાવો ગુરૂગમનો લીધોરે;
અજરામૃત પ્યાલો પીધો. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૭
જેઠ માસે જગજીવન મળિયારે, બાહેર ભીતર સભર ભરિયારે;
ફેરા આવાગમનના ટળિયા. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૮
અષાડ માસે આનંદમાં રહીએરે, પીઉનાં દેદાર પળપળ લઇએરે;
હવે વહેતામાં શીદ વહીએ. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૯
શ્રાવણ માસે સચિદાનંદ સ્વામીરે, સબઘટ વ્યાપક અંતરજામીરે;
એ તો અરૂપ છે અનામી. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૧૦
ભાધરવે બ્રહ્મમાં ભળિયારે, વિત્યા દિવસ પાછા વળિયારે;
મારાં સરવે કારજ સરિયાં. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૧૧
આસો માસે અખંડ આત્મ જાણ્યોરે, પૂર્ણાનંદ મેં પિછાણ્યોરે;
ઉલટ કે આપમાં સમાણો. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૧૨
અધિક માસે અનુભવ જાગ્યોરે, સતગુરૂ શબ્દનો રંગ લાગ્યોરે;
ભવસંસારનો ભય ભાગ્યો. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૧૩
સંવત ઓગણી સીતેરની સાલેરે, કારતકી પુનમને ગુરૂવારેરે;
સંત પધાર્યા મારે દ્વારે. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૧૪
સદ્ગુરૂ મુક્તાનંદ સ્વામીરે, પુરણાનંદ અંતરજામીરે;
દાસ **સોમો** કહે શીશ નામી. હરિરસ પ્રેમથી૦ ૧૫

**ભજન**—( નાથ તુમ જાનત હો સબ ઘટકી. ) એ રાગ.

બોલતહે સબ ઘટમેં, સાહેબ બોલતહે સબ ઘટમેં;
ગુરૂગમ જ્ઞાને ગોતીને જોતાં, પાયો ઉલટ સુલટમેં. સાહેબ ટેક.
સાહેબ મુજમેં મેં સાહેબમેં, અબ નહી સાહેબથી જુદા મેં;
જેમ બીજ માંહી વટ રહતહેં, બીજ રહતહે વટમેં. સાહેબ. ૧
સાહેબ સત્તાસે સબ હાલત ચાલત, રહતહે આનંદ મગનમે;
ચમક દ્રષ્ટિ જેમ લોહ ચલાવે, પણ ક્રિયા ન દિસે ચમકમે. સા. ૨
અંતર પડદે રહી ખેલ કરતહે, મોહ પમાડયું જગત માયામેં;
બાજીગર જ્યું પુતલીયાંકું, લટકા કરાવત આપસમેં. સાહેબ. ૩
ન્યારા રહેકર નાચ નચાવે, વ્યાપક ચૌદ ભુવનમેં;
વ્હે ખેલે વ્હે ખેલાવે, ગાવે ઉપનિષદમેં. સાહેબ. ૪
બ્રહ્મજ્ઞાની ગુરૂ મુક્તાનંદ મળિયા, સમજાયો સાનુમેં;
દાસ **સોમો** હવે દીસત નાંહી, અસ્તિ ભાંતિ પ્રિય રૂપમે. સા ૫

**ભજન**—સૌનું કરો કલ્યાણ, દયાળુ પ્રભુ સૌનું કરો કલ્યાણ—એ રાગ.

સમરી લે શ્રી રામ, હો મન મેરા સમરી લે શ્રી રામ;
રામ નામ છે સમરણ સાચું, અંતે આવશે તારે કામ. હો મન. ૧
ભજ નિરંતર અંતરમાંથી, બેસે નહી કાંઈ દામ. હો મન. ૨
ધન જોબન ભગનિ સુત દારા, એ સ્વારથીયાં છે તમામ. હો મન. ૩
કાયા ને માયા બાદલની છાયા, પલ રહે ના ઠામ. હો મન. ૪
સાચું શરણું લે શ્રીહરિનું, પતિત પાવન ઘનશ્યામ. હો મ. ૫
ભક્ત ઉધારણ ત્રિભોવન તારણ, સુખસાગર સુખધામ. હો. મન. ૬
દાસ **સોમા** નામ સમરણથી, ઠરીને બેસીશ તું ઠામ. હો. મન. ૭

## અથ થાળ લિખ્યતે.

હરી હેતે જમવા આવોરે, નંદ સલુણા;
આવો તો લઇએ લાહાવોરે, પ્રીતે પરૂણા, ટેક.
વાલાજી મારા સકળ સામગ્રી તમારી,
લેઈ અરપું દેવ મોરારીરે. નંદ સલુણા. ૧
વાલાજી મારા જળ જુમનાનું છે સારૂં,
તમ પાવલીઆ પખાળુંરે. નંદ સલુણા. ૨
વાલાજી મારા ચંદન ઉતારી મેં રાખ્યું;
માંહી કેસર તો નાખ્યુંરે. નંદ સલુણા. ૩
વાલાજી મારા ગુલાબ પુલની ગુંથી માળ;
હેતે પેહેરાવું હરિ હારરે. નંદ સલુણા. ૪
વાલાજી મારા પ્રેમનાં પકવાન કીધાં સારાં;
વિવેક બૈરાગ ખટ સંપતિ વાળાંરે. નંદ સલુણા. ૫
વાલાજી મારા શ્રદ્ધાનો શીરો મેં તો કીધો;
પીરશીને આગળ દીધોરે. નંદ સલુણા. ૬
વાલાજી મારા ભાવનાનો ભાત છે સારો;
સામાધાન ઘીદોરો વાળ્યોરે. નંદ સલુણા. ૭
વાલાજી મારા સંશયનું શાક મેં તો કીધું;
દાળમાં અટામણ ભ્રાન્તિનું દીધુંરે. નંદ સલુણા. ૮
વાલાજી મારા અહંમમતાનાં પાન બીડાં;
એકમાં અનેક છે મીંડાંરે. નંદ સલુણા. ૯
વાલાજી મારા મુખવાસ કરજો ભાવે;
દાસ સોમો મન રીઝાવેરે. નંદ સલુણા. ૧૦

**ભજન—( ધન ગુરૂ દાતા મેરા )—એ રાગ.**

ધન્ય આજ દંનનેરે, ધન્ય આજ પળનેરે, સદગુરૂ સંત પધારેજી.
ચરણુ પખાળીને ચરમામૃત લેઉ તો, પ્રાશ્ચિત સઘળાંરે જાયજી ૧
ગરજના ગોદડાંને, દીનતાના તકીયારે, પ્રેમકેરી ચાદરો બીછાવુંજી;
અગર ચંદનનીરે, આડ લીલાટે કરૂ, ચીતરૂપી ચોખલીએ વધાવુંજી.૨
પ્રેમ કેરા પુષ્પને પ્રેમ કેરા ગજરારે, હરખનો હાર પેહેરાવુંજી.
પંખેથી ઢાળુંરે, ઝીણા ઝીણા વાયરારે, ભાવનાની આરતી ઉતારૂંજી.૩
પ્રીતિનીરે નીતિ જોઇને, સદગુરૂ રીઝયારે, દીયા મહાવાકય ઉપદેશાજી.
જનમ મરણકારે બંધન કાપ્યા તો, છુટી ગયા દેહ અધ્યાસાજી.૪
સદગુરૂ મળીયા માહારા સરવે કારજ સરીયાંરે, નીરગુણુનાથ ઘેર આવ્યાજી;
મુક્તાનંદ પ્રતાપે દાસ **સોમો** કેહેછે, તો જમકેરા દાણ ચુકાર્યાજી.૫

**ભજન—પુનમચાંદનીના ગરબાનો રાગ.**

હરીજન સમજુ થઇને સદગુરૂ સંતોને સેવજોરે;
ગરજુ થઇને રહેજો, પામવા આત્મજ્ઞાન.
પ્રથમ માન બડાઈ અહંતા મમતા મેલજોરે;
સાખી—વેદવેત્તા બ્રહ્મનિષ્ટની, શરણે રહેવું સજ્જન;
કલ્યાણકારક એહ છે, ત્યાં અરપો તનમન ધન;
નિઃસંદેહ બોધ પામો, વામો ત્રિવિધિ તાપ,
અનેક જનમનાં અઘઓઘ, સંચીત મૂળ સઘળાં બળેરે. હરી. ૧
સાખી—પતંગીયા સમ પ્રેમથી, કરવો સદ્ગુરૂ સંગ;
કીટનો ભ્રમર બને, ચડે સંતનો રંગ;
રંગ તો ચઢશે સરશે, સેહેજે સઘળાં કાજ;
દિનતા ત્યાગીને આવશે દશા રાજનીરે. હરીજન. ૨

સાખી—નિશ્ચળ અંતઃકરણથી, ધારણ કરવાં ગુરૂનાં વેણ;
સ્વયં ભાનુ ભભકશે, નિવૃત્ત થાશે રેણ.
પછી જગત સઘળું નિજાનંદ રૂપ ભાસશેરે;
થાશે અંતરમાંથી દ્વૈત ભાવના દૂર. હરીજન. ૩
સાખી—જીવ શિવ ભેદ ભ્રાન્તિ ટળે, આવે સુખ નીજ ઘેર;
હરતાં ફરતાં બેસતાં, ઉપજે આનંદની લહેર;
આનંદ ઉપને સુપને દુઃખને તો દેખે નહિરે;
સાક્ષી થઇને વરતે દેહ સંબંધીનો સાથ. હરીજન. ૪
સાખી—જીવતાં મોક્ષ પદવી મળે, અવિચળ સુખ અનંત;
જો જાણે સહુ આંપમાં, પશુ પક્ષી જીવ જંત.
સચ્ચિદાનંદ વિના ઈતર કંઈ દેખે નહીંરે;
તેને ગ્રહેવું તજવું થાશે સરવે સમાન. હરીજન. ૫
સાખી—પૂરવ પુન્ય પ્રતાપથી, મળ્યા મુક્તાનંદ ગુરૂદેવ;
દાસ **સોમા**પર દયા કરી, લખાયા નીજ ભેવ;
અભેદ અછેદ અડોલ અખંડ અનાદી આતમારે;
ન આવે ન જાવે વેદ સ્મૃતિ નિત્ય ગાય, હરીજન. ૬

પદ ૧—રાગ વેરાડી.

આત્મા એકછેરે, ભાઇ એક ઉદક એક ખાણુજી;
બાહાર આવીને ઉત્તમ મધ્યમ, થઈ છે ખેંચાતાણુ. આત્મા–ટેક.
બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિ વૈશ્ય શુદ્ર વિધવિધના વિચારજી;
સરે જોતાં સોનું એક છે, તેના ઘાટ ઘડ્યા બેને ચાર આ. ૧
જ્ઞાન દ્રષ્ટિએ ગોતીને જુવો, તમે પાખંડ માં કરો માંડજી;
સરે જોતાં એક શેલડી, તેનાં ગોળ સાકર ને ખાંડ. આત્મા. ૨

હાથે હસ્તિનું હાડ પહેરી, નિત્ય સોહાગણ નાહાયજી;
નવીન ચોકા અટકે કરે, એ પેખો પ્રગટ અન્યાય. આ. ૩
અનેક નદિએ નિર વહે, તેમે જુજવા મત જાણજી;
સાહેરે જાતાં સર્વે ભેળી, તે નિર થયું નિરવાણ. આત્મા. ૪
આચારીને સદા અવગત, મૂળ જોતાં મર્મજી;
કહે અખો આત્મ ચિન્યા વિના, એના કેદી ન ખુટે કર્મ. આ. ૫

## પદ ૨ જું.

એવા કોઈ અનુભવિરે, કરે ભાઇ દ્વૈતનો સંહારજી;
અગ્નિ બાળે જેમ કાષ્ટને, ટળે જાત વર્ણ વ્યવહાર. એવા ૧
ધુંવો ત્યાં લગી નીસરે, જ્યાં લગી કઠણ હોય આપજી;
ઘટત ઘટત ઘટી ગયું, પછી ન રહ્યું પુન્ય કે પાપ. એવા. ૨
માંખી ત્યાં બેસે નહી, તેના તાપે તે ટળી જાયજી;
એકમેક અંતર નહીં, એના રૂપે ના રહેવાય. એવા. ૩
સમજીને સમાઇ રહ્યા, કોઈ અનુભવિ આત્મ જ્ઞાનજી;
સત્ય અસત્ય નહી બુટીયા, આતો સમજ્યા કેરી સાન. એવા. ૪

## પદ ૩ જું.

આવું જેને ઉપન્યુંરે, તેને ના રહ્યું કહ્યાનું કાંયજી;
કથવું બકવું સુણવું સાંભળવું, સર્વે આવ્યું માંહ્ય. આવું. ૧
સાકર કેરી પુતળી, વૈરાટ રૂપે થાયજી;
સઘળે સરખી રસભરી, એને ગોઠે ત્યાંથી ખાય. આવું. ૨
એકાએકી જાહાન્વી, તેના જુજવા છે ઘાટજી;
પાતક ટાળે પિંડનું, જ્યાં નાહાય ત્યાં નિરાટ. આવું. ૩
ગોળી કોરીને ગરબો કર્યો, તેને બહુજ બારાં થાયજી;
તે મધ્યે દીપક એક છે, તેને દ્વારે દ્વારે દેખાય. આવું. ૪

ભગત ભગવંત એક છે, એમ સમજે તો સંશય જાયજી;
કહે બુટો જેમનું તેમ છે, પછી ઘણું કહે શું થાય. આવું. ૪

## પદ ૪ થું.

ગુરૂ જ્ઞાનિ મળ્યારે, મને આપ્યો આત્મ લક્ષજી;
દેહાભાવ છુટિ ગયો, હવે મટી પક્ષાપક્ષ. ગુરૂ૦ ૧
જળ તરંગ પરપોટા, જળથી ભિન્ન ન જાણુજી;
ઉપજે વણુસે જળમાંહી, એમ વસ્તુ લે પીછાન. ગુરૂ૦ ૨
મેઘ વૃષ્ટિએ બીન્દુ કહિયે, ફોરાં તેનું નામજી;
ફોરાં કુટી જળ થાયે, તેનો ગંગા મધ્યે ઠામ ગુરૂ૦ ૩
નિરની નવસે નવાણું, નહિ નામ કહેવાયજી;
સમુદ્રમાંહી સમાતાં, તેનું નામ નહિ ટળિ જાય. ગુરૂ૦ ૪
તલાવ કુપ વાપી કેરૂ, તે પણ જળ કહેવાયજી;
શુદ્ધ અશુદ્ધ હોય ભલે, જુમનામાં મળી જાય. ગુરૂ૦ ૫
સાગરનું નિર વાદળે ભર્યું, આકાશમાં લેઇ જાયજી;
અવનિ પડતાં વરસાદ કહેવાય, નદિમાં એકતા થાય. ગુરૂ૦ ૬
જગત બુદબુદા લેહેરી કહીયે, બ્રહ્મ સાગર સમાનજી;
કહે **સોમો** મારાપણું મુકી, હરહરિજન એક માંણ ગુરૂ૦ ૭

## પદ ૧ લું—બિહાગ.

કલ્યાણ કદિ ન થાય, બ્રહ્મ વિચાર વિના કલ્યાણ કદિ નથાય. ટેક
બાવો થઇને મુરતી પુંજે, ઘંટ શંખ બજાય બ્રહ્મ૦
ભલે ગેરૂનો વેશજ પહેરે, જગત ધુતિ ખાય. બ્રહ્મ૦
તાલ તંબુરા નિત્ય બજાવે, તાલી પાડે લોક રીઝાય. બ્રહ્મ૦
તપસી થઇને ધુણિ જો તાપે, પંચાગ્નિ જલાય. બ્રહ્મ૦
બાણ સજ્યા ઉપર સુવે, કામના ઉર બંધાય. બ્રહ્મ૦

ભોગ છાડીને જોગ જો લેવે, માયા નારે તગાય. બ્રહ્મ૦
ઉદાસી થઈને ફરે જંગલમાં, ભ્રમણામાં ભટકાય. બ્રહ્મ૦
ઘેર રહીને સાધન જો સાધે, હુંપદમાં મરી જાય. બ્રહ્મ૦
જે જે સાધન કરે તેમાં, હું માહારૂં નહિ તજાય. બ્રહ્મ૦
કહે **સોમો** સદ્‌ગુરૂ સેવે તો, સહેજમાં કલ્યાણ થાય. બ્રહ્મ૦

### પદ ૨ જું—રાગ ઉપરનો—બિહાગ.

તજો દેહાભિમાન, હે મન માહારા, તજો દેહાભિમાન;
હાડ માંસની બની આ કાયા, મળ મુત્ર સમાન. હે મન૦
લોહિ લાળ—પરૂ માંહિ ભર્યું, ચામ લપેટયું જાણ. હે મન૦
કોઇ પદાર્થ માંહી ન સુંદર, કાયા નરકની ખાણ. હે મન૦
ચાર ખાણી થઈ યોનિથી, નર નારિ પશુ માન. હે મન૦
બ્રાહ્મણ ક્ષત્રિય વૈશ્ય નહિ તું, તું નહિ શુદ્ર જાણ. હે મન૦
જાતિ વર્ણ છે વપુ કેરી, નહિ આત્મની પીછાણ. હે મન૦
ભેખશેખને જંગમ જોગી, એ દેહનાં ધર્મ જાણ. હે મન૦
બ્રહ્મચારિ ગ્રહસ્થ સન્યાસી, કહેવાય પ્રસ્થવાન. હે મન૦
ચાર આશ્રમથી આત્મ ભિન્ન છે, તે પદ તું નિરવાણ. હે મન૦
કહે **સોમો** સતગુરૂ ભેટે તો, આવે સમજ ને સાન. હે મન૦

### પદ ૧ લું—રાગ ચોપાઇ,

ભભા ભજન થકી ભય ટળે, નીશ્ચે કાળ કરાળ ના ગણે;
ભેખ ધરે જો સીદ્ધી થાય, તો ભાંડ ભવૈયા વૈકુંઠ જાય;
જેવો ભાવ તેવા હરી ફળે, ભભા ભજન થકી ભય ટળે;
મુંડ મુડાવે હરિને કાજ, લોક પુજે ને કહે મહારાજ.
મન જાણે હરિએ કૃપા કરી, માયામાં લપટાણો ફરિ;
સઉને મન તે કરે કલ્યાણ, **અખા** એને હરિ મળ્યાની હાણ.

અંગ આળસે તપસી થયો, ઘર મેલીને વનમાં ગયો;
કામબાણ ન શક્યો જાળવી, રડવડતી એક આણી નવી.
શ્વાન ભસાવે ને હીંડે છકયો, અખો હુઓ નહીં ને ઘર નવ રહ્યો;
જ્યાં જોઇએ ત્યાં કુડે કુડ, સામા સામી બેઠા ભુડ;
કોઇ આવીને વાત સુરજની કરે, તે આગળ લેઈ આંચજ ધરે;
અમારે હજાર વરસ અંધારે ગયાં, તમે આવડા ડાહ્યા ક્યાંથી થયા,
લીલા વૃક્ષની ઓઠે રહે, જેમ પારધિ પશુને ગ્રહે;
હરિને ઓઠે ધુત્તા ઘણા, ઉપાય કરે કનક કામની તણા;
અખા એવા ગુરૂ શું ઉતારે પાર, જેના શિષ્ય ગર્ધવ ને ગુરૂ કુંભાર.

## દોહા.

રામ કહો કૃષ્ણ કહો, કહો ગોવિંદ ગોપાળ;
અનેક નામ આત્મ તણાં, **સોમા** ઉર વિચાર. ૧
ગોવિંદ કહો ગોપાળ કહો, કહો રામ રહેમાન;
અલ્લા તાલા ખુદા કહો, **સોમા** સર્વે આત્મ જાણ. ૨
હિંદુ તુરક ધર્મની, થઇ રહી ખેંચાતાણ;
**સોમા** સમજ્યા વિના, એ સર્વે અજ્ઞાન. ૩
પ્રભુ સર્વેમાં એક છે, અન્ય નહીં બીજું કોય;
દેહ દર્શી ને દર્શે નહી, **સોમા** વિચારી જોય. ૪
હિંદુ ભજે રામનામ, તુર્ક ભજે રહેમાન;
**સોમા** સમજ્યા વિના, કેમ થશે કલ્યાણ ૫
રામ રહિમમાં ભેદ નહીં, સર્વેનો એક ભગવાન;
ચોખા કહો ચાવલ કહો, **સોમા** અભેદ માણ. ૬
**સુંદર** સાધન સબ કરે, કહે મેં મુક્તિમેં જાય;
આત્મકે અનુભવ વિના, કહુ મુક્તિ વે નાંહાય. ૭

દુર કરે સબ વાસના, આશા રહે ન કોય;
સુંદર વાહી મુક્તિ હૈં, જીવતેહી સુખ હોય. ૮
સુંદર જ્ઞાન પ્રકાશતે, ધોખા રહે ન કોય;
ભાવે ઘર ભિતર રહે, ભાવે બનમેં સોય. ૯

## કળિજુગનાં લક્ષણ વિષે.

રાગ—અલબેલીરે અંબે માત જોવાને જઇએ.

આવ્યો આવ્યો કળજુગ મહા ક્રુર, બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ કીધી;
ના પડી ભાગવતની બુજ, સમજ અવળી લીધી. ટેક. ૧
દશમા સ્કંધમાંહી કહ્યું, રમ્યા શ્રીકૃષ્ણ રાસરે;
વ્રેહવાળી શ્રીકૃષ્ણચંદ્રે, ગોપિયોની પુરી આશ. સમજ. ૨
ધર્મ સ્થાપન કારણ સરજ્યા, ધાર્યું શિરગુણ રૂપરે;
ધર્મમાં અધર્મ વર્તે તો, કોણ કહે જગભૂપ. સમજ. ૩
પ્રભુનું ઓઠું લેઈ જગમાં, એવાં કરે જે કૃત્યરે;
રૈ રૈ નર્કે તે જવાના, ના મટે જન્મ ને મૃત્ય. સમજ. ૪
મીરાં મેહેતા ગોપીયોના વાદે, સૌ કરે છે ભક્તિરે;
ભક્તિનો તો ભેદ ન જાણે, ન છુટે વિષય આસક્તિ સમજ. ૫
દેખાદેખી સૌકો ચાલે, કરે છે દોડાદોડરે;
નાચે કુદે તાળીઓ પાડે, રંડિ રાડવા ભાંડ. સમજ. ૬
ધણી વગરની રાંડેલી તે, શું કરે બીજું કામરે;
માથે રહ્યું ના કોઈ કહેનારૂં, રાતે ભટકી ભજે રામ. સમજ. ૭
બે રાંડેલી ને એક સવાસણ, તાલ મચાવે સારોરે;
મધ્યરાતે જાય ભજનમાં, સુતો મુકી ઘરવાળો. સમજ. ૮
નીજ ધણીને સોંપીને જાયે, સંભાળજો ઘરબારરે;
હું ભજનમાં જઇને આવું, ફીકર કરતાં ન થાય સવાર. સમજ. ૯

તોયે ધણી કાંઈ ના બોલે, સુખે જવા દે બહારરે;
અજ્ઞાનિને ઝાઝું શું કહીયે, સારો ગામડીયો ગમાર. સમજ. ૧૦
હાથ માંહી ધોકો લેઇને, મારે બેને ચારરે;
રામ રાજીઓ તરત જોડાવે, તેનું પાપ નહીં લગાર. સમજ. ૧૧
ભોળી ભક્તાણી થઇને દોડે, કહેડમાં કોથળી ઘાલેરે;
રાખેલાને મળવા કાજે, જઈ ભજનમાં માહાલે. સમજ. ૧૨
આખી રાતનું કરે જાગરણ, દાહાડે ઉંઘ બહુ કાહાડેરે;
ઘર તણું કામકાજ બગાડે, મધરાતે ઘાંટા પાડે સમજ. ૧૩
અલ્યા સાંભળ્યું ઉઘાડજો, ઓ નાથીયાના બાપરે;
આટલી શાની ઊંઘ બળી છે, કીયા જન્મનાં પાપ. સમજ. ૧૪
વાહાણું વાયે દરશન કરવા, દ્વારે દ્વારે દોડેરે;
શ્યામલાલ નટવરલાલ કહીને, હાથ ઠાકોરને જોડે. સમજ. ૧૫
ધણીને કામ સોંપીને આવે, સંભાળજો તમે શાકરે;
છોકરો સુતો રોતો ઉઠે તો, બતાવજો કાંઈ હાક. સમજ. ૧૬
નિજ ધણીની નીંદા કરે ને, બાવાનાં કરે વખાણરે;
ઘર ધણીને ગાળો ભાંડે, કરે માહારાજને પ્રણામ. સમજ. ૧૭
દાંભિકને સૌ કોઈ નમેને, પાખંડી પુજાયરે;
ધર્મની ઓઠે ધન રળે તે, ભક્તિવાન કહેવાય. સમજ. ૧૮
દ્વાદશ સ્કંધમાં પરિક્ષિતને, કહ્યું શુકદેવે સમજાઇરે;
કળિજુગ કેરાં લક્ષણ સર્વ, વાંચી જુવોને ભાઈ. સમજ. ૧૯
રાંડી રાંડવા ભેળા થઇને, રામના ઘાંટા કહાડેરે;
લોકને દેખી મોહ ચઢે તેમ, તાળીઓ બહુ પાડે. સમજ. ૨૦
ઘાંટા તાણે કલ્યાણ થાય તો, વેદ થાય અપરમાણરે;
સંત મહાત્માએ ગ્રંથ કર્યા છે, સમજણ લેવા શાન. સમજ. ૨૧

ઘર ગામને ધામ દેખ્યા વિન, કરે છે દોટમદોટારે;
અંગે બહુ શંખોડી ચોળે, લાજ વિના લંગોટા. સમજ. ૨૨
મેના પોપટને પઢાવવાથી, ભણે છે સીતારામરે;
એનું કલ્યાંણ થવું જોઇએ, મળવું જોઇએ સ્વધામ. સમજ. ૨૩
રાંડવા ખેલની ભક્તિ નહીં, ભક્તિ તો શીર સાટેરે;
શાસ્ત્રે જે લાલચ બતાવી, પાંમર વિષયી માટે. સમજ. ૨૪
બાળકને દવા પાવાને, પતાસુ આપે હાથરે;
સ્વર્ગ ભોગ એવા તમે જાણો, શીદ ભરો આભથી બાથ. સમજ. ૨૫
શ્રાવણ માસે મંદીરોમાં, હીંડોળા બંધાયરે;
નારીયોનાં ટોળે ટોળાં, દરશન કરવા જાય. સમજ. ૨૬
અંગ ઉપર પડે ગોટીલા સ્તનપર હાથ નંખાયરે;
તોયે રંડાને લાજ ન આવે, નિત્ય નિત્ય દોડી જાયરે. સમજ. ૨૭
રાધ્યા ધાંનના પડીયા ભરીને, વખાણીને ખાયરે;
પ્રસાદ છે ઠાકોરનો સારો; કહી મુરખ મન મકલાય સમજ. ૨૮
પચીશના પચાશ કરવા, ઉઠાવ્યો છે ફંદરે;
વિચાર કરી કોઇ ના જુવે, મતિ કેરા મંદ. સમજ. ૨૯
કંઠી બંધાવી ને કાન ફુંકાવ્યા, આપ્યો રૂપૈયો સવારરે;
આણે ટાણે પ્રસાદ ખાવા, બાંધ્યો મંદીરે વ્યવહાર. સમજ. ૩૦
બાવો બેઠો લેઈ પેટનો ધંધો, એ ભક્તિ ન કહેવાયરે;
અજ્ઞાનીને ગમ ના પડે, પાખંડમાં ભરમાય. સમજ. ૩૧
ફાગણ મહીને ગુલાલ ઉડે, કેસુડાં છંટાયરે;
મંદીરોમાં નારીયો સઘળી, મોહ ભરીને જાય. સમજ. ૩૨
નારી ઉપર નાંખે પીચકારી, પેખો પ્રગટ અન્યાયરે;
કોયા શાસ્ત્રમાં એવું લખ્યું છે, અધર્મ એ કહેવાય. સમજ. ૩૩

ઉપરનો તો ધર્મ દેખાડે ને, માંહિ અધર્મે ભરપૂરરે;
કંઠી માળા તિલક ધરીને, થઈ ગયા પ્રભુથી દૂર. સમજ. ૩૪
નાચે કુદે ને તનને તોડે, એ જવાનીનું જોરરે;
દુનિયા તેનું માંનજ રાખે, ઘટમાં અંધારૂં ઘોર. સમજ. ૩૫
બાવાની પગ ચંપી કરે ને, ના કરે ધણીનું કામરે;
એવી નારી હરામજાદી, કેમ કરી રીઝે રામ. સમજ ૩૬
બાવો મુખથી એમ ન બોલે, કરો પતિની સેવારે;
હમકું તો નિત્ય દુધ પીલાવો, લાવી આપો મેવા. સમજ. ૩૭
જે માગે તે લાવી આપે, ધણીને મારે જુએરે;
આ અનીતિ છે કાંઈ થોડી, શીદ જનમી માની કુખે. સમજ૦ ૩૮
અરે આવડી બધી અનીતિ, કહેતાં ન કહેવાયરે;
સાચું કહે જગ મારવા આવે, જુઠું બોલું તો પત જાય. સમજ. ૩૯
શાસ્ત્રમાં કયાં છે બતાવો, કૃષ્ણે કર્યાં કુડાં કામરે;
કૃષ્ણ ગોપીનો વાદ લેઈને, શીદ વરતો છો હરામ. સમજ. ૪૦
કળિજુગમાં દાંભીક ભક્તો, ઘણા થયા હરામીરે;
જગતપતિનું નથી અજાણ્યું, સૌ જાણે અંતરજામી. સમજ. ૪૧
માટે સૌ સજ્જન સમજીને, ઝાલો સાધુનો સાથરે;
જ્ઞાન વિના કોટી કાળે, નહી મળે ત્રીભોવન નાથ. સમજ. ૪૨
દાસ સોમાને સદ્ગુરૂ મળ્યા, ભાગી ભ્રમણા ભૂલરે;
તે દહાડાનો આનંદ ઉપન્યો, ગયું દુઃખનું મૂળ. સમજ. ૪૩

## ભજન ૧.

રે શું સમજ્યો વૈષ્ણવ થઈ, અવિદ્યા જો અળગી નવ ગઇ, ટેક.
જ્ઞાન વૈરાગ ગમે નહી ગાતાં, રાસ કથાના રસીયા;
કામ ક્રોધ મદ લોભ ગર્વ છળ, અંતરથી નવ ખસીયા. રેશું. ૧

તન મન ધન સુત દારા તારૂ, પ્રભુ સમર્પણ ન કીધું;
પાપકર્મે તો પામર જીવે, માથે તાણી લીધું. રેશું. ૨
હિંગ તજે પણ હરામ ન તજે, નિરખે છે પરનારી;
લસણ તજે પણ લાંચ ખાય છે, ન તજે ચોરી જારી. રેશું. ૩
ધનના લોભે જુઠા સોગન, ખાતા પણ નથી બિતા;
જુઠી સાક્ષી જાય પુરવા, ઝટ ઉપાડે ગીતા. રેશું. ૪
છાપાં તીલક તાણી અંગે, મંડળીયોમાં માહાલે;
ગુપ્ત ઘાત અંતરમાં રાખી, ઘણાકનાં ઘર ઘાલે. રેશું. ૫
એકાદશીનું વ્રત આચરે, ફરાળ સારૂ ફાકે;
ઉપર ચોખા અંતર મેલા, પરધન હરવા તાકે રેશું. ૬
એક પ્રભુને ઉરમાં ધારી, પરમાર્થ આચરવું;
નીતિનો મારગ ઝાલીને, ભાળી ડગલું ભરવું. રેશું. ૭
એમ વિચારી જે જન ચાલે, ધર્મ તેહનો સાચો;
કહે છોટમ પરપંચી મારગ, જાણો સર્વે કાચો. રેશું. ૮

## ભજન ૨.

હરીજન નથી થયો તુંરે, શીદ ગુમાંનમાં ગુમે છે;
વૈષ્ણવ નથી થયો તુંરે, શીદ ગર્વ કરે છે ઘેલા. ટેક.
હરીજન જોઇ હૈયું નવ હરખ્યું, ના આવડે હરીગુણ ગાતાં;
કામદામની ચટકી ન છટકી, ક્રોધે લોચન રાતાં. હરી૦ ૧
તું સંગે કોઈ હરીજન થયો હોય તો, તું હરીજન સાચો;
તારા સંગનો રંગ ન લાગ્યો, ત્યાં સુધી તું કાચો. હરી૦ ૨
પર ઉપકાર પ્રીતિ નહિ તુજને, પરનિંદાથી નથી ડરતો;
વાહાલ નથી સચ્ચિદાનંદ સાથે, હીંડે છે હું હું કરતો, હરી૦ ૩

ભજનારૂઢ નહી મન નિશ્ચય, નહી હરીનો વિશ્વાસ;
જગત તણી આશ છે જ્યાં લગી, જગતગુરૂ ને તું દાસ. હરી૦ ૪
પરમાર્થથી પાછો ભાગે, સ્વારથમાંહી સુરો;
કેણી તેવી રેણી ન મળે, ત્યાં લગી તું અધુરો. હરી૦ ૫
આ કરવું આ ન કરવું એમ સૌને શીક્ષા દે છે;
એમાંનું તું નથી આચરતો, અનુચીત કર્મ કરે છે. હરી૦ ૬
મન તણો ગુરૂ મન કરશે, તો સાચી વસ્તુ જડશે;
દયો કહે તને દુઃખ લાગે પણ, સાચું કહેવું પડશે. હરી૦ ૭

## કાયારૂપી બંગલાનું ભજન.

બંગલો અજબ બનાયો હોજી,
બંગલો અજબ બનાયો મેરે દાતા, બંગલો અજબ બનાયોહોજી. ટેક.
ઈસ બંગલેમેં દસ દરવાજા, ખૂબ સૂરત સોહાયો. મેરે દાતા. ૧
પાંચ તત્વકો બંગલો બનાયો, કર્મકો ઠાઠ રચાયો હોજી;
મન અજ્ઞાને માગીને લીધો, રજ બીંદુસે બંધાયો. મેરે દાતા. ૨
સુરતકી સીડી પ્રાણ કેરા થંભા, તૃષ્ણાકો ચણતર ચણાયો હોજી;
આપે કડીયા આપે ચીતારા, આપ અણઘડ સાહેબ સમાયો. મેરે. ૩
કાયા બંગલો સરસજ બનીયો, એહી મેરે મન ભાયો હોજી;
બંગલો મીલ્યો તબ સાહેબકું પાયા, ઘટભીતર દરસાયો. મેરે. ૪
એલ ખોટા પણ ખૂબી ખરી હે, પાયો કાચો ઉઠાયોજી;
કહે સોમો સદ્દગુરૂ પ્રતાપે, બંગલો મેં ના કહાયો. મેરે દાતા. ૫

## ભજન ૧.

( અમને ઓજી કાયારે ભેદ અંતરકા પાયાજી. )—એ રાગ.
હરીકા ભજન કરૂંગારે, મરણસે નહી ડરૂંગાજી. ટેક.

મનકું વાળ્ય હરિસંગ ધાવું, કુબુદ્ધિકું તોડુંગા ભાઈ;
કુડકપટ પ્રપંચ છાંડી, ચિત ચેતનમેં જોડું. હરીકા૦ ૧
સુરત સુરતકુ એક ઘર લાવું, સુષુમણ્ણા સંગ ખેલુંગા ભાઈ;
ઓહંસોહંકા જાપ જપકે, નીજ આનંદમાં મહાલું. હરીકા૦ ૨
ધન ગુરૂ મેરા ધન ગુરૂ દાતા, મોહે દીયા ઉપદેશારે ભાઈ;
જનમ મરણકા બંધન કાટ્યા, દુઃખ હે નહિ લેસા. હરીકા૦ ૩
પંચભૂતકા ભાવ છોડાયા, પંચાતિત પરખાયારે ભાઈ;
જાગ્રત સુપન સુષુપતિ મુકી, તુરિયાતીત ઠરાયા. હરીકા૦ ૪
તુરિયાતીત અચ્યુત ઘર પાયા, જ્હાં નહીં કારણ માયારે ભાઈ;
અજર અમર એક આત્મ નિજ હે, યેહી મેરે મન ભાયા. હરીકા૦ ૫
જીવ બ્રહ્મકા ભેદ મીટાયા, આપો આપ ઓળખાયારે ભાઈ;
ગુરૂ મુક્તાનંદ પુરણ મળિયા, સોમાકું સમજાયા. હરીકા૦ ૬

## ભજન ૨.

હરી હરી ભજન કરી લેરે, મનવા ઠામ ઠરીનેજી. ટેક.
ગુરૂ શબ્દમાં ચિત્ત પરોયા, ચૌદ બ્રહ્માંડપતી જોયારે ભાઈ;
ઈંગળા પીંગળા સુષુમણામાં, મનવા મેરા મોહ્યા. હરી હરી. ૧
બેસતાં ઉઠતાં હરતાં ફરતાં, હરદમ નામ સમરીએરે ભાઈ;
પ્રેમના તો છુટે ફુંવારા, આનંદ મગનમાં રહીએ. હરી હરી. ૨
સુરતા હમારી સોહંસંગ રાચી, ઓર કલપના ત્યાગીરે ભાઈ;
દ્રઢ આસન કીયા અભે ઘરમાં, જોયું નેનથી જાગી. હરી હરી. ૩
આગે પીછે બાહેર ભીતર, સચરાચર દરસાયારે ભાઈ;
નીજ આતમ ન આવે ન જાવે, એહી નીશ્ચે મન આયા. હરી. ૪
આદ્ય અંતને મધ્યમાં સરખા, ઉત્પત્તિ લયમાં ન આયારે ભાઈ;
જળ અગ્નિ પવન ના સોષે, સ્વયં જ્યોતી શ્રુતીયે ગાયા. હરી. ૫

એક ધાગામાં નામરૂપ મણુકા, જગત સબ લખાયારે ભાઈ;
દેવી દેવતા પીર પેગંબર, વાંણી વેદ સમાયા. હરી હરી. ૬
પૂરણ ભાગ્યે સંતજ મળિયા, મુક્તાનંદ ગુરૂ પૂરારે ભાઇ;
દાસ **સોમાને** સમશ્યા બતાવી, નિર્મળ વરસે નૂરા. હરી હરી. ૭

**ભજન ૩** ( ચૈતન દડી રમત હાથ ચડી. ) એ રાગ.

હરીજન સતસંગમાં કરો હડી, અવસર આવો નહિઆવે ફરીફરી; હરી.
આત્મ જ્ઞાન સંપાદન કરવા, મનુષ્યા દેહ આવ્યો છે મળી;
તેનું તે શું સાધન કરવું, વેગે જતન લ્યો કરી. હરીજન. ૧.
અણુ સમજે ક્રિયા કર્યાથી, મમતા નહી થાય પરી;
મંઝારી કાઢતાં ઊંટ પેસે, જાય ચોરાશી ચાકડે ફરી. હરીજન. ૨
ગુરૂગમ કુંચી હાથ જો લેવે, તો હુંપદની સમે હોળી;
શીરના સાટે બ્રહ્મ રસ પીવો, મોહ માયા મેલો પરી. હરીજન. ૩
હરીજન હોય તે હંસગતી હાલે, કાગમતી દૂર કરી;
સાર અસારનો વિચાર કરી, સાચાં મોતી લે ચરી. હરીજન. ૪
કલ્પ વૃક્ષ સતસંગ કહીએ, મન ઇચ્છા પૂરણ લ્યો કરી;
ચાર પદાર્થ પામશોરે, જાશે ગર્ભવાસ દુઃખ ટળી. હરીજન. ૫
પૂરવ પુન્યે ગુરૂ મુક્તાનંદ મળિયા; મોક્ષની મોજો મળી;
દાસ **સોમો** કહે ભાગ્યજ ભળિયું, જન્મ સફળ દીધો કરી. હરી. ૬

**ભજન**—(પ્રભુકો ભજન ના કીયો લોભી મને તેં)—એ રાગ.

સતસંગ કબુ ના કીયો અભાગી જીવ તેં. સતસંગ.
નિરવરતી તો સ્વપ્ને ન પામ્યો પ્રવરતીપુરમાં વહ્યો.
અભાગી જીવ તે સતસંગ કબુ ના કીયો. ૧
વહેવારમાંરે સુરોપુરો થઇ હાલ્યો;
પરમારથ અર્થ ના લહ્યો. અભાગી. ૨

મનુષ્યાદેહી દેવતાકુંરે દુર્લભ,
જન્મ અકારથ ગયો. અભાગી. ૩
આત્મ જ્ઞાન હિરદામાં ન આવ્યું,
હંસ થઈ કાગમાં ભળ્યો. અભાગી. ૪
સત્યનેરે છોડી અસત્યે જઈ વળગ્યો,
સત્ય દેહ માની લીયો. અભાગી. ૫
આશા ને તૃષ્ણાના પુરે જઇ ચઢીયો,
વિષય વિષ ઘોળી તેં પીયો. અભાગી. ૬
કહત **સોમદાસ** જોને જીવ જાગી,
અવસર જાય છે વહ્યો. અભાગી. ૭

**ભજન**—( હમને ખોજી કાયા રે )–એ રાગ.

હરીકા ખોજ કીયા દીલમેં, પાયા બુદ્ધિકે પડદેમેં;
ગુરૂએ પડદા લીયા ઉઠાઇ, નુર આયા નજરોમેંરે ભાઈ;
સબ જગતમેં છાયા ઉનકી, જલ અગ્નિ પવનમેં. હરિકા. ૧
નર ઓર નારી સબ મેં દેખ્યા, દેખા પશુ પક્ષીમેં રે ભાઈ;
જ્યાં દેખું વાં રૂપ ઉસીકા, ઝાડ પહાડ પત્તેમેં. હરિકા. ૨
જલ થલમેં સાહેબકા વાસા, બોલતાહે ઘટોઘટમેંરે ભાઇ;
પુષ્પમેં જ્યું બાસ રહત હે, તેલ રહેતાહે તલમેં. હરિકા. ૩
જ્યું કાષ્ટમેં અગ્નિ રહતહે, ઘૃત રહેતા દૂધનમેંરે ભાઈ;
મથન કીયાસો માંખણુ પાયા, દરશ્યા અરસપરસ મેં. હરિકા. ૪
ખોજંતા તો ખૂદહી પાયા, પરખ્યા દેહ દેવલમેંરે ભાઈ;
અમ્મર દેવકાહે માંહી થાણા, ના આવે જન્મ મરણુમેં. હરિકા. ૫
સૌમાં સરખા છે અવિનાશી, ખેલે મુક્ત મેદાનમેંરે ભાઈ;
અધર નિરાધાર આસન ઉનકા, વ્યાપક ચૌદ ભુવનમેં. હરિકા. ૬

રાત દિવસ મગનમેં રહીએ, નાહીએ સત્સંગતમેંરે ભાઈ;
દાસ **સોમાને** મુક્તાનંદ મળિયા, વાસ કીયા નિજ પદમેં. હરિકા. ૭

**ભજન**—રાગ ઉપરનો.

ગુરૂએ જ્ઞાન બતાયારે, મેરે મન એહિ ભાયાજી. ટેક૦
અંતર ધ્યાન ધરીને જોયા, કુદરતકા રંગ છાયારે ભાઈ;
બીના દીપક જોત ઝલકે, મહી વીશ્વનાથ સમાયા. ગુરૂએ ૨
બીશ્વનાથકું હમને દેખ્યા, વામે ચીત્ત પરોવાયારે ભાઈ;
અબ કછુ જોના રહ્યા ન બાકી, જોનાથા સો દીખાયા. ગુરૂએ. ૩
સબ ઘટ વિષ્ણુ મહારાજ દેખ્યા, જલ થલ મેં દરસાયારે ભાઈ;
વિષ્ણુ વીના નહી અન્ય પદાર્થ, એહી ભાવ ઉર આયા ગુરૂએ. ૪
આકાશ પાતાળ ત્રણ લોકમેં, નુર નજરે વરતાયારે ભાઈ;
કીડી કુંજર રંક રાયમેં, સાહેબ આપ છુપાયા. ગુરૂએ. ૫
તત્વમસિ પદ કીયા તપાસી, જ્યું કા ત્યું સમજાયારે ભાઈ;
કહે **સોમો** સદગુરૂ પ્રતાપે, નિજાનંદ ઘર પાયા. ગુરૂએ. ૬

**ભજન**—રાગ ઉપરનો.

ગુરૂએ નામ સુનાયારે, મનુવા એક ઘેર આયાજી. ટેક.
જોગ જુક્તિ ગુરૂએ શીખવાડી, અધિક ભાવ બઢાયારે ભાઇ;
મન ભૂતકુ પ્રાણ થભે, ઉઠ બેશ કરાયા. ગુરૂએ. ૧
શ્વાસોશ્વાસ એ રમત ખેલું, સોહંસેજ ધુન લાયારે ભાઈ;
બેસતે ઉઠતે ચલતે ફીરતે, પ્રેમ લેહેર ચઢાયા. ગુરૂએ. ૨
હરદમ તો અબ તાર ન તૂટે, અમ્મર પ્યાલા પાયારે ભાઈ;
લોક કુટુંબકા સંગ છોડકે, સત્સંગસે મન ભાયા. ગુરૂએ. ૩
સત્ય રંગસે મનવા રંગ્યા, અજબ રંગ લગાયારે ભાઈ;
જગસે ઊલટા ચલણ હમારા, નીજાનંદ ઉર છાયા. ગુરૂએ. ૪

આઠ પહોર આનંદમાં રહીએ, બ્રહ્મસાગરમાં ન્હાયારે ભાઈ;
પંથ હમારા સબસે ન્યારા, પંચાતિત લખાયા. ગુરૂએ. ૫
અબ કીસીકા કહ્યા ન માને, ગુરૂ બચનકે સંગ ધાયારે ભાઈ;
એહી હે હમારા મોક્ષકા દાતા, સત્ય વચન સુનાયા. ગુરૂએ. ૬
બ્રહ્મદરસી ગુરૂ મુક્તાનંદ મળિયા, ભેદ ભરમ ઉડાયારે ભાઈ;
**સોમો** કહે પ્રભુ સમરણથી, શબ્દ ખીલે મન બંધાયા.ગુરૂએ. ૭

ભજન—રાગ ઉપરનો.

ગુરૂગમ જ્ઞાન વિચારારે, આણંદ ઉર અપારાજી. ટેક.
લાલચ છોડી સુરતા જોડી, સોહંગ નામ ઉચાર્યારે ભાઈ;
ત્રિગુણ તોડયા ગગન ફોડયા, ખોલ્યા બ્રહ્મ દ્વારા. ગુરૂ. ૧
ખોલ્યા દ્વારા હુઆ અજવાળા, સાહેબ નજરે નિહાળ્યારે ભાઈ;
બાળ વૃદ્ધ નહિ શ્યામ સફેતા, સબી રંગસે નિરાળા. ગુરૂ. ૨
પાણીસે પતલા પવનસે ઝીણા, નહિ નેહેર નહિ બહારારે ભાઈ;
નિરગુણ ન્યારા નહિ વાર પારા, સત્ય સ્વરૂપ સંસારા. ગુરૂ. ૩
જન્મ મરણ સબ ધર્મ શરીરા, શોક મોહ મન ધારણ હારારે ભાઈ;
ખાના પીના પ્રાણ પુરૂષકા, ચૈતન્ય નિરવિકારા. ગુરૂ. ૪
નહિ હે મરના નહિ અવતરના, નહિ આવન જાવન હારારે ભાઈ;
નીજ આતમ તો અમર રહુંગા, એહી હે નિશ્ચે હમારા. ગુરૂ. ૫
ગુરૂ મિલ્યા તબ જ્ઞાન પાયા, હુવા અનુભવ અજુવાળારે ભાઈ;
**સોમાને** ગુરૂ મુક્તાનંદ મળિયા, કરમ ભરમ ભય ટાળ્યા. ગુરૂ. ૬

ભજન—(પ્રથમ પહેલા સદગુરૂ સમરૂં) એ રાગ.

સદ્‌ગુરૂને ચરણે નમું, પ્રેમે લાગું પાયજી;
કરૂણા મુજ ઉપર કીધી, દીનો આત્મ લખાય;
આજ મારે આનંદ ઉર અપારજી,

આણુંદ ઉર અપાર દીની ભરમણા મીટાય.
આજ મારે આનંદ ઉર અપારજી,
સમરૂ સમરૂરે હાં હાં હાં, સોહં રામ શ્વાસોશ્વાસજી. ૧
ધેનુ ચરવા કાજે જાવે, વન મધે ઘાસજી;
અંતર સુરતા વાછરડામાં, પળના છોડે શ્વાસ. આ. ૨
દુધમાં જેમ ઘૃત રહે છે, પુષ્પમાં રહે બાસજી;
સમાન અગ્નિ કાષ્ટમાં, થાય મથતાં પ્રકાશ. આ. ૩
વાયુનો થયો વંટોળીઓ, ચઢી ધુળ કટ આકાશજી;
ત્વંપદ તત્પદ ત્યાગતાં, અસી પદમાં વાસ. આ. ૪
કમળપત્રનો અહોનીસ રહે, જળ મધ્યે વાસજી;
સંગ છતાં અસંગતાને, ન લાગે જળનો પાસ. આ. ૫
પુરણાનંદ છે પુરણ પોતે, જેમ વ્યાપક આકાશજી;
ગુરૂ **મુકતાનંદ** ચરણે, દીસે ના **સોમદાસ.** આ. ૬

ભજન–( હમને ખોજી કાયારે. )–એ રાગ.

હરકા દરશન પાયામેં, સમજ્યા ગુરૂકી સેનુમેં. ટેક૦
મનવા મેરા અજબ રંગીલા, નહાતા આતમ સિંધુમેરે ભાઈ;
નિમિષ માત્ર રહે ન ન્યારા, જ્યુ મીન રહેતી જલમે. હરકા. ૧
જ્યાં મન જાવે વહાં સાહેબ દરસે, ચીત ચોટયા ચૈતનમેંરે ભાઈ;
દેવી દેવતા સબમેં હમને, દેખ્યા મંદિર મસીદમેં. હરકા. ૨
કાશી દ્વારકાં પ્રયાગ રાજમેં, દેખ્યા ગોમતી ડાકોરમેંરે ભાઈ;
મક્કા ઓર મદીના સબમેં, નુર આયા નજરોમેં. હરકા. ૩
નિર્ગુણનાથ સકળ જગ ભરિયા, ભરિયા પિંડ બ્રહ્માંડમેંરે ભાઈ;
સુર અસુર ભુત પ્રેતમેં, જોગી મુની જતીમેં. હરકા. ૪

સોહંબ્રહ્મ સનાતન જાણ્યા, માણ્યા રૂદિયા કમળમેંરે ભાઈ;
**સોમાને** ગુરૂ મુક્તાનંદ મળિયા, નહિ આવું ઉત્પતિ લયમેં. હરકા.૫

**ભજન**–( શોધો શોધોથી સૈંયાં મિલતાજી. )–એ રાગ.

આતમ જોગી દેખ્યા રમતાજી, રમતાજી.
એતો નામ રૂપથી ન્યારા રહેતારે, આતમ. ટેક.
જોગ ના સાધે વાંકું ભોગ નહિ ભાતાજી,
એતો બાલને વૃદ્ધ ન કાહાતારે આતમ. ૧
જટા ન રાખે એતો નહિ મુંડાતાજી,
એતો કોપીન તુંબડી નહિ રખતારેરે. આતમ. ૨
માળા ન પેહેરે ન દાઢી બઢાતાજી,
એતો વેદ કીતાબો નહિ પઢતારેરે. આતમ. ૩
હિંદુ તુરક નહિ સાધુ કેહેલાતાજી,
સાહેબ સબ લોકનસે હે મીલતારેરે. આતમ. ૪
કથની મથનીમેં ઓ નહિ આતાજી,
એતો ગુરૂગમ જ્ઞાને સમજાતારેરે. આતમ. ૫
સદ્‌ગુરૂ પ્રતાપે **સોમદાસ** કહેતાજી,
મેં તો નિરગુણકા ગુણ ગાતારેરે. આતમ. ૬

**ભજન**–( રાગ–તેરા રોકન હારા કોણ, મગનસે–જા. )
એ રાગ.

સમર મન શ્રીરે હરી, તું મમતા મેલ પરી સમર મન ટેક.
મનવા જાણે મેં કરૂં, પણ કરન હાર કીરતાર રામ;
તેરા કીયા ન હોયગારે, હોવે હોવન હાર સમર મન. ૧
જમીનમેં તો બીજ બોયા, ધણી કરે રંખવારી રામ;
બીના જલ તો ઉગે નહી, દેખો હૃદય બિચારી. સમર મન. ૨

હું કરૂં હું કરૂં એ, અજ્ઞાનતા છે તારી રામ;
હુકમ વિના તો પત્તા ન હાલે, કુદરતકી ગતિ ન્યારી. સમર મન ૩
રંકને તો રાય બનાવે, રાયને કરે ભીખારી રામ;
જલ ઠેકાણે થલ ચડાવે, થલ ઠેકાણે થાય વારી. સમર મન. ૪
ઘટમેં બેઠો ઘાટ ઘડે છે, અકળિત લીલા ભારી રામ;
રૂપ રંગ તો કછુ ન દીસે, નિરગુણ નિરવિકારી. સમર મન. ૫
હાડ માંસની કાયા બનાવી, જુગતી રચાવી સારી રામ;
નવસેં નાડી માંહી દશ દરવાજા, પ્રાણ પુરૂષ સંચારી. સમર મન. ૬
કહે **સોમો** સદગુરૂ પ્રતાપે, હરી ભજો નરનારી રામ;
હું મારૂં સૌ મનથી મેલી, અંતર દૃષ્ટિ લ્યો ધારી. સમર મન. ૭

**ભજન**—રાગ.

હરીજન અંતર દૃષ્ટિ કરજો; અનઘડ સાહેબને મળજોરે હોજી.
મન મંદીરીયામાં મોહન બેઠા, તેના શું સુરતી પરોવજો;
અખંડ દીવો ઝળકે ઘટમાં, તેને તો નિરખજો. હરીજન. ૧
દેખાદેખી શીદ દોડી મરો છો, વિચાર કરી તમે જો જો;
સંતોના શબ્દ હિરદામાં ધારી, પંચાતિત પરખજો હરીજન. ૨
બાહેર તો વળિ માયા દિશે, અંતરપુરમાં ખોજો;
દિવ્ય ચક્ષુથી આતમ દરસે, થાય આણંદની મોજો. હરીજન. ૩
પ્રેમનો પ્યાલો ભર્યો ભરપુરણ, ભાવ ધરી તમે પીજો;
હેતે હરીવર પાસે મળશે, જરણાયો કાંઈ ધરજો હરીજન. ૪
સમદમ સાધન સાથે રાખી, એક સોહંગ રામ સમરજો;
લક્ષ ચોરાશીના ફેરા ટળશે, અમરાપુરમાં ફરજો. હરીજન. ૫
ભવસિંધુમાં સંત નાવ છે, તેનો સંગ તમો કરજો;
ગુરૂ પ્રતાપે ભણે **સોમદાસ**, અગમ પંથે પરવરજો. હરીજન. ૬

રાગ–( ઇસ તન ધનકી કોન બડાઇ. )

માયાકી ના કરો બડાઈ, માયા માર ખવરાવે ભાઈ, ટેક. માયા. ૧

મહા બળવંતી હરીની માયા,
શંકર સરખા ગયા મોહાઈ. માયા૦ ૨
બ્રહ્માજીકા ભાન ભુલાયા,
નીજ બાળાપર કુદ્દષ્ટી કરાઇ. માયા૦ ૩
બ્રહ્મચારીકા બ્રહ્મચર્ય બીગાડે,
શુદ્ધાશુધ હે વીસરાઈ. માયા૦ ૪
જ્ઞાની મુનીકું તો ગોતી મારે,
ધ્યાનીકા હેવે ધ્યાન ચુકાઈ. માયા૦ ૫
જોગીને તો રોળી નાંખે,
તપસ્વી તપમાં ભંગ પડાઇ. માયા૦ ૬
પામર વિષયી કોન ઈન આગે,
મુઢકું ધુળધાણી બનાઈ. માયા૦ ૭
જીજ્ઞાસુના આગળ ફરતી,
વૈરાગ પદમાં હે વીઘન પડાઈ. માયા૦ ૮
માયા માગે તેને લાતોએ કુટે,
લક્ષચોરાશીમેં લે જાઈ. માયા ૯
મહા ઠગણી ઠગ વિદ્યા કરીને,
હરીભજનમેં હે ભંગ પડાઇ. માયા૦ ૧૦
કહે **સોમો** નીસપૃહા સંત આગે,
માયાકા કછુ જોર ન ચલાઇ. માયા૦ ૧૧

**કુમરી**–( બીગડી કોણ સુધારે નાથ બીના. )–એ રાગ.

માયાકા હે સબ કોઈ સંગી, બીન માયાકા ન કોઈરે;
બીન માયાકા એકહે સંગી, સરજન હારસોઈરે. ટેક. ૧
રંક જો હોવે શાણા સમજુ, વાકી બાત ન માને કોઈરે;
ઘેલા લડકા શ્રીમંતકા બોલે, બાત કહે સતસોઈરે. માયા. ૨
જ્ઞાની મુની પંડીત પુરાની, માયા દેખી લલચાઈરે;
શ્રીમંતકા તો કરે સતકારા, રંકકા ભાવ ન પુછાઈરે. માયા. ૩
કળજુગકાએ લક્ષણ કહીએ, જગકું દયા ભુલાઈરે;
સત્યે ચાલે ઉસકા સબ વેહેરી, અસત્યમેં ખલક સવાઈરે. માયા.૪
વીશ્વામીત્રે હરીશ્ચંદ્રકા, સત્ય છોડાવન ઘેર આઈરે;
સત્ય કારણે કાશીપુરમેં, નીચ ઘેર પાણી ભરાઈરે. માયા. ૫
કળિજુગ નળ રાજાને નડીયો, બાહુક રૂપ દીયા બનાઈરે;
અડધે વસ્ત્રે વનમેં ભમીયા, નરનારી વીજોગ પડાઈરે. માયા. ૬
ચડતી પડતી સૌના માથે, કરમ અનુસાર હે ભાઈરે,
**સોમા** સુખ દુઃખ સમ કરી જાણો, લજ્યા રાખે રઘુરાઈરે.માયા. ૭

## ઠુમરી–રાગ ઉપરનો.

હમને દેખ્યા જગ તમાસા, હે ગુજરીકા મેળારે;
ભોર ભયે ઉઠ ચલે જાવે, જયુ ચડીયાં રેન બસેરારે. ટેક. હ. ૧
આપ આપ કે કર્મ સંજોગે, આકે હુવા સબ ભેળારે;
લેન દેનકા મીટ ગયા ફંદા, હો જાવે ન્યારા ન્યારારે. હ. ૨
ભાઈબંધ ઓર કુટુંબ કબીલા, માયાકા સગા સારારે;
અપની પાસ દમડા નહોવે તો, કોઈ ના લે સંભારારે. હ ૩
દુનિયાં સબ માયાકી ગરજી, કીયા હૃદય વીચારારે;
કોઈ કીસીકા નહી હે યારો, ઢુંઢયા ખલક સારારે. હ. ૪

નારી કહેવે મેરા સ્વામી, હમકું નહી ઈતબારારે;
નીજ તનમે બલ જો હોવે, તો સંગ રહે વો દારારે. હ. ૫
દાસ **સોમા** સમજ મન અપના, બેઠો સત્ય ભરથારારે;
જગમે તેરા કોઈ નહી હે, બીના એક કીરતારારે. હ. ૬

**ભજન**–( હમને ખોજી કાયારે ) એ રાગ.

હમને આતમ વીચાર્યોરે, સત્યકા સોદા વીસ્તાર્યોજી. ટેક.
જંતર મંતર તંતર સબી, છુટયા ચિત્તકા ચાળારે ભાઈ,
નિધી સિધીકું હમ ના ઈચ્છે, મહા સુખ લાગે પ્યારા. હમને. ૨
મહા સુખ છે મેરા મન માન્યા, કૃતવ્ય બુદ્ધિકું ટાર્યોરે ભાઈ,
જપ તપ તીરથ વૃત્ત ના કીના, મિલ્યા પીયા હમારા હમને. ૩
ઘરવેષ હમને ના છોડયા, ના છોડયા સંસારારે ભાઈ;
મોહ નિંદ્રાસે સુતા જાગ્યા, મીટ ગયા સ્વપના સારા. હમને. ૪
તુંબી કોપીન હમ ન પહેરે, ન પહેરે રૂદ્રાક્ષમાળારે ભાઈ;
ભગવાં વસ્ત્ર અબ ન ધારે, એક ભાવ હમારા ન્યારા. હમને. ૫
ભલા બુરા જો કોઈ કહેવે, અપની મતી અનુસારારે ભાઈ;
દાસ **સોમાને** મુક્તાનંદ મલીયા, આનંદ ઉર અપારા. હમને. ૬

**ભજન**–રાગ–( મુળ મડાણુ સેજ ધુન લાગી ) એ રાગ.

વીરા પ્રથમ રઢ મને રામ શું રે લાગી. હેજી.
ત્યારે કરૂણા કરી છે મોરારીરે,
સતગુરૂ સંત મલ્યા બ્રહ્મજ્ઞાની;
મારી ભેદ ભરમણા ટાળી. વીરા પ્રથમ. ૧
આદુરા વચન મેંતો ગમ કરી જાણ્યા,
ચડી નીજ નામની ખુમારીરે;

ચડી ખુમારી કબુએ ના ઉતરે,
સિદ્ધ કીયા વિવેક બીચારી. વીરા પ્રથમ. ૨

અંતરધ્યાન આતમનાં ધરીએ,
જગમગ જોત અજવાળીરે;
બાહેર ભીતર અખંડ અજવાળા,
ખુલી ગગન ઘર બારી. વીરા પ્રથમ. ૩

પુરવની પ્રીતે પરમ ગુરૂ દરશ્યા,
મારાં કારજ દીધાં સુધારીરે;
કારજ સુધારી વહાલ વધાર્યા,
ભાવે ભેઠયા શ્રી વનમાળી. વીરા પ્રથમ. ૪

દાસ **સોમા** નામ સ્મરણુ સાચું;
સમરી ઉતરો ભવ વારીરે;
સતગુરૂ સંત મુક્તાનંદ ખરા,
નીસપ્રહા કલ્યાણકારી. વીરા પ્રથમ. ૫

**ભજન**–( વીરા મુળ મંડાણુ સંહેજ ધુન લાગી. )–એ રાગ.

વીરા હજુ તો સમજ સમજ મન મેરાજી. ટેક.
કરી લે માલીક સાથે યારીરે;
તેરાતો માલીક હે તુજ માંહીજી,
બીના દરશન ખુવારીરે. હજુ તો. ૧

કરકા મણુકા દે તું મેલીજી,
મનકા મણુકા લે ફેરીરે;
લાલચ મુકી સાહેબને સમરોજી,
હરદમ લે નીત્ય હેરીરે. હજુ તો. ૨

દેહાન બુદ્ધિ દે તું છોડીજી,
આત્મ ચિત્તમાં લે ધારીરે;
પાંચ પચીસના પાર જાવુંજી,
શું બેઠો છે તું હારીરે. હજુ તો. ૩
ઘટ ભીતર તો અજબ તમાસાજી,
બીના દીપક ઉજીયારીરે;
ગુરૂગમ જ્ઞાને ગોતી લેનાજી,
સોહં નામ લે વીચારીરે. હજુ તો. ૪
જો ભુલ્યો તો ચોરાશીમાંજી,
બહોત ફરેગો તું ફેરીરે;
આ અવસર તો ભલો મલીયોજી,
ચેતી લે સાંજ સવેરીરે. હજુ તો. ૫
સદ્ગુરૂ સંત મુક્તાનંદ મલીયાજી,
શબ્દ સારડી મારીરે;
એ સારડી મારા કલેજામાં લાગીજી,
**સોમા** હો ગઈ આરમપારીરે. હજુ તો. ૬

**ભજન**–( રાગ ઉપરનો. )

વીરા સુરત ધારી સોહંરામ સમરોહેજી. ટેક.
સમરો સ્વાસ ઉસાસારે,
વીરા રોમ રોમ રણું રણુંકારાહેજી,
કરો સુન મંડળમાં વાસા. વીરા. ૧
ઇંગલા પીગલા સુખમણા નાડીહેજી,
તરવેણીમાં જોત પ્રકાશારે;
વીના વાદળ વીજા ચમકેહેજી,
ત્યાં દેખો અજબ તમાસારે. વીરા. ૨
મધુરી મધુરી મોરલી વાજેહેજી,

વાં રાસ રમે જુગદીશારે;
ગોપીકા સરવે આનંદ પામે હેજી;
સ્થીર બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશા. વીરા. ૩
ધીરજ ધારી અંતર ધ્યાન ધરીએહેજી,
કરો એકાંતમેં નીવાસારે;
પ્રગટનીજ સ્વરૂપ દરશાવેહેજી,
મટે જનમ મરણુકા ત્રાસા. વીરા. ૪
સદ્‌ગુરૂ મલ્યા તબ ગમ પાઈહેજી,
છુટયા કર્મ કેરા પાશારે;
નામ નીરગુણુ નીરખે જાણ્યાજી,
મુક્તાનંદ ચરણે સોમદાસારે. વીરા. ૫

પદ ૧–રાગ–સરજન હારાને સુરત કરી સમરો—એ રાગ.

કાયા શેહેરમાં જુઓ તપાશી, વીરા બહાર કેસે ભટકાઈ;
અખંડ દીવડો હે દલભીતર, વાકી ખોજ કરી લ્યો મેરે ભાઈરે;
અંતર દ્રષ્ટિ કરી લે મેરાભાઈ, તેરી આવા ગમન મીટ જાઇ. ટેક.
ચતુષ્ટ સાધન સંપન્ન રહે જો વીરા, નહિ તો અંતે પસ્તાઇ;
આતમ જ્ઞાન વિના મનુષ્ય જનમ તારો, અવરથા વહી જાઈરે.
અંતર દ્રષ્ટિ. ૧
સદ્‌ગુરૂ સંતને સેવ્યા નહી અને, મન મુખીડા ઉઠધાઈ;
ઘર છોડીને પરઘેર જાવે, મરે દ્વારે દ્વારે ભટકાઈરે.
અંતર દ્રષ્ટિ. ૨
એકજ ધાયા દુસરા ધાયા વીરા, ગાડર પ્રવાહ ચલાઇ;
શબ્દકાતો ખોજ સંતોએ કીધા, આતો માયામેં જગ ભરમાઇરે.
અંતર દ્રષ્ટિ. ૩

ઉસર જળ દેખી મૃગ ધાયા, પણ બાકી પ્યાસ ન બુઝાઈ;
માયાનું સુખ છે ઠાલું થોથું, જેમ હાડકું શ્વાન ચુસ આઈરે.
અંતર દૃષ્ટિ. ૪

માયા દેખીને અંધજ બનીયા, પણ મુરખકું તો ગમ નાંહી;
સપનાની બાંજી સત્ય કરી માની, ત્યાં અનેક નર ગયા ઠગાઈરે.
અંતર દૃષ્ટિ. ૫

છોડ જગ આશા કરો સોહંગમેં વાસા, જમકી ચોટ દે ચુકાઈ,
દાસ **સોમાને** ગુરૂ મુકતાનંદ મળિયા, તબહી તો ગુરૂ ગમ પાઈરે.
અંતર દૃષ્ટિ. ૬

પદ ૨ જું—રાગ—ગુરૂજીસે લગન કઠણ મેરા ભાઈ.

મનવા હુજુ સમજ મેરા ભાઈ.
ખોજ કાયા નગરી દેખ દેદારા, તેરા પીયા હે તુજ માંહી. ટેક.
જપ તપ તીરથ, જગતકીરે શોભા, મનકા મેલ ન ધોવાઈ;
મેલા પટકું મેંસ જો લાગે, તો અધીક મેલા હો જાઈ. મનવા. ૧
સાચો પ્રેમ ધન પુત્ર દારામાં, તૃષ્ણા માયાકી ઉર છાઈ;
છાપાં તીલક બનાકર બેઠા, ભગત નામ ધરાઇ. મનવા. ૨
ભક્તિ ભેદ તો ન્યારા કહીએ, સદ્ગુરૂ મીલે તો સમજાઇ;
શીરના સાટે છે અવિનાશી, મરજીવા અમ્મર રસ પાઇ. મ. ૩
સત ચિદ આણંદ આપ કહાવે, સુખ બ્રહ્માદીક ન ભાઈ;
તન મન ધનકું તુચ્છ કરી જાણે, જીવતાં અચળ સુખ આઈ. મ. ૪
સંત સોઈ જો મન વૈરાગી, સમદૃષ્ટિ ખલકમાં છવાઈ;
દાસ **સોમા** સમજ મન અપના, સોહં રામ સમરો પ્રેમ લાઈ. મ. ૫

પદ ૩ જું—રાગ—ગુરૂજીસે લગન કઠણ મેરા ભાઈ.

મનવા આતમ ચીનો મેરા ભાઈ.

આતમ ચીન્યા વીના, જો કછુ કરીએ, સો સુપનાવત સમજાઈ ટેક.
કરથી ફીરાવે માળાના મણકા, મનવા ચોદેસ ભટકાઈ;
કામ ક્રોધ ઘટ ભીતર ભરીયા, પાંચ પચીસમાં લુંટાઈ. મ. ૧
જટા વધારે હરી ન મળે, ન મળે ગંગામાં નહાઈ;
ધુણી તાપી અંગ ભભુત લગાવે, ચાર ધામ ફીરે જાઈ. મ. ૨
પોથી વાંચી પરકું સુનાવે, નીજ ઘટકી ખબર ન પાઈ;
ઉદર ભરનેકી કરત કમાણી, માયામાં રહ્યા લલચાઈ. મ. ૩
દયા ધરમ વીના પાળે આચારા, વીચાર ચીત્તમાં ન આઈ;
મલ મલ કાયા ઉપરસે ધોવે, દીલકા ડાઘ ન જાઈ. મ. ૪
ખટ શાસ્ત્રને અઢાર પુરાણા, ચાર વેદ ભણે જાઈ;
આપે આપકું ખોજ્યા નહીં તો, બ્રહ્મ સુખ ન પાઈ. મ. ૫
સાખી શબ્દ બોતેરી ગાવે, તાલ તંબુરા બજાઈ;
ભક્તિ ભેદ જાણ્યા નહિ તો, જનમ મરણ ન બીસરાઈ. મ. ૬
જોગી હોકર જોગ જો સાધે, એકાન્તમેં આસન જમાઈ;
જ્ઞાન વિના મુક્તિ ન હોવે, એમ શ્રુતી સ્મૃતિ ગાઇ. મ. ૭
સદ્‌ગુરૂ વિના પીયા ન પાવે, કોટી સાધન સાધે ઘેર રહાઇ;
દાસ સોમા ઉરમાં પ્રેમ જો પ્રગટે, તો વેમ નેમ છુટ જાઇ. મ. ૮

પદ ૪ થું—રાગ—ગુરૂજીસે લગન કઠણ મેરા ભાઇ.

મનવા બ્રહ્મરૂપ જગ સારા,
આતમ સિંધુ અથાગ જલ ભરીયા, નહી વાર નહી પારા. ટેક.
એકમાં અનેક અનેકમાં એક હે, નાના વીધ રૂપ ધારા;
અલકમાં અલખ આપ સમાયા, અસંગ સંગથી હે ન્યારા. મ. ૧
બીજ માંહે વટ વટમાં બીજહે, બીજમાં વટ રહે સારા;
પત્ર ફળ ફુલ વટકા કહીએ, થડથી ડાળ ન રહે ન્યારા. મ. ૨
માટીકા કારજ અનેક કહાવે, ઘટ સરાવાદી ગોળા;

માટી તાકે બાહેર ભીતર, નામ રૂપ સબ વીકારા. મ. ૩
ઉપજે વણુસે સો ધરમ શરીરા, મન હરખશોક ધારણ હારા;
ખાના પીના પ્રાણ પુરૂષકા, અવીનાશી આતમ નિરવીકારા. મ. ૪
બગલમાં બેટાને ગામમાં ઢંઢેરા, વીસમરણાકા ભટકારા;
ખોજ કીયા તબ બગલમેં પાયા, કહે મીલ ગયા પુત્ર હમારા. મ. ૫
અપના ઘટકા લહે ન ભેદા, સદ્‌ગુરૂ વીના ઘોર અંધારા;
ભ્રાન્તીથી રજ્જુમાં ભુજંગ ભાસે, ભડકી ઉઠે સંસારા. મ. ૬
અર્ક ઉગ્યા વિના રેનના જાવે, તપ વૃત્ત જપે નીત માળા;
જ્યાં લગી મનવા થીર ન થાવે, છુટે ન ગરભ દ્વારા. મ. ૭
બ્રહ્મ એક સત્ય જગત મિથ્યા, વેદ કરે છે પોકારા;
દાસ **સોમા** સમજ મન અપના, એ પંથે સંત સીધાર્યા. મ. ૮

પદ ૫ મું–રાગ–ગુરૂજીસે લગન કઠણ મેરા ભાઈ.

મનવા લે રામનામ ગુણ ગાઇ,
રામ નામ છે સમરણ સાચું, નીત રટો પ્રેમ લગાઇ. મનવા. ટેક. ૧
રામ મંત્રસે વાલ્મીક રૂશી કહાયા, કોટી રામાયણ રચાઈ;
સમુદ્ર ઉપર શીલ્યા તારી, અધીક મહીમા કહાઈ. મનવા. ૨
રામ ભકત પ્રલ્હાદજીકો, તાતા સ્થંભેથી બચાઈ;
ગૌતમનારી સલ્યા હોઇ પડી, રામ રજથી બેઠી અહલ્યા થાઈ. મ. ૩
શવરી ચરણથી જલ શુદ્ધ ભયા, રામ જાપકા પ્રતાપ હે ભાઈ;
હનુમાનજીકું વર દીના, રહ્યા તેલ સીંદુર ચડાઈ. મનવા. ૪
વીભીષણને લંકા આપી, ધ્રુવે અચળ પદવી પાઇ;
દાસ **સોમા** સમજ મન અપના, રામ ભજો તો સુખદાઇ. મ. ૫

પદ ૬ ઠું-રાગ-ગુરૂજીસે લગન કઠણુ મેરાભાઈ. એ રાગ.

મનવા રામે રચના રચાઈ;
શેષ બ્રહ્માદીક પાર ન પાવે, અકળીત લીલા સહાઈ. મનવા. ૧
કાજી પંડીત પોથીમાં જુવે; વીવાદમાં વહ્યા જાઈ;
આવત જાવત કોઈ ન દેખ્યા, રૂપ રંગકે પરછાઈ. મનવા. ૨
બોલતા ચલતા ખાતા પીતા, ક્ષણુમાં દેહ વીખરાઈ;
કાયા પીંજર પડયા રહે ખાલી, પવનમેં પવન મીલજાઈ. મ. ૩
કોણુ મુઆ કોણુ ઉઠ ગયા, કોઈ મરજીવે ગમપાઈ;
જગતને માથે બીક છે મરણુની, મારે આનંદ વરતાઈ. મ. ૪
ક્યા લે આયા ક્યા લે ગયા, દોનું હાથ ખાલી જાઈ;
મારૂ મારૂ કરી મુઆ, અંતે જમપુરીમાં રહાઈ. મનવા. ૫
દાસ **સોમા** સમજ મન અપના, એક દીન દેનાહે ભાઈ;
સદ્દગુરૂની શરણે રહીને, રામ ભજો લેહલાઈ. મનવા. ૬

પદ ૭ મું-રાગ-ગુરૂજીસે લગન કઠણુ મેરાભાઈ. એ રાગ.

મનવા લે મનકી માલા ફીરાઈ.
શ્વાસો શ્વાસ સોહં રામ સમરો, અજપા જાપ જપો ભાઈ. મ. ૧
પ્રણુવ મંત્ર સિદ્ધ કહાવે, સાધ્યા વિના ફળ ન પાઈ;
જલ કહેસે પ્યાસ ન બુજે, ભોજન કહે ભુખ ન જાઇ. મ. ૨
રવી રવી કરે રજની ન ટળે, અગ્નિ કહે અંગ ન જલાઈ;
ભુપ કહેને સેં ભુપ ન હોવે, રાજનીતિ ન આઈ. મનવા. ૩
પોથી માંહી બ્રહ્મ લખીયો, ભણીકે અંહબ્રહ્મ બન જાઈ;
ભણેથી કાંઈ ભટકણુ ન ભાગે, અનુભવ વીન ઉદ્ધાર નાંહી. મ. ૪

સામા સદ્દગુરૂ પુરા જો મીલે, અલખ પુરૂષ દે દરસાઇ;
નીરગુણ શીરગુણ ભેદ કલ્પના, સબહી મીટ જાઈ. મનવા. ૫

રાગ માઢ.

ઓ જીવ રાજા હરી શરણે હોજા, કરીને આવ્યો છે તું કોલ;
કરીને આવ્યો છે તું કોલરે, ઓ જીવ રાજા. ટેક.
દસ માસ ઉંધે મુસ્તક ઝુલ્યો, તેનું ભુલ્યો કેમ ભાન;
પ્રભુ તારૂં ના ભજન કરૂં તો, છે જમરાજ જમાનરે. ઓ. ૧
દીન દયાળે દયા કરીને, આપ્યો છે જન્મ અમુલ્ય;
બાહેર આવી કેમ રમવા લાગ્યો, માયા દેખી ગયો ભુલરે. ઓ. ૨
તારા કાજે જગના નાથે, ઉપાય શોધ્યો છે શુદ્ધ;
જનમ્યા પહેલાં માતાના સ્થાનમાં, દૈવે સરજ્યું દુધરે. ઓ. ૩
જળ અગ્નિ જીવ જંતુ આદિથી, બચાવ્યો બાળપણમાંય;
તારૂં પ્રભુએ રક્ષણ કીધું, તેને સ્વપ્ને સંભાર્યા નોયરે. ઓ. ૪
બાળપણમાં બાળક સંગ ખોલ્યો, જવાનીમાં અંધ ગયો હોય;
કામની સંગે નીશદીન ખેલી, વૃથા આયુષ્ય દીધું ખોયરે. ઓ. ૫
આગની વચલી ગઈ દીવાનીમાં, ચેત્યો નહી મુઢ ગમાર;
પાછલી તારી વહી જાય છે, શીર પર તાકી રહ્યો કાળરે. ઓ. ૬
સગાં સ્નેહી તારાં સ્વારથનાં બેલી, અંતે અળગાં થાય;
પુન્ય પાપ તારી સાથે આવે, જીવને જમડા લેઇ જાયરે. ઓ. ૭
જમરાજા તારાં લેખાં લેશે, મુખથી નહી આવે જવાબ;
ચેતી ચાલો તો છે ઘણું સારૂં, એમ વદે છે વેદ કીતાબરે. ઓ. ૮
માયા દેખીને શું ફરે ફુલ્યો, જોબન લટકો દહાડા ચાર;
વાદળ છાયાના રંગ સરીખો, આ સઘળો છે સંસારરે. ઓ. ૯

આજ કાલમાં તારે છે જાવું, દીવસ ખૂટે બે ને ચાર;
તે દીવસ પાછો આવશે, જઈ પડશ્યો નરક દ્વારરે. ઓ. ૧૦
દાસ **સોમા** તું હવે ન ભુલીશ, કહ્યું સંતોનું માન્ય;
સદ્‌ગુરૂની શરણે રહીને, ધર પ્રભુનું ધ્યાનરે, ઓ. ૧૧

**ભજન ૧**–પ્રથમ ગુરૂ ને ગોવિંદ કરી જાણો–એ રાગ.

હરીને વીશાર્યા કેમ પામર પ્રાણી, સત્ય સુખ માયાનું લીધું તેં માની;
સમજ્યો ન કાંઈ મૂઢ અજ્ઞાની તો, પ્રવૃતિના પુરે ચઢયોરે ટેક. ૧
નવરો પડે ત્યારે પરનીંદા સુજે, સત્ સંગતમાં ન બેઠો કબુજે;
ધન પુત્ર દારાને દેખી રીજે, તો ઝકડાયો માયાની જાળમાંરે ૨
માયાની જાળમાં ફરી રહ્યો ફેરી, માયા ભોગવી નાખે સાંજ સવેરી;
નીકળવાની ન સુજે શેરી તો, કમાડ આડાં કપટ તણાંરે. ૩
તાળું આગળ ત્રણ ગુણનું જડીયું, સત્વ રજ તમો ગુણથી મઢીયું;
કુંચી વીના કોઈથી ન ઉઘડીયું, તો, જાણી લેને તું જીવડારે. ૪
બીજાં અનેક સાધન કરે ન ખોલે, સદ્‌ગુરૂ સંત સીકલીગર તોલે;
શબ્દ છેણી હાથમાં જો લે, તો જ્ઞાન હથોડે કરી ઉઘડેરે. ૫
જ્ઞાન હથોડે કરી આવરણ ભાગે, અખંડ જ્યોત્ય નિરંતર જાગે;
સચરાચર હરી સુજવા લાગે, તો તૃષ્ણા ત્યાગે તન મન તણીરે. ૬
જીવતાં અવિચળ સુખ ઘેર આવે, પરમાત્મ પુરણ પદ પાવે;
દાસ **સોમો** કહે નીત ગુણ ગાવે તો, ફરીના આવે ગર્ભવાસમાંરે. ૭

**ભજન ૨**–રાગ ઉપરનો.

જેને ભાવ ભક્તિ ભજન ન ભાવે, દુરમતિયાં બારેવાટ ભટકાવે;
અંતકાળે જમના હાથમાં જાવે, તો ફરે ચોરાશીના ચાકડેરે. ૧

પાંચ ભેગા બેસીને હોકા તડુકે, ગામોરે ગામના ગપાટા હાંકે;
ભુંડું ભુંડું મુખમાંથી ભાંખે, તો ભાગફોડ લોકોની કરેરે. ૨
જ્ઞાનહીણા કયાં ગઇ મતિ તારી, સાર અસાર ન જોયું વિચારી;
સારી ઊંમર બધી એળે ગાળી, તો પરનીંદા કરી પેટ ભર્યુંરે. ૩
કુબુદ્ધિ સંગે જાય નિત દોડી, પુરણ પ્રિત તેની સાથે જોડી;
સત સંગત હરિ ભજન છોડી, તો જાગરણ કરે આખી રાતનુંરે. ૪
ભાંડ ભવૈયા જોવામાં પ્રિતી, મદિરા પીને આચરે અનિતી;
પરધન પરદારા પર પ્રિતી તો, કામી કુકર્મ ઘણાં કરેરે. ૫
પ્રભુનો ડર ના દિલમાં રે ધરતો, અહંકાર અભીમાનમાં ફરતો;
હરાયા ઢોરની પેરે રખડતો, તો નિર્લજને લાજ નહી રે. ૬
જનુનીની કુખમાં આડે શે ન આવ્યો, નવ માસ માતાએ
પથરો વીંઢાળ્યો;
કુળ ઇકોતેર પેઢી ડુબાવ્યો તો, ન જાણ્યા આત્મારામનેરે. ૭
ગુરૂજ્ઞાન વિના સરવસ ખોયું, બીજ બાવળીયાતણું રે બોયું;
જાગીને મુરખે કાંઇ ના જોયું તો, જેવું વાવે તેવું તે લણેરે. ૮
આકતુરથી ન આમફળ ઉતરે, ગુલર ફળ ન થાય ધંતુરે;
ફજેતી થાય ત્યારે બેસે ચબુતરે, તો ફુલેકું ચડે આખા ગામનુંરે. ૯
હરી રૂઠયા તે લેજોરે જાણી, સંતોની શીખ જેણે નવ માની;
દાસ સોમો કહે પથરપર પાણી, તો ભીંજે ન મુશળધાર પડેરે. ૧૦

### ભજન ૩–રાગ ઉપરનો.

હરિજન હરિ ભજે હસ્તાં ને ફરતાં, દુરિજનિયા છાને
દાઝેરે બળતા;

ભગત જગતને ન આવે બનતા, તો અનાદિનું એમ આવ્યું આવેરે. ૧

પિતાયે પ્રલ્હાદને મહા દુઃખ દીધું, રામ નામને સત્ય માની લીધું;
વિષ્ણુએ આવીને રક્ષણ કીધું તો, હણ્યો હિરણ્યાકશ્યપ શયનેરે. ૨
પાંડવને કૈરવે જુગટું રમાડયા, બાર વરસ વન માંહીરે કાઢયા;
દ્રૌપદિનાં ચિર ખેંચવા માંડયાં તો, નવસો નવાણું ચીર પુરીયાંરે.૩
ચંદ્રહાસને દુષ્ટ બુદ્ધિ નડીયો, વિખ દેતાંમાં વિષયા પરણીયો;
જમાઇ સાટે પુત્ર ધરણી ઢળીયો, તો દગો કોઇનો સગો ન થયો રે. ૪

નિરગુણ નાથ કબીરે ગાયાજી, શીરગુણ ગુણ ગઇ મ્હેતા થયા રાજી;
દાઝે બળતા પામર પાજી તો, ન લાજ્યા લોકડીયાની લાજથીરે. ૫
મીરાંનું મન મોહનશુંરે માન્યું, સંસાર સુખને તુચ્છ કરી જાણ્યું;
રાણાજીનું ઘર ન માંડયું તો, અણુજાયા ગીરધરવર-ને વરયારે. ૬
હરિને ભજતાં જો સંકટ આવે, તેમાં મન ધારણા ધીરજ લાવે;
તેનું તે કાર્ય સીદ્ધજ થાવે તો, બાનાની પત રાખે હરીરે. ૭
એકલો ભક્ત જગતને નીરમળ પેખે, જગત ભગતના દોષજ દેખે;
પણ તેનો ગુણ માની લઇયે લેખે તો, પાપ ધોઇને પાવન કરેરે ૮
હરીને ભજે તે જન બાજીયો, સંસાર સાગરમાંથી તે તરીયો;
ગર્ભવાસમાં ફેરો ન ફરીયો તો દાસ **સોમો** એમ ઉરમાં ધરેરે ૯

## પદ ૧—પ્રભુપ્રાર્થના–રાગ ચોપાઈ.

સુંદર ભક્તિ તુમારી મેં ભુલ્યો, માતા ઉદરમાં અધોમુખ ઝુલ્યો;
દશ માસ ગર્ભમાં સહ્યાં દુઃખભારી, કહ્યાં ન જાવે રસના હમારી.૧

ખારા ખાટા માતા જો ખાવે, ઉનસે અધિક દુઃખ મોહે થાવે;
ચરમી કીડા કાટે ઘણેરા, પાયા દુઃખ મેં સાંજ સવેરા. ૨
જઠરા અગન તાપ બહુ ભારી, તબ પ્રભુ પ્રાર્થના કીની તુમારી;
ચંદા સુરજકી સાખ કીના, જમરાજાકા જામીન લીના. ૩
કોલકરાર કીના હમાંશ તબહી ખોલ્યા ગર્ભ દુવારા;
મોહી કાજ પ્રભુ જુક્તિ રચાઇ, હાડ માસમેં દુધ સરજાઈ. ૪
દુધ પાઇ તેં પાલન કીના, બાલપનમેં શુદ્ધ મેરી લીના;
જીવજંતુથી લીયા બચાઈ, એસી પ્રભુ તુમેં કીની રક્ષાઇ. ૫
પાંચ વરસકી ભઈ ઉમ્મર મારી, ચલતે ફીરતે રમત લાગે પ્યારી;
દસ વરસ બાળક સંગ ખેલ્યા, પીછે પિતાએ પઢવા મેલ્યા. ૬
પાંચ વરસ ભણ્યા વિદ્યા સારી, પીછે પિતાએ પરણાવી નારી;
પરણાવી ઘરકાજમે લગાડયા, ઉદર પોષણ નોકરી વળગાડયા. ૭
પડયા પરવશ થઈ આધીના, પેટ ખાતર બની રહ્યા દીના;
પીતા કહે મેરા પુત્ર પ્યારા, સ્વાર્થકા હે સબહી સંસારા. ૮
ભાઈ કહે ભાઈકી જોડી બંધાઈ, બેની કહે મેરા મા જાયા ભાઈ;
એ સબહે મતલબકે ગરજી, અબ મોહે જાન પડી ગઈ હરજી. ૯
સુનો નાથ અરજ એક મોરી, શીશ નમાય કહું કરજોરી;
અનેક જન્મ લિયા ભવ માંહિ, ઠામ ઠરી બેઠા કબુ નાંહી. ૧૦
અબ કૃપા કરો દેવ મોરારી, નીજ બાળક જાણી લ્યો ઉગારી;
ચરણ પડયાની બાંય પ્રભુ ઝાલો, માગુ ભક્તિ એક મોયે આલો.૧૧
છોરૂ કછોરૂ કબુ હો જાવે, પિતા ઉરમાં રોષ ન લાવે;
મેં હું કૃતઘ્ની નાથ તું મ્હારા, ભજન ભાવમેં ભુલ્યા સારા. ૧૨
સાર અસાર ન જોયા વિચારી, માયા દેખી મોહી મતી મારી;
ન કરો મેલા નાથ ચિત્ત હમારા, મેં હું નફટ નિર્લજ નઠારા. ૧૩

તુમ હો ગરીબનિવાજ ગુસાંઇ, મેરી શુદ્ધ મતી કરો રઘુરાઈ;
મેં ગુન્હેગાર હું પ્રભુ તુમ્હારા, માફ કરો સબ દોષ હમારા. ૧૪
તુમ ચરણકી ભક્તિ મોએ દીજે, એહી અરજ ઉરમેં ધરિ લીજે;
મોંએ ભરોંસો નાથ તેરો આયો, આ સંસાર અસાર સમુઝાયો.૧૫
સ્વપ્ના તુલ્ય એહી મોહે લાગે, મન મારૂં માંહેથી પાછું ભાગે;
ભોગવિલાસ અબ નહિ ભાવે, કામકાજમેં ચિત્ત ન જાવે. ૧૬
આઠોજામ ઉદાસ રહે મન મેરા, નામ રટણ કરૂં નાથ મેં તેરા;
જુઠી કાયા જુઠી માયા પસારા, જુઠા હૈ સબ સકલ સંસારા.૧૭
તુચ્છ સુખ વિષકો માન્યો, પરમાનંદ સુખ નિત્ય જાન્યો;
શાસ્ત્રમેં ગાંધર્વ સુખ ગાવે, તે મોએ કીંચિત્ ન ભાવે. ૧૮
સબ દેવનકા ગુરૂ બ્રેહસ્પતી, ઇંદ્રથી સોગુણા સુખ સંપતી;
બ્રહ્માકા સુખ સોગુણા અધિકા, એ સબ મોએ લાગે ફીકા. ૧૯
સોગુણા વિષ્ણુકા સુખ કહિએ, તે સબમેં કીંચિત્ ન ચહિયે;
એ સબ મિથ્યા મેંતો જાણ્યો, તીનમેં મેરો મન ન માન્યો. ૨૦
ભોગ ભોગવી પાછા પડવા, લખચોરાશી ફેરવા ફરવા;
હું તો મિથ્યા સુખ ના જાચું, સત્ય સુખમાં નિત્ય રાચું. ૨૧
ફરીથી સ્થૂલ દેહ ન બંધાય, ઠામ ઠરી નીજ ઘેર બેસાય;
દાસ સોમો માગે કરજોરી, પ્રભુ સુનો એહ વિનતી મોરી. ૨૨

સમાપ્ત

# સાખી.

—xx—

સાચી ભક્તિ કર્યા વિના, ન રીઝે મારો નાથ;
દાસ **સોમો** સાચું કહે, ઝાલો સાધુનો સાથ. ૧
સાધુ કહીએ એહને, સાધ્ય હોય જેનું મન;
**સોમા** મન વિચાર કરિ, જેણે મિથ્યા જાણ્યું તન. ૨
પદાર્થ ઉપર પ્રીતિ નહિ, ઉર તીવ્ર વૈરાગ;
ધન પુત્ર દારામાંથી, **સોમા** ઉઠિ ગયો રાગ; ૩
કામ ક્રોધ મદ લોભનું, જ્યાં લગી મૂળ ન જાય;
**સોમા** જીવન મુક્તિ તણું, સુખ ન ભોગવાય. ૪
મન મુવા વિના માનવી, ભક્તિ ન કહેવાય;
સંતોષ ઉર આવ્યા વિના, તૃષ્ણા માંહી તણાય ૫
ચોરી જારી જુઠ અનીતિ, તજ્યાં નહિ કુકર્મ;
અંતઃકર્ણ વિકાર ભર્યું, તે શું જાણે સ્વધર્મ. ૬
કર્ય અહંગ્ર ઉપસના, ધર્ય રૂદીયામાં ધ્યાન;
જાપ કર્ય ઓંકારનો, **સોમા** પામે જ્ઞાન. ૭
સાધન કાંઇ ન કર્યું, ઘાંટા તાણ્યા આખી રાત;
**સોમા** અજ્ઞાની જીવડા, એમને એમ મરી જાત. ૮
ભજન ગાયું તે પ્રમાણ છે, જો કરે ઘડી સત્સંગ;
કહે **સોમો** કોઈ સંત મળે, તો લાગે રૂદેમાં રંગ ૯
ઘેરઘેર શુરા ન નિપજે, ઘેરઘેર સતી ન કોય;
**સોમા** વનવન ચંદન નહિ, ઘેરઘેર ભક્ત ન હોય. ૧૦
જીવતાં ઘર જોયું નહી, મુવે માને છે મોક્ષ;
**સોમા** અજ્ઞાની જીવડા, પ્રભુને જાણે પરોક્ષ. ૧૧

મોઘો મનુષ્યા દેહ મળ્યો, તેનો કરો તપાસ;
જગ કર્ત્તાને ઓળખો, એમ કહે **સોમદાસ.**
નિંદ્રા ભોજન ભોગ ભય, એ પશુ પુરૂષ સમાન;
નરન જ્ઞાન નિજ અધિકતા, જ્ઞાન વિના પશુ જાણુ. ૧
બ્રહ્મ જ્ઞાન જાણ્યો નહિ, કર્મ દીયો છિટકાય;
તુલસી એસેજીવ તો, સેહેજ નર્કમેં જાય. ૯
તજશે આપુ આપદા, ભજશે પુરણ બ્રહ્મ;
એક પલકમાં પ્રલે થશે, કોટી જન્મનાં કર્મ. ૧
**સોમા** ઘાસ બહુ દેખીને, જલદી ખાયે ગાય;
ઘડી બેશી વાગોલ્યા વિના, ભુખી રહે ન ધરાય. ૯
**સોમા** ભજન ગાઇને, કરવો સાધુ સમાગમ;
સંશય ટળે મન તણા, ઉરથી છુટે અહંમમ. ૧૭
પંખી પાણી પીનેસે, ન ઘટે સરીતા નીર;
ધર્મ કરે ધન ન ઘટે, સહાય કરે રઘુવીર. ૧૮

---

## જાહેર ખબર.

---

સર્વ હરીજનોને ખબર આપવામાં આવે છે કે જીજ્ઞાસુ જનોના હિતાર્થે આ પ્રેમવાણી ભજન માળાનો ભાગ ૩ જો છપાવી બહાર પાડયો છે તે જે હરીજનોને જોઇયે તેણે મંગાવી લેવો. ચોપડી મળવાનું ઠેકાણુ—

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્ત્તાની પાસેથી મળશે.

**અમદાવાદ તાબે—સરસપુર.**

**લી૦ લુહાર હરજીવનદાસ મુળજી.**

---